

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXV • Núm. 1.280 • 1,60 €

1 • abril • 2004

«Les bones accions refresquen
la sang i fan venir somnis feliços»
Felipe Pananti

En què creuen els joves?

El 81 % creu en Déu i tria la seva fe de manera més compromesa i coherent

La Fundació Santa Maria ha publicat un informe titulat *Joves 2000 i religiositat*, en el qual examina les inquietuds religioses dels joves espanyols, d'entre 13 i 24 anys. L'estudi s'ha elaborat tenint en compte diverses hipòtesis de treball: la ruptura de la socialització religiosa familiar; l'augment de la secularització; la dificultat de l'Església per fer arribar el seu missatge o l'àmplia oferta de «religions» com són el culte al cos o el consumisme.

Les dades de l'informe mostren que el 70% dels joves es declaren catòlics, tot i que només entre el 15% i el 20% es consideren «seriosament i de ma-

nera compromesa com a catòlics». Una altra xifra que reflecteix l'estudi és que el 40% tenen una imatge positiva dels sacerdots i religiosos, i també que el 33% mai no ha tingut un ambient religiós a la família.

L'estudi no aporta novetats respecte la relació entre la joventut espanyola i la religiositat, però sí que suposa un instrument vàlid a tenir en compte per als agents de Pastoral Juvenil. En aquest número us oferim la valoració que fan d'aquest estudi persones que treballen i coneixen bé la joventut, així com l'opinió dels mateixos joves sobre aquest informe.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

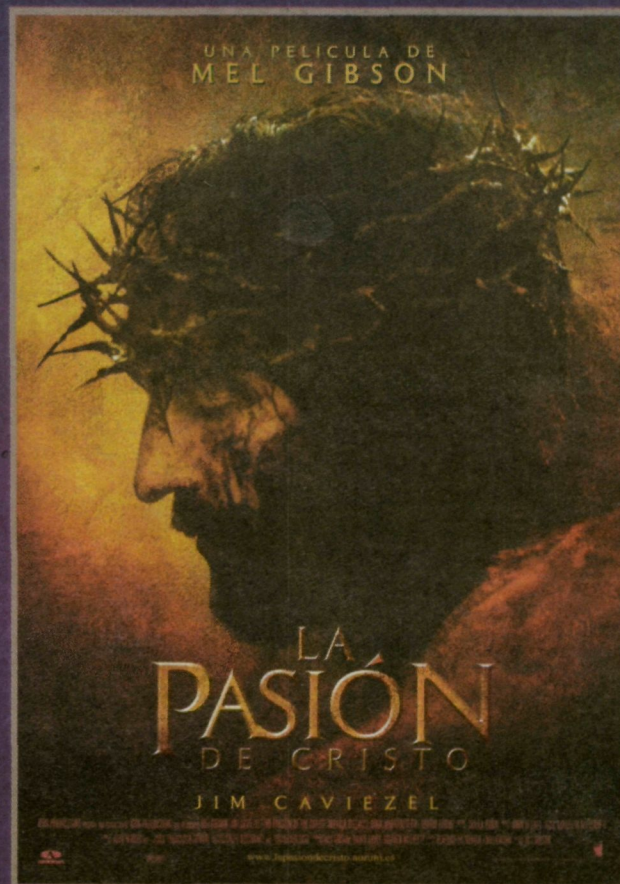
Martí Sandiumenge rep l'ordenació diaconal a Lleida

El diumenge 21 de març passat, un nou candidat al sacerdoti va fer un pas més en el seu camí vocacional en ser ordenat diaca. Es tracta de Martí Sandiumenge Merola, de 58 anys, president de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la diòcesi de Lleida i vinculat també a la Fràter i a la Comissió Diocesana pro canonització del beat Francesc Castelló.

Pàg. 17

ENTRADAS A LA VENTA

ESTRENO 2 DE ABRIL
¡Compra tu entrada ya en taquilla!

Venta de entradas las 24 horas en

902 33 32 31

Y también en www.cinesa.es

CINESA DIAGONAL · CINESA HERÓN CITY · CINESA LA FARGA
CINESA MAREMAGNUM · CINESA MATARÓ PARC · CINESA MONTIGALA · CINESA SANT CUGAT

VENTA DE ENTRADAS
ServiCaixa

Sumari

Pàg. 8 Entrevista al Dr. Simón sobre els malalts en estat vegetatiu

Pàg. 18 Centenari del retorn dels Franciscans Menors Conventuals

Pàg. 25 Trobada Diocesana de Vida Creixent a Girona

Pàg. 29 La «Passió» d'Albinyana: austera i catequètica

Pàg. 32 Monografia sobre el pintor Santiago Rusiñol

Editorial

Joves i religió

Les enquestes acostumen a ser pessimistes quan analitzen la relació entre els joves i la religió, però l'experiència ens diu que hem de ser molt cauts davant d'aquests estudis sociològics, en primer lloc, perquè s'ha demostrat àmpliament, per exemple en consultes electorals, que no sempre es corresponen amb la realitat, i a més a més les enquestes poden estar formulades de forma tendenciosa perquè surti el que l'entrevistador o l'empresa demoscòpica vol que surti.

És innegable que la nostra societat occidental europea viu un important procés de secularització, que afecta de manera molt especial els joves, cosa absolutament normal, ja que sempre els joves són els més avançats, i els que tenen menys tendència a plantejar-se seriosament les qüestions transcendents. Això no vol dir que els joves d'avui no tinguin valors, perquè s'ha constatat la seva clara implicació en la defensa de la pau, per exemple en la guerra d'Iraq, pel medi ambient, o per les necessitats dels més desfavorits, des de la col·laboració amb ONG i d'altres formes solidàries. Però també és cert que la majoria dels compromisos que prenen els nostres joves són puntuals i concrets, i de la mateixa manera que es prenen es poden deixar en qualsevol moment, a imatge del que viuen en la societat consumista, on hi ha tantes coses d'emprar i llençar. El compromís amb Crist no és un compromís puntual o d'un moment; és per sempre i implica unes renúncies que no tots els joves estan disposats a acceptar, per la qual cosa hi ha una dificultat important perquè els joves es comprometin seriosament amb l'Església.

Malgrat això, no és bona la generalització quan es parla dels joves, no és correcte dir: «els joves pensen...», «els joves d'avui són així». Perquè molts que s'havien encarregat de definir els joves del nostre país com a allunyats de l'Església, i disconformes completament amb les doctrines del papa Joan Pau II, no sabien després com explicar els centenars de milers

de joves que es van congregar a l'aeròdrom de Cuatro Vientos a Madrid en la darrera visita del Papa a Espanya. Tampoc no podem caure en l'extrem contrari i entrar en l'eufòria davant de convocatòries com aquestes, hem de ser humils i reconèixer que avui els joves compromesos autènticament amb l'Església estan en minoria i ho tenen de vegades francament difícil entre els seus companys i amics, que se'n burlen, però és ben cert que hi ha molts joves que es prenen seriosament el seguiment de Crist i que desafien els vents que corren en la nostra societat, reafirmant-se de manera valenta en la seva fe i en el seu compromís eclesial.

Hi ha persones grans que es desanimen, perquè acudeixen a les esglésies els diumenges i no hi veuen cap jove, i acaben traient conclusions errònies, com que ja ningú no agafarà el relleu i que les esglésies s'hauran de tancar per falta de personal. Això ja es va començar a sentir quan es va iniciar el procés de transició a Espanya i semblava que els aires que venien buidarien les nostres esglésies, però d'això ja fa més de 25 anys i molt poques parròquies han hagut de suprimir celebracions dominicals, i en els casos en què s'ha fet ha estat molts cops més per manca de capellans que no de feligresos. El que passa és que els joves atreuen els joves, i això fa que en una parròquia puguin haver-hi molts joves que no tan sols participen en l'eucaristia, sinó que estan compromesos amb les tasques pastorals i es troben en grups de reflexió i aprofundiment cristià, i en canvi a la parròquia del costat no n'hi hagi gairebé cap. El mateix podríem dir d'alguns moviments apostòlics que compten amb moltíssims joves, mentre que d'altres s'han anat envellint progressivament.

Els cristians hem de ser persones d'esperança, i encara que no podem mantenir-nos cecs davant de la realitat juvenil, que ens ha de preocupar i molt, no podem caure en el desànim, alimentant les teories que augmenten i magnifiquen les crisis de l'Església.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Merche Ginés, GIRONA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona, TORTOSA

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 80,60 €

Resta d'Europa: 146,74 €

Amèrica i Àfrica: 178,30 €

Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Les bones accions refresquen la sang i fan venir somnis felços»

(Felipe Pananti. Escriptor i poeta italià. 1766-1837)

La sang és tot un sistema, el circulatori, que té a veure amb la nostra fisiologia. Però els «somnis felços» ja són coses d'una altra esfera, de la psíquica i mental (també de l'espiritual, perquè van existir «somnis profètics»). I què tenen a veure les bones accions amb una bona circulació sanguínia? I amb el fet de tenir somnis felços? S'ha demostrat que actuar netament, exercitar la misericòrdia, la bondat i l'amor redueix les tensions i ens aporta una qualitat de pau i joia interior, que el nostre sistema nerviós es relaxa, el cor bombeja la sang sense dificultat i, en general, els nostres òrgans funcionen més bé perquè eliminem el temor i l'estrès. Els psicòlegs diuen que «tenir consciència de la pròpia

mala consciència» origina patologies psicosomàtiques, depressió, insomni, mal humor, malsons i també estats violents. Perquè la ingrata lluita interna (aquest volcà malalt) explota amb les erupcions que acabem d'anomenar. El qui decideix pactar amb el diable, pare de la mentida («fer el que no diem i dir el que no fem»), no trobarà la pau ni gaudirà del somni reparador perquè sempre estarà amb l'«ai, si em descobreixen!», somatitzant la seva inquietud en dolences físiques. I això és vida, per més confort i riquesa que ens assisteixi? Quina vida més miserable, encara que aparentem el contrari!

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

La religiositat dels joves en percentatges

■ L'informe «Joves 2000 i religió» de la Fundació Santa Maria ha estat elaborat per quatre sociòlegs

El 25 de febrer la Fundació Santa Maria presentava l'informe *Joves 2000 i religió*, elaborat a partir de 67 qüestions plantejades a 1.075 joves de 13 a 24 anys. L'informe és obra dels sociòlegs Juan González-Anleo (director del treball), catedràtic de la Universitat d'Alcalá de Henares

i de la Universitat Pontificia de Salamanca; Pedro González Blasco, catedràtic de la Universitat Autònoma de Madrid; Francisco Javier Elzo Imaz, catedràtic de Sociologia de la Universitat de Deusto, i Francisco Carmona Fernández, professor a la Universitat de Granada.

Les dades que treu a la llum aquest estudi no són cap sorpresa, si més no per a les persones que treballen en la Pastoral Juvenil.

Les reaccions a l'estudi, si ens cenyim a allò que han publicat els mitjans de comunicació, giren al voltant del pessimisme. Per això, hem demanat a diverses persones implicades en l'àmbit de la joventut una anàlisi d'aquest informe. Així, Rafael Gasol, delegat de Pastoral Juvenil de la província salesiana de Barcelona, ens comenta que «els qui treballen amb joves ja constatarem la distància entre Església i gent jove». Una opinió que també comparteix Miguel Ángel Calavia, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco i organitzador del Fòrum Joves, Religiositat i Evangeli: «Continua la tendència que ja vèiem en l'estudi de joves del 1999, amb un percentatge més baix, que assenyalava la poca convocatòria de l'Església per fer arribar el seu missatge. Cal mirar l'enquesta amb una certa distància. Hi ha una tendència a fer només anàlisis sociològiques i seria interessant fer l'estudi des de la perspectiva psicològica, que donaria més pistes per a la Pastoral Juvenil.»

L'ampolla mig plena

El secretari del Departament de Joventut de la Conferència Episcopal Espanyola, Víctor Cortizo, ens explica que «aquest estudi ofereix reptes en clau positiva. Els mitjans de comunicació l'han presentat com un estudi derrotista. Han comparat els joves d'ara amb els de l'Espanya dels anys seixanta, i no té res a veure el perfil del jove del 2004 amb el de fa quaranta anys! El jove d'ara és més lliure i està més format. No faig una valoració triomfalista de l'estudi, però jo veig l'ampolla mig plena, no mig buida».

Com a signes positius, Cortizo destaca que el 62% dels adolescents de 13 a 14 anys es declaren catòlics practicants; que el 42% dels joves de 20 a 24 anys s'han confirmat, «i cal tenir en compte que per a aquest procés calen preparacions llargues i profundes»; que el 12% va a missa cada setmana; que «tot i la mala imatge de l'Es-

glésia i de l'assetjament mediàtic, els joves continuen sent majoritàriament creients, que els joves cristians estan satisfets amb la seva vida», o que «el 33% dels joves reflexionen habitualment sobre el sentit de la vida». Segons Cortizo, aquests resultats indiquen que «les orientacions de la Pastoral Juvenil, aprovades pels bisbes el 1991, han donat fruits. Crec que cal tenir una actitud esperançada i positiva».

Miguel Ángel Calavia també llegeix l'estudi amb un prisma positiu i indica tres lectures que es poden fer arran dels números de l'enquesta: «És una invitació a llegir els percentatges des de la fe, com a signes dels temps, a revisar la pastoral de l'Església i de les comunitats cristianes; permet a la comunitat cristiana col·locar-se davant de la realitat dels joves,

no davant d'una ficció; ens ajuda a revisar la Pastoral Juvenil i les causes del desinterès dels joves per l'Església.»

Rafael Gasol apunta una reflexió sobre «el paper de la família i de la comunitat cristiana: els qui viuen la fe amb coherència són bons comunicadors de la fe». També subratlla que les dades «són una invitació a l'Església perquè surti al carrer i parli sobre allò que a la gent li interessa». L'estudi reflecteix que un 6% dels joves diu que alguna vegada ha pensat en la possibilitat de fer-se capellà, religiós o religiosa. Sobre això, Gasol opina que «la crisi de vocacions sacerdotals i religioses porta a descobrir les vocacions laïcals».

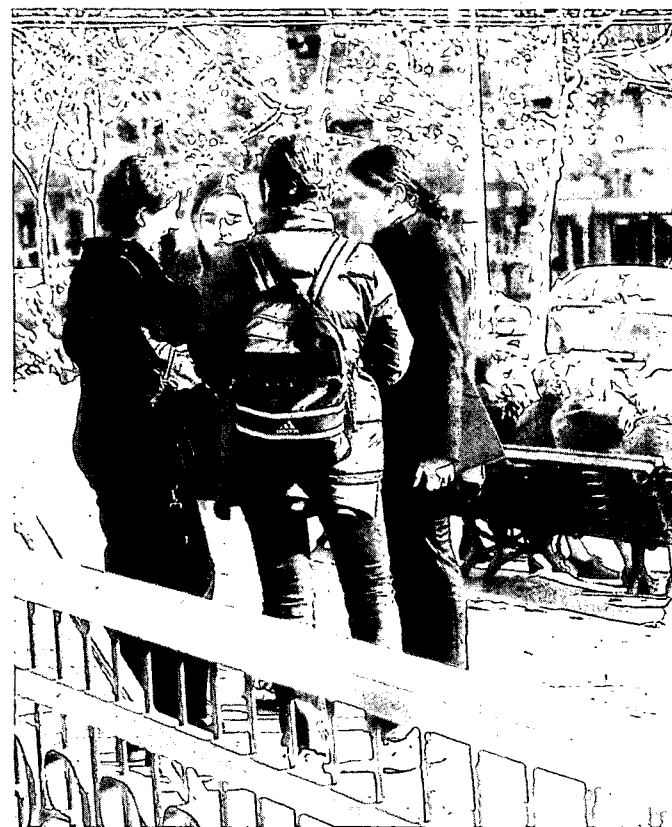
Reptes de la Pastoral Juvenil

L'informe de la Fundació Santa Maria aporta dades útils per a la Pastoral Juvenil. En aquest sentit, Víctor Cortizo posa en relleu «el repte dels adolescents, als quals de vegades no dediquem prou atenció; encoratjar els joves perquè es comprometin i que se sentin preparats per anunciar l'Evangeli, que en siguin protagonistes actius. El jove ja no és el futur de l'Església, sinó el present».

Per a Rafael Gasol, l'estudi anima «a fer acompanyaments personalitzats; a oferir itineraris de creixement en la fe personalitzats: ajudar a descobrir la transcendència, a oferir l'educació en l'espiritualitat

com a dret de la persona; a considerar que és més important l'experiència de vida que els continguts teòrics».

Els criteris de Cortizo i de Gasol són compartits per Calavia, que, a més, parla de «reconstruir el llenguatge religiós, de quina manera els joves poden percebre que l'Evangeli és una notícia bona i nova; cal idear itineraris per ajudar els nois i les noies a personalitzar la fe, a eliminar interferències i brogit entre el missatge que dona l'Església i la vida concreta dels joves». Per a Miguel Ángel Calavia, és molt important no perdre de vista tres claus per accedir als joves: «La passió per la vida, perquè Jesús crida a viure en plenitud, cosa que de vegades no sempre és present en el missatge de l'Església; l'anhel de relacions sinceres i personals, i el desig d'un futur millor.»

Segons l'estudi, els joves, amb qui més parlen de qüestions religioses, és amb els amics.

Una altra xifra de l'estudi recull que el 33% dels joves no té un ambient religiós a la família i que entre el 15% i el 20% es declara seriosament i compromesament catòlic. Per això, Calavia també insisteix que «la comunitat cristiana no ha d'aparèixer davant dels joves atrinxerada ni rendida davant de la cultura actual, perquè aleshores no és alternativa de vida. La comunitat cristiana ha de viure el dinamisme del Règ-

ne, la senzillesa evangèlica que el convida a treballar, de forma callada a voltes, col·laborant amb els qui es preocupen per una societat millor». Així, considera que «l'Església tindrà una capacitat més gran de convocatòria si els joves la miren des de la fe en Jesucrist i amb la convicció que l'Evangeli és com el llevat, com el gra de mostassa».

Aquestes visions positives contrasten amb l'opinió del director de l'Institut de Ciències Sociològiques (INCIS), el jesuïta Vicente Sastre. En declaracions a l'agència AVAN, assegurava que l'informe és «un despropòsit» i una «aproximació força allunyada de la realitat». Sastre, que al llarg dels darrers 35 anys ha dirigit prop d'un centenar d'estudis i d'anàlisis de les realitats sociològiques de la religió a Espanya, explicava que «no es poden generalitzar conclusions per a les diòcesis com les que s'han divulgat amb tanta publicitat, amb un mostreig només d'uns mil joves per a tot Espanya, amb una mitjana de 23 joves per província». I afegia: «També em crida molt l'atenció que hagin barrejat en el mostreig adolescents de 13 anys, perquè sabem,

per la psicologia evolutiva, que aquestes edats són molt «inestables» en les seves afirmacions sobre certs temes.» També es referia al fet que els autors de l'informe van afirmar que «l'Església va camí d'esdevenir una secta quantitativament i mentalment», a la qual cosa el director de l'INCIS responia: «És una cosa que no gosaria afirmar cap sociòleg en països mitjanament cultes, com la Gran Bretanya o Alemanya, on se suposa que qualsevol sociòleg ho és també de la cultura i sap que això, ni sota la síndrome de la previsió creadora, té consciència com a realitat social de futur.»

Això no obstant, Sastre mostrava la seva intenció de «no

desprestigiar de cap de les maneres els autors de l'informe, però de vegades l'Església també pot caure en una certa ingenuïtat cultural i en una manca de sentit crític davant d'estudis sociològics que es presenten fora de context i amb una publicitat impròpia, i que a més treuen el tema de mare, sense considerar el sentit i l'abast de certes afirmacions». (R.M.J.)

Els joves opinen

El 12% dels joves van a missa cada diumenge

ELY TEJADA

19 anys. Escolà de la catedral de Barcelona

«Els joves no van a missa perquè diuen que no tenen temps o perquè s'hi avorreixen. No comprenen que se celebra a la missa, no hi troben sentit i creuen que és una pèrdua de temps. Ser cristià no és, com molts pensen, fer la Confirmació i anar a missa un parell de dies l'any. Per a mi, la missa és una adoració. Jo vaig a missa cada diumenge i hi vaig ben content. Participar-hi com a escolà fa que la visquis d'un forma molt diferent, t'hi impliqués més, has d'estar pendent de cada moment i ajudar i

donar suport als capellans. Sento que formo part de l'altar. Per a mi, els moments més emocionants són dos: la lectura de l'Evangeli i la consagració.»

Un 10% opina que l'Església ofereix valors vàlids

CARMEN NURIA PRIETO

16 anys. Pertany a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona i es confirma enguany

«Conec molts joves que no creuen en Déu i encara menys en l'Església. Diuen que l'Església els avorreix, que no aguanten les misses, que els capellans són molt grans, que sempre diuen el mateix... Creuen que l'Església no els aporta res i prefereixen "divertir-se". A més, els seus pares tampoc no els influeixen en aquest tema i crec que haurien d'insistir més perquè els fills s'atansessin a l'Església. Jo vaig a un col·legi religiós, però els meus companys ni entenen ni els importa que jo estigui implicada amb la parròquia. L'Església i Déu, per a ells, no són importants. M'estic preparant

per confirmar-me i em fa molta il·lusió, a més implica un compromís més gran. Al llarg de la vida tens moltes experiències i necessites alguna cosa que et guiï, un referent. Per a mi, Déu i l'Església són de gran ajuda i m'aporten molts valors. He après a aplicar l'Evangeli a la vida, a viure'l... però no sempre és fàcil perquè molts dels meus amics no entenen la meva opció.»

Un 0,7% s'ha plantejat seriosament el sacerdoci o la vida religiosa

AGUSTÍ ROIG

20 anys. Seminarista del Seminari Conciliar de Barcelona

«Quin cristianisme oferim? Ens cal il·lusió. No hem de tenir por d'obrir-nos. Els valors i els objectius de la nostra societat són força contradictoris amb l'ideal evangèlic. Els joves només pensen a passar-s'ho bé, no es fan les grans preguntes. Tenen un buit interior, però ho amaguen. No necessiten creure. Qui s'arriba a plantejar les grans qüestions s'adona que cal buscar alguna cosa més que l'empenyi cap endavant. Jo visc amb alegria el fet de sentir-me cridat per Déu, de seguir Jesús, de sentir-me seduït per Ell. També m'alegra donar-me als altres. Sóc feliç en la meva vocació sacerdotal, en la meua vida de comunitat, en la pregària. Visc la meua vocació com un testimoni perquè Jesús continua cridant.»

El 50% pensa que l'Església es compromet poc amb els febles

ALBERT ZARAGOZA

20 anys. Pertany al grup de solidaritat ArxiJove Poblenou

«Els joves tenen una visió molt crítica de l'Església. Es queden amb la imatge negativa que transmeten els mitjans de comunicació sobre la jerarquia i els alts càrrecs. Quan coneixen l'Església de base, compromesa amb el barri, amb el Tercer Món, fan una crítica constructiva. És bonic anunciar, a través del teu treball, que ets creient, que et mou la figura de Jesús i que vas amb l'amor per davant. Jo estic ficat a la parròquia de Santa Maria del Taulat, a la coordinadora jove de l'arxiprestat de Poblenou, en un grup de revisió de vida, al grup ArxiJove Poblenou. A l'estiu anirem al Camerun per organitzar un casal per a infants i joves, un taller d'informàtica i un taller amb dones. Quan els joves veuen que et mou, que tens inquietuds i els expliques que és allò que et mou, els sobta força.»

Un 81% creu en Déu

NEUS GUERRERO

23 anys. Participa a l'Escola de Pregària de la catedral de Barcelona i a les pregàries de Taizé

«Molts joves viuen sense Déu, sense la necessitat de tenir-lo en la seva vida, potser perquè mai no n'han sentit a parlar o perquè no volen assumir el compromís de seguir-lo. Crec que no hi ha joves que no necessitin Déu, sinó joves que no coneixen Déu de debò, i que cerquen en altres coses allò que Ell els pot donar. Viuen sense Déu, però el necessi-

ten. Jo he tingut molta sort. Tinc una vida en què, afortunadament, no em manca res, però, sobretot, no em manca Déu. No és fàcil, però sé que és el millor que tinc i que, malgrat que tot allò que ens envolta ens faci anar contra corrent, estic convençuda que val la pena i que hi ha molts joves que també ho pensen i que són coherents amb la fe. El Papa, a Madrid, ens va dir que podem ser joves i moderns i estimar profundament Jesucrist, i no hi puc estar més d'acord. He tingut l'oportunitat de conèixer Déu i d'estimar-lo, i intento que la meua vida giri al seu voltant. Crec que no podria viure de cap altra manera.»

El 5% dels joves catòlics segueixen la doctrina sobre sexualitat

MIGUEL SERRANO Y CLARA GUTIÉRREZ

23 anys, catequistes de postconfirmació de la parròquia de Sant Joan Baptista de Sant Feliu de Llobregat

«Som parella des de fa sis anys i des del principi hem tingut present i hem viscut amb naturalitat el tema de la sexualitat. Com tot allò creat per Déu estem convençuts que és una cosa bona, un dels pilars de la nostra relació, però no l'únic. Creixem en l'amor comptant amb la sexualitat, sense presses, pas a pas, com un signe més del lliurament que un fa per l'altre. Quant a l'acte sexual pròpiament dit, que avui erròniament és potser l'únic que entenen per sexe, coincidim en el nostre desig d'esperar a casar-nos. Això no vol dir que no passem moments de temptació. L'acte sexual demana un ambient i un context determinat, la seguretat que sigui un lliurament de tot el teu ésser a l'altra persona per a tota la vida, amb la disponibilitat que d'aquesta fusió pugui sorgir una nova vida si Déu ho té pensat així... Aquest context només és possible en el matrimoni. En aquest sentit, l'espera ens ajuda a créixer com a parella, a conèixer-nos més bé per dins, amb respecte, sense por.»

L'ENTREVISTA

MONS. JOSEP ÀNGEL SÁIZ, RESPONSABLE DEL DEPARTAMENT DE JOVENTUT DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

—Segons l'estudi, un 33% dels joves i un 44,1% de les joves es declara «catòlic amb alguna pràctica religiosa». Quina lectura fa d'aquesta dada?

—Una lectura realista des de la constatació que entre els joves hi ha a la vegada una crisi de fe i de pertinença a l'Església catòlica, però també hi ha un sector de joves que continua confessant la fe i pertanyent a l'Església. Hem passat d'un règim de quasi cristiandat a un país de quasi misió. El concepte sociològic de cristià-batejat cada vegada coincidirà menys amb el concepte teològic pastoral de cristià-creient. També hem de recordar que ens movem en una cultura caracteritzada per la secularització, el pluralisme ideològic, una mentalitat cada vegada més científica i tècnica, etc. La lectura que en faig, en definitiva, és que si una tercera part del jovent té pràctica religiosa em sembla una bona notícia, i a la vegada he de dir que hem de treballar molt seriosament per construir l'Església del futur immediat, la que formaran aquests joves, i que hem de renovar contínuament l'evangelització i la catequesi.

—En una societat secularitzada, quina és l'estratègia que cal seguir per difondre la Bona Nova?

—L'estratègia ha de ser la de Jesús i la de l'Evangeli: «Que vegin les vostres bones obres i glorifiquin el Pare del cel.» Cal ser llum i ferment. No hem de pensar en estratègies publicitàries; la difusió de l'Evangeli és una altra cosa. La fe és una crida de Déu en Jesucrist i per la força de l'Esperit Sant. No una tècnica publicitària o de màrqueting religiós. L'única estratègia possible consisteix en el testimoni cristià de vida, personal i comunitari, amb la seva força irresistible quan és autèntic, amb la seva capacitat de vèncer els prejudicis. L'anunci de paraula explícit, personal i co-

El bisbe auxiliar de Barcelona Josep Àngel Sáiz, com a responsable del Departament de Joventut de la Conferència Episcopal Espanyola, va tenir la responsabilitat de preparar la trobada del Papa amb els joves el 3 de maig passat a Cuatro Vientos. El bisbe Sáiz encara té molt present l'emoció del gairebé un milió de joves, en perfecta sintonia amb Joan Pau II. Aquelles imatges contrasten amb els resultats de l'enquesta de la Fundació Santa Maria. I molts es pregunten: on és aquell milió de joves? En aquesta entrevista Mons. Josep Àngel Sáiz, bon coneixedor del jovent, analitza aquest estudi i anima a continuar predicant Crist.

he estudiat i he après.

—Per què els joves no s'identifiquen amb el missatge de l'Església? Què és el que falla?

—La resposta a aquesta pregunta és necessàriament molt complexa. No es pot dir que els joves no s'identifiquin amb el missatge de l'Església. Hi ha molts grups i subgrups entre els joves; no podem ser simplistes i caure en eslògans que difonen alguns mitjans de forma sovint interessada. Em pregunta què és el que falla. No es tracta d'assenyalar culpables. Jo respondria, primer, recordant algunes característiques de la nostra societat que dificulten la transmissió i la recepció d'aquest missatge, com per exemple el dèficit de referències per als joves, la immediatesa, l'absolutització del moment —que es viu amb summa intensitat però sense continuïtat—, l'individualisme, el culte a la imatge, la manca de relació personal malgrat que estem més comunicats que mai per les noves tecnologies, etc. En segon lloc, li diré també que, segurament, hi ha una part de dificultat que la posem nosaltres, els evangelitzadors, que som humans i tenim limitacions i de vegades també defectes i pecats. Però no ens prediquem a nosaltres mateixos sinó que —imitant sant Pau— «prediquem el Crist,

Mons. Josep Àngel Sáiz.

cació, i cada vegada trobem més persones amb problemes de relació personal. Aquesta és la grandesa i la misèria de les noves tecnologies, sobretot d'Internet. Si afegim unes dosis de relativisme moral i també d'un subjectivisme que guanya terreny i és molt còmode en aquest sentit, podem acabar fent no només un cristianisme a la carta sinó un plantejament vital que funciona a la carta a tots els nivells.

El cristianisme implica respecte i valoració de la persona, de l'individu, de la llibertat individual i, a la vegada, suposa viure la dimensió comunitària i viure la fe com a resposta al do de Déu, a la Revelació, al missatge de Jesucrist. Conseqüentment, hem d'adequar la nostra vida a l'Evangeli i no l'Evangeli als interessos particulars.

—Per comunitats autònomes, Catalunya ocupa l'última posició del rànquing. Com ens interpel·la aquesta dada?

—Com un repte, com una crida a la reflexió i a una nova evangelització ben fonamentada. Ara bé, aquest rànquing és quantitatiu. S'ha de complementar dient que els joves de casa nostra, pel fet de trobar-se en un àmbit més secularitzat, palesen una fermesa que a mi m'omple d'esperança amb vista al futur. La fe i la praxi religiosa és una realitat misteriosa, en la qual més que els elements quantitatius i mesurables pesen els elements interiors que

D'altra banda, si parlem d'*assignatures pendents*, el concepte no s'hauria d'aplicar a l'eucaristia. En tot cas, hem de començar per una evangelització eficaç, per una catequesi ben fonamentada i el procés de fe culminarà en la vida sacramental no com una imposició externa, sinó com el coronament lògic i vital. Com deïem abans, cal una evangelització, un anunci explícit de paraula, cal també un testimoni de vida que complementi la paraula proclamada i, com a resposta, vindrà l'adhesió del cor, la conversió profunda, el

goig incontenible de qui ha trobat el tresor, de qui s'ha trobat amb Jesucrist, que capgira del tot la seva existència. Això a través d'una experiència impactant o d'un procés més o menys llarg, però s'ha de donar aquesta experiència de trobada amb Crist. Arribats en aquest punt, l'eucaristia no serà una càrrega feixuga de compliment, sinó la celebració joiosa, la trobada amb Déu i els germans, el centre de la pròpia vida.

—Cada vegada té més pes el cristianisme a la carta?

—Els joves i els no tan joves tenim el perill de contagiar-nos de l'individualisme bastant generalitzat que es dona a la societat. La nostra societat es mou entre dos perills, l'individualisme, que ens aïlla de la relació personal, i el conformisme gregari, que tendeix a anul·lar la personalitat. Cada vegada tenim més possibilitats de comuni-

escapen a l'avaluació fàcil. Que Catalunya és una de les zones d'Europa més secularitzades ja ho sabem. Però que l'Esperit suscita persones cristianes i comunitats cristianes vives i operatives —també entre els joves— és una realitat que constatem també cada dia.

Aquesta dada ens ha de fer sortir a trobar l'home i la dona d'avui en les seves situacions concretes; ens ha d'esperonar per exercir un ministeri creïble, basat en l'actitud de servei; ens ha de fer presentar un missatge clar i fidel a l'Evangeli, molt centrat en Jesucrist. En definitiva, ens ha d'interpel·lar perquè la nostra vida sigui transparència de Crist i lliurament de la pròpia vida.

—Hem de canviar de mentalitat i pensar que el nombre no és el més important?

—Aquesta és una conclusió que també ens pot fer caure en una trampa: pensar que el nombre ens justifica davant de Déu i dels homes. O que el fet de ser un *petit ramat* és ja un fracàs per a nosaltres. Mirem la persona i la doctrina de Jesús, llegim l'Evangeli i mirem de ser fidels i de ser una Església com la vol Jesucrist. El nombre no és l'objectiu primer que ens proposa Jesús, sinó que ens invita a confiar i esperar en Ell. I posar-nos a treballar amb humilitat i amb ganes de convertir-nos a l'Evangeli i a allò que Ell espera de nosaltres.

Reportatge: Rosa María Jané Chueca

«És una bona notícia que una tercera part del jovent tingui pràctica religiosa»

munitari. Amb naturalitat, sense vergonya, sense complexos, amb la serenitat i la força de qui ha trobat el sentit i el camí de la seva vida.

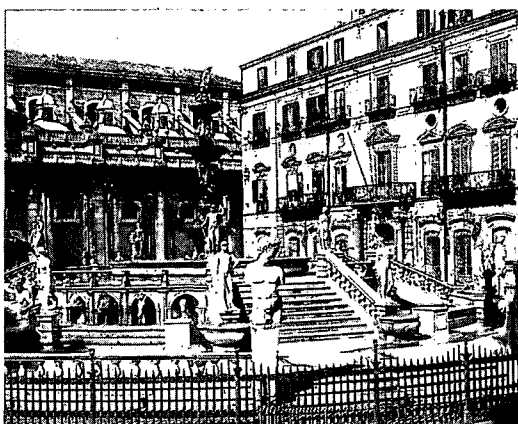
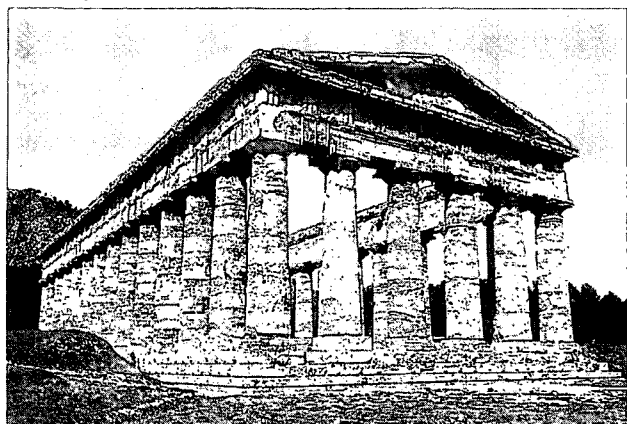
Aquest anunci és l'anunci d'una Bona Notícia, que se centra en la persona de Jesucrist, i des de Crist en el Pare i l'Esperit Sant, en l'Església i els sacraments; un anunci que interpel·la, que suscita una resposta, que provoca, amb la gràcia de Déu, la conversió; un anunci realitzat amb un estil alegre i esperançat, que vehicula la transmissió de l'Evangeli, que és Bona Nova, Bona Notícia. Un estil convençut i convincent; finalment, un anunci proclamat per testimonis. L'apòstol és un testimoni enviat. És testimoni qui ha vist, qui ha experimentat. No és el mateix comunicar l'experiència, comunicar el que s'ha vist, que parlar de memòria, explicar una cosa que

i el Crist crucificat i ressuscitat». Costa, avui, que la imatge real de l'Església arribi a la societat, també als joves. Però Jesús va ser també signe de contradicció. L'Església no ho ha tingut mai gaire fàcil. Jesús ja ens ho va dir, que no ho tindríem fàcil.

—Només un 12% dels joves assisteix a missa cada diumenge. L'eucaristia és la gran assignatura pendent?

—De sempre sabem que la joventut no és precisament l'època de la vida en què es viu més a fons la religiositat. Si hi afegim l'ambient de secularització i els models que la societat de consum proposa als joves, haurem de reconèixer que cal molta fermesa per anar contra corrent en els diferents ambients: instituts, universitat, feina... Per això, crec que un 12 per cent de joves que cada diumenge participa en la celebració de l'eucaristia, és un nombre molt elevat de joves.

Del 14 al 21 de juny del 2004

VIATGE A L'ILLA DE SICÍLIA

*La més gran de la Mediterrània.
L'illa del gran volcà*

VISITAREM:

- Catània
- Taormina
- Siracusa
- Messina
- Cefalú
- Palerm
- Monreale
- Erice
- Piazza Armerina

Excursió a l'Etna, el volcà actiu més alt d'Europa (3.325 m)

Visita dels centres arqueològics de:
Segesta, Selinunte i Agrigento (s. IV-V aC)
i les excavacions de la gran residència del camp de Vil·la Casale (s. III-IV dC)

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

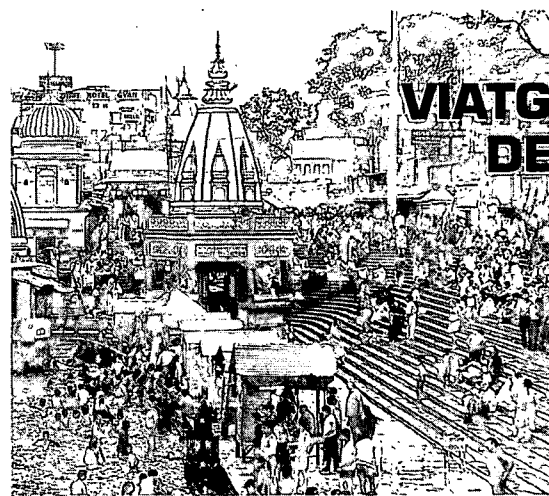
De l'1 a l'11 d'agost

ISLÀNDIA

Un enclavament
molt
característic
de l'Atlàntic
septentrional

Del 6 al 21 d'octubre

VIATGE A L'ÍNDIA DEL NORD

Visita de
missions, i la
casa de la
mare Teresa
a Calcuta

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

església en el món

Vaticà

JAPÓ

Premiada una iniciativa de diàleg interreligiós a Uganda

TÒQUIO.— El XXI premi per la pau de la Niwano Peace Foundation, del Japó, ha recaigut en ARLPI (Iniciativa per a la Pau dels Líders Religiosos de la regió Acholi), l'organització que va promoure la pau als districtes del nord d'Uganda poblats per l'ètnia acholi i des de fa gairebé dues dècades castigats per la guerrilla del visionari rebel Joseph Kony. Durant la cerimònia, que se celebrarà a Tòquio l'11 de maig, ARLPI rebrà l'equivalent a 145 mil·lions de pesos, segons va confirmar Asianews. ARLPI és la primera organització africana que rep aquest guardó. Va ser fundada el 1998 i està formada per representants de diferents confessions religioses, entre elles l'islam i el cristianisme. L'arquebisbe catòlic de la diòcesi ugandesa de Gulu, Mons. John Baptiste Odama, és l'actual president de l'organització, que treballa per posar fi de forma no violenta als conflictes armats, sensibilitzar a favor de la pau i assistir les víctimes de la guerra. ARLPI cerca, a més, promoure el diàleg entre les autoritats d'Uganda i l'Exèrcit de Resistència del Senyor. (Zenit)

PAKISTAN

Musulmans i cristians, units per fer obres de solidaritat

KASUR.— Treballar plegats en projectes de solidaritat és un manera d'unir fortament cristians i musulmans, segons afirma una assemblea interreligiosa d'unes 430 persones, reunides en una trobada organitzada el 6 de març per la Comissió per al Diàleg Interreligiós i l'ecumenisme al si de la Conferència Episcopal del Pakistan. L'assemblea va apreciar els esforços del govern del Pakistan per afavorir la unió de les diferents comunitats, la integració de les minories i l'eliminació de les discriminacions condemnant tota forma de terrorisme i de violència causada en nom de la religió.

Segons va assenyalar el P. Nadeem, secretari de la Comissió, musulmans i cristians estan cridats a treballar plegats en favor dels pobres i marginats per contribuir al benestar de la població sense diferències d'ètnia, raça, llengua o religió. Els musulmans van coincidir en aquest punt de vista, i afirmen que volen comprometre's per la pau i l'harmonia del país. L'assemblea va reafirmar el compromís de promoure obres socials comunes i treballar per la reconciliació també en l'àrea del Caixmir que, després de mig segle de guerra, s'apropa a la pau. (Fides)

Els primers beats primaverals

■ Dues fundadores espanyoles als altars

ROMA.— Tres religioses i un sacerdot. El Papa ha començat la primavera amb una solemne beatificació en què, a més de dues religioses espanyoles, dos italians també han accedit a la glòria dels altars. La proximitat dels tràgics atemptats de l'11-M va fer que la seguretat

a la plaça de Sant Pere fos encara més alta del que és habitual. Amb tot, el clima plujós no era de por sinó de joia continguda. La propera celebració, en aquest cas canonització, serà el 16 de maig i veurà el pare Manyanet als altars.

El cel compta amb un bon nombre d'espanyols proclamats sants o beats per Joan Pau II. La mare Matilde Téllez Robles (1841-1902) i la mare Pietat de la Creu (1842-1916) ja són oficialment beates des del diumenge 21 de març, inici de la primavera. La primera va fundar les Filles de Maria Mare de l'Església; i la segona, la congregació de les germanes salesianes del Sagrat Cor de Jesús. A més d'aquestes dues religioses, també van ser proclamats beats els italians Luigi Talamoni (1848-1926), prevere i fundador de la congregació de les Germanes de la Misericòrdia de Sant Gerard,

i la carmelita descalça Maria Càndida de l'Eucaristia (1884-1949).

En l'homilia, que el Papa pràcticament va llegir tota de manera clara i saltant-se només algun tros, va presentar els nous beats com a «testimonis de l'amorosa Providència Divina». A l'acte van assistir el president de la Conferència Episcopal Espanyola i arquebisbe de Madrid, el cardenal Antonio M. Rouco, així com els arquebisbes de València, Mons. García-Gasco; el de Burgos, Mons. Gil; el de Mèrida-Badajoz, Mons. Montero; l'emèrit d'Oviedo Mons. Díaz Merchán, i molts d'altres, així com prelatos de Veneçuela, el Perú, Bolívia, Mèxic i Itàlia, a part dels superiors de les congregacions implicades.

La mare Matilde Téllez Robles (Robledillo de la Vera, Càceres) va néixer el 1841 i va morir el 1902. Va ser precisament el 19 de març, gairebé quan ha estat beatificada, que va fundar amb només 34 anys el seu institut religiós. Tot i que els començaments van ser difícils —el dia de fundar només una noia es va presentar a la cita—, la institució va tirar endavant primer com a vida contem-

Matilde Téllez.

Maria Pietat de la Creu.

plativa i més tard amb acció social femenina. El seu carisma és definit com a «eucarístic i marià» i actualment són gairebé 300 germanes repartides en 42 comunitats. No en tenen cap a Catalunya però sí a 28 indrets de l'Estat espanyol i més a l'estranger.

Pel que fa a l'altra fundadora espanyola, la mare Pietat de la Creu Ortiz Real, cal dir que la seva vinculació amb Múrcia i València és especialíssima, i l'allau de pelegrins d'aquestes diòcesis en va ser un bon testimoni. No només va néixer a València sinó que va fundar a Múrcia. Va viure i morir de manera pobre, però la seva obra social es va estendre de manera espectacular fins avui.

Miriam Díez i Bosch

El Papa va presidir la beatificació.

El Papa torna a consagrar l'Església i el món a Maria

ROMA.— Els recursos espirituals del Papa no s'esgoten. Davant de moments tan funestos per a la humanitat, el Papa ha volgut tornar a «contemplar l'encarnació del verb fet carn al si de Maria» i ha decidit consagrar una altra vegada «l'Església i el món» al cor immaculat de Maria. Per al Papa, el «sí» de Maria és un sí que també necessita «del nostre propi sí». Joan Pau II, amb el tercer pontificat més llarg de la història, creu que «només de la plena adhesió a la voluntat divina deriven aquella alegria i aquella pau que tots desitgem de manera ardent també en aquests moments».

El Papa va dir als pelegrins que eren a Roma que fa vint-i-cinc anys, a la basílica de Santa Maria la Major (on s'han celebrat els funerals per les víctimes de l'11-M), va consagrar l'Església i el món a Maria. Altres cops, en diferents santuaris, ho ha tornat a fer. Després de recordar tants màrtirs i víctimes de guerra i terrorisme, el Papa va dir que «cada cop es fa més gran l'esperança en la justícia i la pau a la terra», i es va preguntar en veu alta com no respondre a «aquesta set d'esperança i d'amor sinó recorrent a Jesucrist per mitjà de Maria?».

Abans d'acabar, el Papa va suplicar a la Mare de Déu que «reveli un cop més en la història del món la infinita potència salvífica de la Redempció, la potència de l'amor misericordiós». És desig de Joan Pau II «que aquest amor aturi el mal» i que sigui capaç de «transformar les consciències». «Que en el teu Cor Immaculat es reveli a tots la llum de l'esperança», va implorar. Després, va aprofitar per saludar «amb afecte» els pelegrins i famílies de llengua espanyola, en especial grups de València, Morón (Sevilla), Carcaixent i Madrid. (M.D.B.)

La Santa Seu condemna l'assassinat del líder de Hamàs

ROMA.— Una nota signada per Joaquín Navarro-Valls condemna oficialment, per part de la Santa Seu, l'assassinat el 22 de març del xeic palestí Ahmed Yassin, considerat el líder espiritual del moviment Hamàs. Al comunicat es diu que «la Santa Seu s'uneix a la comunitat internacional per reprovar aquest acte de violència que no es pot justificar a cap Estat de dret» i, a més, afegeix que «una pau duradora i autèntica no pot ser fruit d'una mera ostentació de força sinó que ha de ser fruit d'una acció moral i jurídica». Aquestes paraules ja les va pronunciar el Papa al cos diplomàtic el 12 de gener. (M.D.B.)

ecopiso®
Boutique Immobiliària

Compra, venda, lloguer

Pisos, àtics, lofts, locals, pàrquings

PLAÇA BONANOVA, 3 bis - Barcelona

Tel. 93 434 31 71

www.ecopisobonanova.com

POLÒNIA

Mons. Josef Michalik,
nou president de
l'episcopat polonès

VARSÒVIA.— L'arquebisbe Josef Michalik va ser elegit nou president de la Conferència Episcopal Polonesa el 18 de març, en substitució del cardenal Josef Glemp, que ocupava la presidència des de feia 23 anys. L'arquebisbe Michalik té 63 anys, és doctor en Teologia i bisbe de Przemyśl. Durant els darrers cinc anys ha estat vicepresident de la Conferència Episcopal. També és membre de la Congregació per als Afers dels Bisbes, consultor del Consell Papal per als Afers dels Laics i president de la Comissió del Consell de Bisbes que s'ocupen del Laicat. Va néixer el 20 d'abril del 1941 a Zambrowie, va ser ordenat prevere el 1964 a Lomzy. Va estudiar a l'Acadèmia de Teologia de Varsòvia i a la Universitat de Sant Tomàs d'Aquino, a Roma. El 1986 va ser nomenat ordinari de Gorzów i ordenat bisbe, per Joan Pau II, el 16 d'octubre del 1986, a Roma.

Com a *motto* episcopal va triar les paraules llatines *Numine tuo Domine*, és a dir, «En senyal teu, Senyor». El 17 d'abril del 1993 Joan Pau II el va nomenar bisbe metropolità de Przemyśl. El Centre Biogràfic Internacional de Cambridge el va nomenar home de l'any 98-99. Des de fa temps, els fidels polonesos segueixen amb gran interès els seus comentaris sobre els esdeveniments socials i polítics al setmanari catòlic més conegut a Polònia, *Niedziela*. (Xavier Bordàs)

MOÇAMBIC

L'Església surt en
defensa de les
religioses amenaçades

MAPUTO.— L'Església catòlica de l'arxidiòcesi moçambiquesa de Nampula ha repudiat els atacs llançats contra les religioses del monestir Mater Dei, que van denunciar un presumpte tràfic d'infants i d'òrgans. Un comunicat de l'arxidiòcesi, emès per Ràdio Vaticana, afirma: «Rebutgem tots els mecanismes que s'han emprat per fer callar o despistar el treball de l'Església catòlica per denunciar el tràfic de menors d'edat, segrestos, assassinats i mutilacions de cadàvers.» El comunicat assegura que «reafirmem la nostra voluntat i obertura per treballar, en defensa de la vida i de la dignitat de la persona, amb tothom, independentment del seu credo, de la seva raça, del seu color, de la seva condició política o socioeconòmica». I afegeix: «Demaneu que les investigacions continuïn i arribin a una solució exhaustiva, transparent, coherent i sense condicions. Que la veritat vingui aviat i els criminals siguin desemascarats.» (Zenit)

DR. J. M. SIMÓN CASTELLVÍ, PRESIDENT DE METGES CRISTIANS DE CATALUNYA I REPRESENTANT D'EUROPA A LA FIAMC

«No tenir cura dels qui estan
en estat vegetatiu no és ètic»

Del 17 al 20 de març s'ha celebrat a Roma un congrés internacional sobre «Els tractaments de suport vital i l'estat vegetatiu. Progressos científics i dilemes ètics». Uns 400 participants de quaranta països, entre ells també

hebreus, musulmans i protestants, han assistit a aquesta trobada organitzada i promoguda per la Federació Internacional de les Associacions de Metges Catòlics (FIAMC) i per la Pontificia Acadèmia per a la Vida.

—Per què s'ha dedicat un congrés a les persones en estat vegetatiu?

—Les persones en estat vegetatiu, a les quals moltes vegades s'anomena vulgarment «vegetals», són éssers humans vius que després de patir, per exemple, un traumatisme cranial i d'entrar en coma, desperten del coma però no són capaços de relacionar-se amb el món exterior. Com

—Com s'ha desenvolupat el congrés?

—El gruix del congrés ha estat sobre la neurologia d'aquests pacients. No volíem que ens diguessin que parlem de temes ètics només d'oïda.

—Les persones en estat vegetatiu, són considerades malalts de «segona categoria»?

—Les persones en estat vegetatiu des-

El Papa va saludar el Dr. Simón Castellví i el president de FIAMC, el Dr. Gianluigi Gigli (dret).

que es tracta d'humans vius, cal tractar-los com a tals. No són morts cerebrals i els seus òrgans no poden ser trasplantats. La manca de relació social d'aquests pacients (dels quals n'hi ha diversos tipus) i la mentalitat efectista cada cop més exacerbada de la nostra medicina i de la societat, fa que en països com els Estats Units més d'un es plantegi no aplicar-los cap cura. Al nostre ambient això no ho veiem tant perquè

paga la Seguretat Social, però el futur és inquietant. Davant d'aquesta actitud, la Federació Internacional d'Associacions Mèdiques Catòliques, www.fiamc.org, va decidir agafar el bou per les banyes i ha organitzat, sense por d'exagerar, el que podem dir que és el congrés de més qualitat científica del món sobre aquest tema.

Gairebé tots els diaris italians se n'han fet ressò, hi han assistit els millors especialistes en el tema (neuròlegs, neurocirurgians, internistes, neurofisiòlegs, eticistes, moralistes) i no s'ha evitat cap pregunta per difícil que fos. Certs mitjans de comunicació espanyols haurien de justificar davant dels seus lectors per què els han robat la informació sobre el congrés.

No tenir cura dels qui es troben en estat vegetatiu no és ètic. El mateix Papa ens ha dit en l'audiència que l'ésser humà, tot i que greument impedit, mai no és un vegetal.

concerten la societat i els professionals sanitaris. De vegades passen molts anys així, cosa que és poc digerible per a un món occidental instal·lat en la velocitat i que vol resultats immediats. No són terminals des del moment en què, si els apliquem mesures bàsiques de sosteniment, poden viure durant molt de temps. La família també ha de ser objecte de les cures sanitàries ja que pateix molt més que el pacient.

—Actualment, en quin punt es troba l'esperança de guariment per a aquests pacients?

—Hi ha qui ha recuperat la relació amb el món exterior: els diaris ens han informat recentment d'alguns casos. Altres, com tots nosaltres, moriran dins dels límits de l'esperança de vida de l'ésser humà.

—Una persona pot dir en el seu testament que no vol ser alimentada si es queda en estat vegetatiu? Què ha de fer el metge?

—Ha tocat vostè l'entrellat de la qüestió ètica. Deixant de banda que tant els particulars com els estats volen estalviar (i més si els pacients no s'adonen de res), l'ètica personalista, el Catecisme de l'Església catòlica i el mateix discurs del Papa, afirmen rotundament que a ningú que estigui viu no li podem retirar els aliments bàsics, la hidratació, la higiene.

El Papa subratlla la
dignitat de l'ésser
humà

Joan Pau II va rebre els participants al congrés a la sala Clementina i els va dir que «el valor intrínsec i la dignitat personal de cada ésser humà no canvien, independentment de les circumstàncies concretes de la seva vida». El Pontífex va assegurar que «el malalt en estat vegetatiu, mentre es recupera o arriba a la seva fi natural, té dret a una assistència sanitària de base». En aquest sentit, va subratllar que l'aigua i l'aliment, encara que s'hagin de subministrar artificialment, són «un mitjà natural de conservació de la vida, no un acte mèdic. El seu ús ha de considerar-se, per tant, ordinari i proporcionat i, com a tal, moralment obligatori».

La probabilitat que hi hagi poques esperances de recuperació «quan l'estat vegetatiu del pacient es prolonga més d'un any no pot justificar èticament l'abandonament o la interrupció de les cures mínimes, l'alimentació i la hidratació incloses». La mort per fam o per set de manera «conscient o deliberada és com una veritable i pròpia eutanàsia per omissió». Així, el Papa va recordar el «principi moral segons el qual el simple dubte de trobar-nos en presència d'una persona viva ja obliga a respectar-la plenament i a abstenir-se de tota acció que tingui la finalitat d'anticipar-li la mort». El Bisbe de Roma no va oblidar les famílies i va acabar posant en relleu que «en aquestes situacions és particularment important el suport espiritual i pastoral, com a ajuda per recuperar el significat més pregon d'una condició aparentment desesperada». (VIS)

Cal dir, per descomptat, que no és lícit aplicar tractaments desorbitants pels resultats que se n'esperen: això és l'acarnissament terapèutic, un vici oposat al vici de l'eutanàsia.

—Quines conclusions s'extreuen d'aquest congrés?

—Jo n'extrauria una conclusió prou útil per al lector de *Catalunya Cristiana*: a l'ésser humà sempre cal tractar-lo bé. Un cop mort, ja l'enterrarem!

Rosa Maria Jané Chueca

**L'opció
intel·ligent per
a la gent sana**

Si realment vols una dieta sana per a la teva família, nosaltres conreem l'horta i et portem cada setmana a casa les fruites i les hortalisses fresques, lliures de químics, plaguicides i hormones i amb tota la força del seu gust.

A partir de 104€, 4 caixes (1 per setmana)
A partir de 1.145€, 52 caixes (any)
(transport inclòs)

Demaneu informació al Tel. 973 791 391

Espanya

Cardenal Rouco: «Davant de l'estratègia de l'odi només hi ha lloc per a l'amor»

■ Emotiu funeral d'Estat per les víctimes de l'11-M

MADRID.— El 24 de març es va celebrar, a la catedral de l'Almudena de Madrid, una eucaristia en què van ser-hi presents la família reial, el Govern espanyol, nombrosos caps d'Estat i representants de diversos països. La celebració va

ser presidida pel cardenal arquebisbe de Madrid, Antonio M. Rouco Varela, i concelebrada per l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Ricard M. Carles, i el de Sevilla, cardenal Carlos Amigo; el nunci a Espanya, els arquebisbes de Pamplona, de

Saragossa, de València, de Toledo, de Tarragona, de Granada, el castrense i l'emèrit de Toledo. A més de 16 bisbes, van ser-hi presents els tres auxiliars de la diòcesi de Madrid i altres representants de la Conferència Episcopal Espanyola.

Van assistir al funeral unes 1.500 persones i va ser el silenci allò que s'hi va fer present juntament amb les llàgrimes de tristesa i de dolor. La cerimònia es va poder seguir a través d'unes pantalles instal·lades a les places de l'Armeria, d'Oriente i a la Puerta del Sol.

tingueu-vos lluny de tot nacionalisme exasperat, del racisme i de la intolerància. Testimonieu amb les vostres vides que les idees no s'imposen, sinó que es proposen. No us deixeu mai encoratjar pel mal!» A més, va assenyalar que els terroristes «s'han proposat atacar i ferir profundament la

convivència, la concòrdia i la pau dels espanyols», perquè el seu objectiu és «minar de forma progressiva i accelerada les bases morals i espirituals sobre les quals descansen les nostres societats i nacions d'arrels cristianes». Rouco Varela es va adreçar als familiars de les víctimes per fer-los arribar que «hem plorat i pregat plegats, hem mirat d'oferir-vos consol, proximitat i ajuda personal i institucional. No volem deixar-vos sols...», i que per trobar la pau hem de saber trobar la resposta a tant dolor, «davant de l'estratègia de l'odi al final només hi ha lloc per a una sola resposta eficaç: la de l'amor».

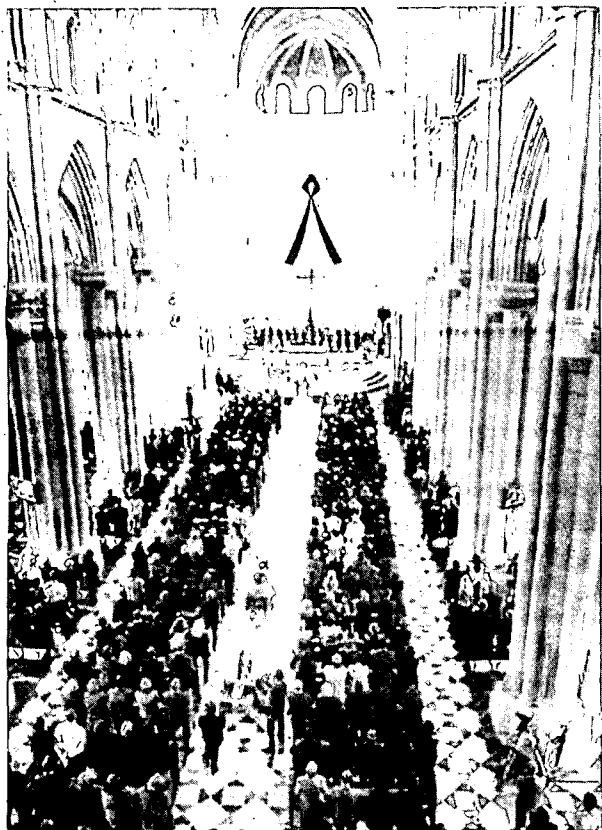
Davant de la pregunta d'«on era Jesús, el Fill del Déu viu, el germà i salvador de l'home, el Senyor de la vida i de la mort, en aquell terrible matí madrileny de les bombes i dels cossos destrossats de tants amics pels quals Ell havia donat la seva vida a la Creu», deia el cardenal que la resposta la dona el mateix Jesucrist: «El teu germà ressuscitarà.» Per això, el cardenal Rouco va afirmar que «si creiem i preguem pels nostres difunts, si creiem i revisem les nostres pròpies vides davant de Jesucrist crucificat i ressuscitat per la nostra salva-

ció, coneixerem i sabrem amb esperança indestructible que els nostres éssers estimats assassinats per la vesània terrorista han assolit les portes de la vida eterna i benaurada».

Va acabar encoratjant els joves en aquesta lluita per la pau i la justícia. Si tots nosal-

tres, especialment els joves, ens disposem decididament a «posar amor», en el sentit de sant Joan de la Creu, «on no hi ha amor, aleshores traurem amor, i s'obriran de nou per al nostre temps els amplis i lluminosos camins de pau».

Conchi García

De nou, la catedral de l'Almudena es va omplir de gom a gom.

El cardenal arquebisbe de Madrid va recordar en l'homilia les paraules de Joan Pau II als joves a l'aeròdrom de Cuatro Vientos el 3 de maig de l'any passat: «Responeu a la violència cega i a l'odi inhumà amb el poder fascinant de l'amor. Venceu l'enemistat amb la força del perdó. Man-

la Creu», deia el cardenal que la resposta la dona el mateix Jesucrist: «El teu germà ressuscitarà.» Per això, el cardenal Rouco va afirmar que «si creiem i preguem pels nostres difunts, si creiem i revisem les nostres pròpies vides davant de Jesucrist crucificat i ressuscitat per la nostra salva-

Construir la pau després dels atemptats

MADRID.— Justícia i Pau ha emès un nou comunicat en què reitera la seva condemna absoluta pels atemptats del 11-M i on afirma que «ens consolem pels magnífics gestos de proximitat i de suport fets per geminacions de tots els pobles d'Espanya».

A la nota llegim que «l'autoria dels fets criminals ha estat reivindicada per grups extremistes i fanàtics d'origen islamista i atribuïda a persones de procedència marroquina (...). Vagi per a ells i per a tots els que els encoratgen i sostenen la

nostra repulsa més enèrgica. Però considerem del tot necessari no estendre l'estigma que a partir d'ara marca per sempre la població de religió musulmana o d'origen marroquí que amb nosaltres conviu pacíficament».

Justícia i Pau fa una crida a la convivència pacífica entre totes les persones, «rebutjant qualsevol ànim de venjança i evitant de fer recaure les culpes dels criminals sobre persones diferents d'ells o sobre els seus grups de pertinença». (C.C.)

CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari del Miracle

EL MIRACLE

■ **US OFEREIX** un espai de renovament espiritual, de pau, interior i exterior, de celebració i d'intercanvi de la fe i d'alleujament de l'esperit, de retrobament amb nosaltres mateixos i amb Déu, de reflexió, de silenci i de pregària.

■ **VENIU A PARTICIPAR** en qualsevol de les activitats programades per als propers mesos d'abril i juny. Us hi esperem.

ABRIL

del 8 a l'11

PER A TOTHOM. RECÉS DE SETMANA SANTA.
Director: P. Hilari Raguer, monjo.

del 30
al 2 de Maig

PER A MATRIMONIS. RECÉS.
Director: P. Bernabé Dalmau, monjo.

JUNY

del 7 al 13

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.

de l'11 al 13

PER A TOTHOM. RECÉS.
Director: P. Alcuí Serras, monjo.

del 19 al 20

PER A VÍDUES I VIDUS. RECÉS.
Director: P. Salvador Plans, monjo.

del 28
al 3 Juliol

PER A PREVERES. EXERCICIS ESPIRITUALS.
Director: P. Pius Tragan, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES.

CASA D'ESPIRITUALITAT
Tlf.: 973 480 045 Fax: 973 480 243
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)
<http://personal.redestb.es/elmiracle>

Análisi

No ens deixeu sols!

Clam angoiós dels cristians de Terra Santa

Després de tres anys i mig de terrible violència entre israelians i palestins, la fam, l'escàs habitatge, les terres ocupades, la manca de treball i la violació dels drets més elementals, condemnen tot un poble a la misèria i a la mort. L'Església catòlica d'Occident —començant pel Sant Pare de Roma— ha respost dient-los: «No esteu sols!»

Esborronen les estadístiques sobre el sofriment de la població palestina, i dins d'ella, la cristiana, que fins ara perpetuava el record de la presència de Jesús a la terra. Segons el Banc Mundial, el 56% de les famílies palestines fa un sol àpat al dia. A Betlem i rodalia, més de 15.000 famílies palestines viuen de la caritat i subsisteixen gràcies a les organitzacions humanitàries mundials.

**«No hi ha pau sense justícia,
ni justícia sense perdó»**

Aquesta denúncia va ser feta pel papa Joan Pau II en la seva visita pastoral a Terra Santa. I va afegir: «Com hauríem volgut que la invitació a viure en la justícia i en la pau es portés a terme amb promptitud! Veure els nostres germans jueus i musulmans caminar amb nosaltres

en un pacte d'amor solidari per tal de retornar a Terra Santa el veritable rostre de terra de la pau...»

Ara bé, en la situació actual d'inútil i sagnant espiral de violència cega en la regió, que ha generat 3.500 morts i milers de cases enderrocades, les comunitats cristianes no tenen veu suficient per proclamar el missatge de la pau, fruit de la justícia i del perdó. Hi ha massa reticències negatives. No s'ha respectat, per exemple, el tractat d'Oslo, i el mateix mur que es construeix entre Israel i els territoris ocupats de Palestina, entre altres inconvenients, augmenta la dificultat perquè els cristians ubicats a cada banda es trobin.

«No esteu sols!»

Aquesta vol ser la resposta esperançadora del món catòlic d'Occident. La Con-

ferència Episcopal Espanyola va enviar —com a representant— el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, a un encontre de bisbes d'Europa i Amèrica, per tal de donar suport als cristians de Terra Santa. Van ser invitats pels bisbes catòlics d'aquella regió, pel nunci apostòlic i pel pare Giovanni Baptistelli, *o.f.m.*, custodi dels Llocs Sants, i es van trobar a Betlem i a Jerusalem els dies 14 i 15 del gener passat.

El tema va ser *L'Església universal en solidaritat amb l'Església de Terra Santa*. Van tractar de l'extrema penúria de les comunitats cristianes palestines, hereves de les que van anunciar la mort i la resurrecció del Senyor. Després de reflexionar junts sobre l'actual situació de violència a la regió, es van comprometre a tirar endavant algun pla de pau, i de com repensar i promoure les ajudes per part dels cristians d'Occident.

Fins i tot es va preveure una visita posterior als presidents de l'Estat d'Israel i de l'Autoritat Nacional Palestina, per estudiar camins de pau i entesa entre els dos pobles bel·ligerants.

Des d'aleshores, el bisbe de la Seu d'Urgell, Joan Enric Vives, de paraula i per escrit, a la seva diòcesi i a la resta de l'Estat espanyol, ha expressat aquesta voluntat de comunió i ha reclamat un ajut per als cristians palestins, germans nostres en la fe.

Projectes urgents

Per la seva part, els franciscans de Terra Santa, custodis oficials dels Llocs Sants des de fa segles, han divulgat un comunicat a tot el món, on exposen els projectes de la custòdia més puntuals, que requereixen un ajut generós i urgent:

- Donatius per a queviures i medicaments.
Cal dir que un abonament de 80 euros

DIVENDRES SANT

Pregueu per la Pau i participeu en la Col·lecta Pontifícia

Terra Santa

És desig de Joan Pau II que no oblidem els cristians de Terra Santa.

per a més de 600 famílies de Betlem
puja 50.000 euros mensuals.

- El sosteniment de les institucions educatives de la custòdia —alumnes i professors— reclama un pressupòst d'1.500.000 euros per curs.
- La mateixa custòdia necessitaria un milió d'euros per mantenir les obres socials i assistencials que té entre mans.
- Per solucionar el problema de l'habitatge, la custòdia franciscana s'ha arriscat a construir a Betlem, Betfagé i Jericó, un estoc d'estatges —gratuïts amb un lloguer simbòlic— per a famílies cristianes palestines, que exigirà un volum de 2.500.000 euros.

La col·lecta del Divendres Sant

La jornada per Terra Santa d'aquest Divendres Sant, que es fa a tot el món catòlic, pot ser una forma efectiva de dir als cristians del país de Jesús que no estan sols i així demostrar que la caritat de les obres corrobora la caritat de les paraules.

Francesc Gamissans

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació,
ells o elles i encara
més persones llegiran
CATALUNYA CRISTIANA
cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner. ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

ular

Entitat Oficina DC

Compte

Data

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 -Fax 934 092 820

Bon dia!

Comprem materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Davant de la Setmana Santa

Entrem a la Setmana Santa, la commemoració dels fets més radicals de la nostra fe: la nostra Redempció per Crist i la seva resurrecció. En la carta de Pau d'aquest diumenge diu l'apòstol: «Tot ho considero una pèrdua, comparat amb el bé suprem que és conèixer Jesucrist, el meu Senyor» (Fl 3,8). En Ell, imatge perfecta de Déu («Qui m'ha vist a mi, ha vist el Pare»), se'ns mostra l'ésser de Déu. I nosaltres hem de donar testimoni mostrant-lo, no demostrant-lo; mostrant-lo com el que és: la secreta font de la nostra vida, de la nostra pau, el Pare comú que ens relliga a tots en la fraternitat, el que ens ha fet per a la salvació i la felicitat.

Alguns no comparteixen aquestes conviccions, que estimem i que estan sòlidament ancorades en el nostre cor. Alguns incrèduls, intel·lectualment honestos, tenen les seves raons, i correspon a qui anuncia l'Evangeli prestar-los l'atenció deguda. D'altres es diran agnòstics, com si es tractés d'un tema banal o volguessin presentar-se com a ideològicament correctes. Schillebeeckx va afirmar, potser desmesuradament, que «a les grans ciutats, creure en Déu esdevé gairebé una conducta desviada».

La creació està feta per a l'home, i és trist que alguns no hi vegin un reflex, molt clar, del bon Déu, en ser la

mateixa persona «imatge i semblança de Déu». Tota la tradició cristiana reflexiona i està marcada per aquesta prodigiosa afinitat entre l'home i Déu. Afinitat que és objecte d'un disseny de Déu, lliure i gratuït. Ireneu de Lió el formula (en el segle II) admirablement: «Des del començament, no va ser perquè Déu tingués necessitat de l'home pel que va modelar Adam, sinó per tenir algú en qui dipositar els seus beneficis. No va ser per tenir necessitat dels nostres serveis que ens va manar seguir-lo, sinó per procurar-nos a nosaltres mateixos la salvació.» I afegirà que Jesucrist, Fill de Déu, es va fer home, Ell «que és la imatge d'Aquell per qui l'home va ser fet imatge».

Al pla i la donació de Déu, pot respondre l'home: «No, gràcies»? Tristament, sí. I a més a més s'esdevé, com va preveure fa més de mig segle C. S. Lewis, que ho faci sense llibertat. Perquè «la superelit de la nova era, —diu— estarà constituïda pels condicionadors, controladors, motivadors o creadors de mòbils: armats amb els recursos d'un Estat omnicomprensiu i d'una tecnologia irresistible, els utilitzaran per desembarassar-se de tot condicionament previ; declararan caducs els vells models ètics, els imperatius de consciència vigents, i confeccionaran el nou model. Ja que ells saben com produir consciència, seran

ells els qui decideixin quina mena de consciència produir. Així, i només així, haurà estat a la fi conquerida la natura, tota, inclosa també la humana». «La conquesta final de l'home és la desaparició de l'home», conclou Lewis.

«Si alguna cosa queda clara a aquestes alçades —com diu el teòleg Ruiz de la Peña— és que només amb la tecnologia no n'hi ha prou per afrontar aquests problemes. En un món limitat, el desenvolupament il·limitat és impossible. Com que la ciència no prescriu per ella mateixa el que és bo, ni és competent per assenyalar els fins, els objectius de valor, cal que hi intervingui la decisió ètica que reguli les possibilitats científiques i en guii la utilització per al bé de la humanitat sencera, sense tocar-ne la llibertat.»

Aquesta crida a l'ètica pot suscitar en certs esperits forts un somriure irònic: «Està de moda considerar la moral i els moralistes com unes venerables antigalles —continua dient Ruiz de la Peña—, excedents residuals d'una mentalitat precientífica.»

Tornant a la idea anterior de la fe o de la increença, l'home és fi, no mitjà. «Déu vol l'home com a fi, no com a mitjà. Però l'única forma d'evitar que l'home sigui mediatitzat és reconèixer la seva ordenació a Déu. Déu és l'únic fi que no mediatitza, sinó que finalitza; això és, consuma, confereix finalitat i sentit i plenifica.»

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Jesús crucificat

El Diumenge de Rams és el pòrtic de la Setmana Santa. La missa d'aquest diumenge és com un pòrtic d'un santuari o l'obertura d'una òpera per entrar en la celebració del triduum pasqual, i ens fa tastar anticipadament les emocions més íntimes: la tristesa de la passió, mort i sepultura del Senyor, però també l'esclat victoriós i joiós de la seva resurrecció.

Durant la Setmana Santa és habitual la contemplació de la creu de Crist. I aquesta contemplació ens porta a la consciència de la nostra condició de batejats, és a dir, concrucificats amb Crist. És evident que la creu per ella mateixa no ens portaria aquesta experiència si no fos l'arbre «on morí el Salvador del món».

Les narracions del sepulcre buit parlen de Jesús com el crucificat, i, en les aparicions que Jesús va fer als apòstols, ell insisteix igualment en el fet de la seva crucifixió: «Mireu-me les mans i els peus: sóc jo mateix.» Jesús, a la creu, és la imatge pròpia de la nostra salvació. No hi ha salvació sense referència a la mort en creu, com no hi ha

resurrecció si no hi ha el trànsit a través d'aquesta mort. A l'Apocalipsi el Senyor de la glòria s'autodefineix així: «Sóc el qui viu: era mort, però ara visc pels segles dels segles i tinc les claus de la mort i del seu reialme» (Ap 1,18).

La Setmana Santa ve marcada sensiblement per la creu de Crist. És l'hora de la creu, del misteri del dolor i de la mort protagonitzat pel Fill de Déu. Mai no acabem de conèixer la profunditat d'aquest gran misteri que adquireix un to dramàtic amb el crit de Jesús: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» Aquest misteri profund del dolor l'intueixen els senzills i humils de cor, sobretot si són creients. Ho comprovo en les visites a impeditos i malalts. Molts d'ells em deixen un record inesborrable i encoratjador.

La passió i mort de Crist continua essent la passió i mort de molts homes i dones d'avui. El Senyor continua essent crucificat en els pobres i en totes aquelles persones que passen el tràngol del sofriment, de l'angoixa i del desamor.

Enfront de la situació de dolor, desafecte i violència que abunda dissortadament en el món, cal trobar la resposta dels autèntics deixebles de Jesús. El món necessita la bona nova de la mort i de la resurrecció del Senyor. Per això el missatge i les celebracions de Setmana Santa són molt actuals i molt profitoses per als homes i dones d'avui. Enmig de la passió que sofreixen hi ha sempre l'esperança de la creu salvadora de Crist, que mena cap a la resurrecció, i la solidaritat d'innombrables homes i dones de bona voluntat.

El papa sant Lleó el Gran, d'ara fa més de 1.500 anys, exhorta a la deguda preparació per a aquests dies sants: «Se'ns mana que preparem amb més diligència la nostra purificació religiosa. Perquè és propi de la festa pasqual que l'Església s'alegri del perdó dels pecats. En el camí de la perfecció sempre podem millorar. Ningú, per tant, no pot excusar-se de la penitència a fi d'arribar a la solemnitat pasqual més net dels vicis i dels pecats antics.»

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Max Pastrana
Fundació ARSIS

Joan Pau II, testimoni que interpel·la

Quan Karol Wojtyła va arribar al Papat, molta gent es va preguntar què aportaria un home de l'Est amb vivències tan diferents. No analitzarem pas les postures oposades que els seus ensenyaments han suscitat. Aquesta és només una reflexió davant la seva figura controvertida ara que ha arribat a l'ancianitat.

Durant la seva trajectòria, Joan Pau II va voler mostrar un model de vida per a la humanitat o, almenys, per a la cristiandat; però tot i que és admirat per molta gent, el seu missatge no ha calat en amplis sectors que en qüestionen els ensenyaments. Els mitjans de comunicació que ell ha fet servir amb mestratge, han manipulat a vegades el seu missatge i n'han extret frases mutilades o paràgrafs polèmics presentats fora de context.

Ara els mitjans de comunicació el presenten ja gran amb una veu i unes mans tremoloses. Dol veure l'esforçar-se per fer la seva tasca amb tantes limitacions. N'hi ha que qüestionen el fet que s'atreveixi a aparèixer a mercè de la crítica del públic. Però, passada la reacció inicial, molts sembla que en capten el missatge. Hi ha missatges que guanyen importància i són més ben acceptats quan el missatger perd protagonisme. En la seva situació, molts s'haurien reclusos per tenir cura de la seva imatge. Fins i tot els mitjans sembla que ho recomanen perquè prefereixen el *glamour* i l'espectacularitat. No obstant això, Joan Pau II continua oferint la seva enfeblida figura i el seu missatge obertament.

En circumstàncies semblants altres potser haurien optat per retirar-se sense aparèixer davant les càmeres. El que per a uns quants és constància exemplar, per a d'altres és una obstinació. En fi, el temps dirà quin és l'impacte del seu llegat i dels seus últims dies. Qui sap fins a quin punt és conscient que la seva vida s'afebleix cada dia. Però, com negar-li el mèrit de seguir esforçant-se per continuar vivint amb la malaltia?

El deteriorament de la vellesa no hauria d'avergonyar ningú. Ell sembla que accepta continuar fent el que encara pot i es conforma amb allò que ja no pot continuar fent. Amb la seva valentia per continuar la seva vida activa, dona una lliçó a la resta de la humanitat.

El seu entusiasme potser abans no va aconseguir tanta acceptació a les seves idees de com viure i com fixar prioritats. Joan Pau II, en la decrepitud, mostra la seva vulnerabilitat mentre continua predicant calladament des de la seva càtedra. En ell podem veure un ésser humà que afronta el que és inevitable i dolorós: els últims anys de la vida.

Requereix valor presentar-se als altres quan ja es veu privat de tants aspectes de la vida. Quina lliçó quan apareix dependent d'altres per moure's, per asseure's, per parlar! La malaltia va disminuir la seva vitalitat, però no va impedir l'habilitat per comunicar-se en altres nivells més enllà del que les paraules poden expressar.

La paradoxa no està en el que ha escrit i ha dit durant la seva vida. La ironia està en el que pot estar aconseguint amb el que fa i com ho fa en aquests anys.

Molta gent exclama: «S'està morint, però no ho vull creure.» Sembla una contradicció, però no ho és perquè tant la seva dura realitat com l'afirmació en ella mateixa poden ser veritat.

Qui va estar ple de vida continua donant testimoni de vitalitat a pesar de la malaltia i la feblesa. Apareix en públic plantant cara a l'envelliment i la mort que la cultura actual, com que no pot eliminar com voldria, tracta d'amagar o d'arraconar.

Davant la societat de la productivitat i del culte a la joventut, Joan Pau II ens assenyala als cristians un camí a seguir: en la missió evangelitzadora no hi ha edat per jubilar-se. Déu no ens retira mai ni ens desnona, fins que ens crida al seu costat.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Santa Maria de la Pietat

El passat dia de sant Josep, al Vaticà, es va inaugurar una exposició fotogràfica del grup escultòric de la *Pietat*, una de les meravelloses obres de l'artista florentí Miquel Àngel Buonarroti. Les fotografies són obra del fotògraf austríac Robert Hupka. L'exposició fa servir com a reclam que es tracta de veure la *Pietat* com ningú no l'ha poguda admirar.

El fotògraf esmentat va tenir una magnífica oportunitat per fer aquests retrats en blanc i negre i en color. Fou quan la *Pietat*, l'any 1964, va ser transportada a l'Exposició Universal de Nova York. Llavors, el nostre artista va poder fotografiar, des de diversos angles i a distintes hores del dia i de la nit, el grup escultòric. Miquel Àngel esculpí aquestes estàtues quan tenia 25 anys i les va fer sortir d'un sol bloc de marbre de Carrara.

La *Pietat* es troba al primer altar, situat a la primera capella de mà dreta, així que s'entra a la basílica de Sant Pere del Vaticà. La Verge, jove, sosté sobre els seus genolls el cos inanimat de Crist després que fou davallat de la Creu. Escena que mou el cor i que, a la vegada, infon una gran serenor. Les dues imatges, d'una delicada bellesa i d'una extraordinària finor, no mostren cap estridència. El cos de Jesús és ple de la pau de la mort i Maria adreça la

seva mirada cap al seu Fill amb dolor serè. La que tingué a la falda el Nadó diví a Betlem, ara hi té l'Home de dolors que ha lliurat la seva vida per a glòria del Pare i per a la redempció del món.

L'anunci de l'esmentada exposició m'ha dut a la consideració del misteri de Maria en la Quaresma. I a considerar-la com Santa Maria de la Pietat. Ella, plenament associada a l'obra de la redempció del món, va restar dreta al costat de la creu del seu Fill amb una fortalesa extraordinària i la seva ànima roman vigorosa davant el cadàver del Salvador. Maria sofreix com a mare i ofereix el seu dolor i la seva impotència per al compliment de l'obra messiànica.

Maria, el dia de Pasqua, s'alegrarà en veure ressuscitat el Crist. Ha passat pels misteris de goig i de dolor. Ara passa els de la llum i de la resurrecció. Ella ha fet realitat la súplica amb la qual pregàvem el primer diumenge de Quaresma: «Déu omnipotent, feu que les celebracions anyals de la santa Quaresma ens siguin profitoses per conèixer més i més el misteri de Crist i per viure'l de cor amb les seves exigències.» Santa Maria de la Pietat va acollir el misteri i el va viure profundament en el dolor i en el goig.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.telefonica.net)

Resurrecció

Ho he dit moltes vegades: una de les característiques dels nostres temps anomenats postmoderns és l'exaltació dels valors positius de grau mitjà. L'enunciat és massa general, resumeixo, doncs. Una de les preocupacions de tots els temps és l'existència després de la mort. L'animal, com que no té consciència, no hi té cap inquietud. L'home sí, intueix o imagina, però davant del que pot existir després de la mort, de la seva mort i de la d'aquells que estima, mai no resta indiferent. Per preparar aquesta existència després de l'òbit utilitzarà sovint més la imaginació que no pas la intuïció. Com a conseqüència d'això elaborarà rituals, edificarà monuments o compilarà tractats. Si no haguessin tingut preocupacions com aquestes avui no tindríem ni manuals funeraris, ni dòlmens, ni les piràmides d'Egipte.

Tot i que la imaginació humana pot ser molt portentosa resulta sempre limitada i fins i tot a vegades, en els seus projectes i visions del futur, mesquina. Penso en el passatge de l'Èxode, quan Josep presoner predi al seu company de captiveri, antic former del Faraó, que morirà i que el seu cadàver serà menjat pels ocells, la qual cosa suposarà, segons idees d'aquells llocs i temps, l'aniquilació total del seu ésser. Una cosa semblant podem dir del que pensaven els jueus quan es van assabentar que Pilat havia barrejat la sang d'uns condemnats amb la d'animals sacrificats (Lc 13,1). Han sorgit moltes falses creences, conseqüència de la fantasia o de la por.

He evitat fer servir l'expressió vida després de la mort, perquè acostuma a estar encorada en algunes concepcions gregues, més que en veritats cristianes i em podria passar allò de Pau a l'areòpag (Ac 17,32). Avui dia, molts homes no volen pensar en la seva mort ni en la dels altres, llevat de quan aquesta és especialment impressionant o és un espectacle mediàtic. Els antics edificaven monuments funeraris, nosaltres procurem que no ens perjudiquin els records i donem pas als psicòlegs. O almenys és això el que ens expliquen, perquè la veritat és una altra.

Des del principi tinc present els terribles esdeveniments de Madrid de fa pocs dies. Doncs sí, en aquelles circumstàncies hi van anar psicòlegs a prestar els seus serveis, com també hi van anar metges, infermers, jutges i treballadors d'empreses funeràries. Però, també s'hi van fer presents, per iniciativa pròpia i encàrrec episcopal, uns quants sacerdots. Eren allà i escoltaven paraules de súplica, de desesperació i, fins i tot, d'insult. Acompanyaven, perdónaven, consolaven. Van reservar al gran local un racó de pregària i d'adoració, amb un petit sagrari, des d'on Jesús acompanyava tant dolor i es feia present també en els que servien els necessitats.

L'autoritat civil ha encarregat el tema als estaments policials i judicials. És el seu deure. Però els cristians ens hem de sentir responsables d'alguna cosa més. Hem de proclamar que en un instant, sense potser estar preparats, les víctimes van passar d'aquesta vida històrica a l'existència eterna. I hem de pregar; la pregària no coneix el passat, perquè Déu els atorgui el seu perdó. Hem de pregar perquè Déu aconsegueixi canviar el cor de pedra dels assassins, en un cor de carn. Hem de recordar que, encara que no sabem ni podem imaginar com serà, hi ha un Judici de Déu en el qual hi som tant els criminals, com les víctimes, com nosaltres mateixos, que no podem ser simples i morbosos badochs. Al lloc de l'atemptat hi va molta gent senzilla a pregar, són gestos que no tenen gens d'espectacularitat, però que estan plens de sentit cristià.

Notes insignificants

Germà Adrià

Senyor, ajuda'ns a superar la tragèdia

Senyor, gairebé no m'atreveixo a parlar-te!

Senyor, puc queixar-me de Tu?

Com vas poder tolerar, Senyor, que matessin tantes persones el dia 11?

Com vas consentir que hi hagués persones capaces de matar tan fredament, tan cruelment?

No ens estimes a tots, Senyor?

No ens has dit sempre que vetlles per nosaltres?

Senyor, crec en Tu. Senyor, confio en Tu, Senyor, espero de Tu l'amor regal teu per al nostre món.

I m'atreveixo a suplicar-te amb certa tremolor (no pas desconfiança).

Et demano, Senyor, que en el teu si atenguis tots els nostres màrtirs del dia 11.

Et demano que alleugis tots els ferits, sobretot els que han quedat mutilats. Dóna'ls ànsies de vida, dóna'ls, fins i tot, el goig de viure i, si és possible, que tinguin fe i confiança en Tu.

Et demano, Senyor, per tots els que van resultar il·lesos, encara que veiessin la mort tan de prop. Que sàpiguen viure la vida en Tu i per als altres.

Senyor, ajuda totes les famílies que han quedat desolades i traumatitzades. Ajuda'ls a superar la tragèdia. El teu somriure pot més que tots els psiquiatres, que tan generosament han intentat servir els damnificats de l'atemptat.

Senyor, com vas permetre tanta tragèdia?

Que no es repeteixi mai més.

Que mai més, enlloc del món, pateixin els efectes de la criminalitat terrorista.

Dóna'ns la pau.

Dóna'ns la teva pau.

Que els homes, els teus fills, sapiguem portar-nos com a fills teus, com a germans.

Que mai més no ens destrossem en guerres ni en atemptats.

Que ningú no es cregui amb el dret de treure la vida de ningú.

Dóna'ns la teva llum. Dóna'ns l'amor que necessitem. Fes que les nostres famílies siguin escoles d'amor. Amor entre els components de la família, amor amb els veïns propers, amor amb tots els que creuem el nostre camí per la ciutat.

Que sapiguem estimar-nos com Crist ens va estimar i ens estima i va dir que havíem d'estimar-nos.

Amor que ens porti, si cal, a donar la vida pels altres, mai a treure la vida de ningú.

Inspireu-nos, Senyor, les paraules amb les quals puguem alleujar les penes dels altres.

Il·lumina la nostra mirada, perquè pugui ser llum per als altres.

Obre els nostres llavis en un somriure perquè tothom se senti al·ludit amb el nostre somriure.

Senyor, volem la pau, la teva pau.

Pau entre nosaltres, i entre les nacions.

Que puguem presumir, davant Teu, del fet que no tenim enemics ni podem tenir-los.

Senyor, Tu que vas obrir els braços en la Creu per allotjar-nos a tots al teu cor, fes que sapiguem obrir també els nostres braços per rebre tothom, les nostres mans, per donar-ho tot als necessitats.

Senyor, encara que em resulti molt difícil, crec en el teu amor per nosaltres, per tots nosaltres.

Zoom

Eduard Brufau

Un any més malauradament els cristians de Terra Santa no podran celebrar la Pasqua en pau. El país de Jesús es veu immers en una violència creixent i incomprensible. La situació, lluny de calmar-se, s'accentua de tal manera que les abans nombroses comunitats cristianes de ciutats com Jerusalem, Betlem o Natzaret opten per emigrar a llocs més segurs. Aquesta Setmana Santa la nostra pregària per la pau es fa més necessària que mai.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Set d'espiritualitat

La gent es preocupa avui més que ahir sobre temes espirituals? No hi ha una crisi evident dels valors religiosos, per la qual cosa les pràctiques religioses minven d'una manera visible? L'imperi de l'economia en els plantejaments polítics, no està construint un món basat en el materialisme i en les tesis neoliberals capitalistes on només es cotitzen els diners, el poder i el prestigi? Els avenços del secularisme no han arraconat o reduït a l'àmbit privat l'expressió de la fe personal? Hi ha futur per a la religió o assistim al seu declivi? La disminució de vocacions en molts països, no posa en evidència la incapacitat de les noves generacions per lliurar-se a un projecte que compromet a fons i per vida amb els valors evangèlics? Aquests i altres interrogants apunten a discernir el paper de la fe en el nostre món contemporani.

Considerem la nostra vida atractiva, estem contents dels nostres triomfs, observem el creixement econòmic i l'augment dels indicadors de qualitat de vida. Però, no tot funciona a la perfecció. L'abisme entre pobres i rics s'eixampla, els conflictes bèl·lics només fan que sacsejar, la massacre terrorista recent ens recorda la nostra vulnerabilitat. Una de freda i una de calenta. Anem per la vida com somnàmbuls, adormits. Sense el despertar de la consciència i sense feina personal no hi pot haver progrés de l'esperit. Necessitem una crisi, una llum especial, que ens faci despertar i obrir-nos a una nova realitat. La set d'espiritualitat expressa el sentit de la permanència, del que és profund, del que és autèntic.

A mitjans de març, el Papa va rebre els bisbes holandesos en la seva visita *ad limina*, que fan cada cinc anys, i els va dir, fent-se ressò de l'informe rebut: «Avui constateu un nou interès per les qüestions religioses en els vostres compatriotes i una nova set d'espiritualitat que s'expressa en alguns, en particular, en les joves generacions.»

Aquest renéixer religiós al país possiblement més secularitzat d'Europa fa pensar. No es tracta d'un fenomen exclusivament holandès. Les notícies que apareixen sobre temes religiosos acostumen a reduir-se a afirmacions i activitats portades a terme per la jerarquia catòlica. Hi ha un cert acorralament sobre l'Església institució. Aquest fet provoca inicialment un efecte positiu i un altre de negatiu. Positiu, en el sentit que obliga a una purificació de fe més gran. Negatiu, en tant que pot afavorir un divorci entre carisma i institució. Tots dos són necessaris i han de trobar el seu equilibri.

Entrem aquí a l'esfera del sentit. Si no es resol bé aquesta tasca existencial, arribem a la frustració personal de la dimensió més íntima. Aquesta situació està expressada en l'evangeli: «De què li serveix a l'home guanyar tot el món si perd la seva ànima?» La insatisfacció vital es manifesta quan una persona ho pot aconseguir tot menys allò que li dóna l'últim sentit. Per a això cal estar ben despert i no sumit en la somnolència del que viu la seva vida de forma mecànica.

Ser conscient d'aquesta font interior d'espiritualitat que sorgeix al cor de cada persona obre horitzons nous. Si algú és conscient d'aquesta realitat profunda, no pot plantejar la vida de la mateixa manera que si no n'és. S'albiren diferents tasques importants, com ara la connexió entre espiritualitat i fe, l'existència de mestres de l'esperit que ajudin i orientin a recórrer camins de creixement espiritual i que afavoreixin el discerniment, l'existència de comunitats creients on es creï el marc perquè aquesta maduresa espiritual trobi el clima adequat.

Lligar la gent a aspectes purament institucionals serveix de ben poc. Prescindir-ne, abandonant-se a aventures individuals, no condueix a res. Aquesta tensió entre institució i carisma ja es va produir en les primeres comunitats. Els textos del Nou Testament ho recullen amb nitidesa. El desafiament es resumeix en la petició que el Papa va fer als bisbes holandesos: «Proposar camins espirituals clars al poble de Déu.» Quins són aquests camins? Quan podem dir que un camí és clar? Potser es tracta d'abandonar l'àmbit de les anàlisis paralitzants i passar a la formulació de propostes. Qui les pot formular? Qui les acollirà? No es tractarà en el fons de fer una invitació com va fer Jesús: «Si vols seguir-me...?»

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA

VIATGE A LOURDES

El grup Nostra Senyora del Sagrat Cor organitza un viatge a
LOURDES

Els propers dies **7, 8 i 9 de maig**.
Sortida amb autocar: divendres dia 7 a les
7.15 h del matí (Muntaner-Rosselló,
Col·legi Sant Miquel).
Tornada: diumenge dia 9 a la tarda.
**Pensió completa en hotel de
tres estrelles
170 euros**

Informació i inscripcions:
Tel. 934 196 355 - 686 673 072

Cartes del lector

□ L'altra enquesta

En lloc d'escandalitzar-nos pels resultats de la darrera enquesta sobre religiositat juvenil, caldria oferir-ne una altra on preguntéssim per exemple: a quantes llars els pares resen, a quants col·legis s'ensenya el Catecisme sense trampes, què ensenyen les catequesis de certs indrets, quins llibres oferim als joves, quin cinema, quines diversions i d'altres qüestions que tots sabem i que configuren un perfil de jove fill del seu ambient i força desamparat davant dels reptes del seu temps.

JOSÉ ANTONIO PASTOR CAÑADA
Sant Cugat del Vallès

□ Primer, estimar Déu

A un company de feina li vaig deixar el diari del Dr. Tarrés. Després de llegir-lo, em va comentar: «Allò que de debò té valor és la fe. Ens salvarem per la fe.» Em va sorprendre aquest pensament perquè ara es dona més importància al pròxim que a Déu. En l'Evangeli, Jesús ho diu ben clar: «Primer, estimar Déu sobre totes les coses.» Aquest company està en un grup on es medita la Bíblia. Se li nota en el seu comportament: és responsable, treballador, comprensiu i amb qualitats.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

□ Subvencions

Des de fa uns quants anys que sento i llegeixo molt sovint que gran part dels diners del Departament d'Ensenyament es destinen a subvencions a l'escola privada concertada, i per això la pública ha perdut recursos i, per tant, qualitat. És una afirmació que, per freqüent, ha esdevingut un tòpic que no s'ha de demostrar ni d'argumentar amb dades concretes.

Si són certes les següents xifres, potser el tòpic s'hauria de replantejar o, si més no, matisar: cada plaça de l'escola concertada rep uns 1.683 eu-

ros d'Ensenyament, mentre que cada plaça de l'escola pública en rep uns 3.600. Si no hi hagués l'escola concertada, aquest alumnat (un 40% actualment) aniria a la pública i el cost de la seva educació recauria totalment en l'administració. No estic segura que ho pogués costejar, ja que si les meves matemàtiques no em fallen (encara que sóc de lletres):

1.— Actualment, de 100 alumnes, 60 acudeixen a la pública (216.364 euros) i 40 a la concertada (67.320 euros), i el total de les cent places costa a Ensenyament 283.684 euros.

2.— En la hipòtesi que els 100 alumnes ocupin places públiques, el cost total seria de 360.000 euros.

I això només si parlem de 100 alumnes, però i el total? Tal com van els pressupostos, i pel que veig a l'institut on treballa (és retalla fins a punts increïbles qualsevol assignació de professorat), dubto que el Departament pogués fer-se càrrec del finançament total de l'ensenyament, llevat que es revisés la política fiscal.

És a dir, que, segons com ho mirem, l'escola concertada sí que compleix una funció social, ja que evita que ens pugin els impostos a tots.

M. SOCORRO PARADAS PENA
Professora d'Història en un IES públic
Cornellà de Llobregat

□ Democràcia per a tothom... i a l'escola també

Recentment vaig trobar un contenidor amb una corrua de figures i un cartell en què es llegia: «No a la classe de Religió a l'escola.» Em va fer pensar en la democràcia i en l'ús tan partidista que se'n fa. És allò de qui no pensa com jo, ha d'anar a fora. A veure, parlem-ne, com diu la nostra frase feta: «Parlant la gent s'entén.»

Els pares fan ús dels seus drets, que són tres en matèria educativa:

1.— En la Declaració Universal dels Drets Humans (art. 26-3) es comenta: «Els pares tenen el dret preferentment d'escollir la classe d'educació que haurà de donar-se als seus fills.»

2.— La Constitució espanyola assenyala el següent: «Els poders públics tenen el deure de garantir la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.»

3.— Segons la LODE (art. 4-c), els pares tenen el dret «que els seus fills o pupils rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.»

Jo entenc que la classe de Religió no ha de ser una catequesi. Això és feina dels pares i de l'Església, no de l'escola. Cal respectar la llibertat (santa paraula) de tota persona a poder discernir què és el que vol fer i que no s'interferi ningú en les seves decisions, a les quals té dret, ja siguin tant civils com religioses o morals. La llei natural de ser pares els dona els seus drets en la societat civil en allò referent a l'educació dels fills.

MÀRIUS HERAS MORENO
Terrassa

□ Discriminació de sexes

Suposo que el govern tripartit de Catalunya i el de Castella-la Manxa no permetran que dues lesbianes puguin adoptar només nenes, ni que les parelles homosexuals masculines adoptin només nens. Seria una incoherència que considerin que un col·legi només de nenes o només de nens discrimina per raó de sexe i que uns suposades famílies només de dones o només d'homes no siguin discriminatòries. Amb la particularitat que les segones influiran molt més que les primeres en el posterior desenvolupament i en l'educació d'aquestes nenes i d'aquests nens.

CÉSAR SÁNCHEZ ORTÍN
Sant Cugat del Vallès

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Solidaris, per què?

Internacionalment es reconeix que Espanya és un dels països més solidaris del món. Davant dels problemes aliens, davant del dolor d'altres persones, no restem indiferents ni diem: «És problema seu», sinó que ens identifiquem amb el qui pateix. Això ha quedat palès, un cop més, en els atemptats de Madrid i es podria resumir en aquesta petició infreqüent: «Si us plau, que no vinguin més donants de sang.» Impressionant. Però, per què som així?

Penso que la resposta és que ho portem als gens. Si bé ara, oficialment, Espanya no és catòlica, han estat moltes les generacions en què els nostres avantpassats han begut

de les fonts del cristianisme i això ha marcat una forma de pensar i d'ésser, que hem heretat com una cosa natural. Fins i tot persones que es declaren «anti-Església» actuen segons la filosofia cristiana d'amor al pròxim, encara que la seva actuació rebi altres etiquetes més «socials» com ONG, voluntaris, humanitaris, etc. A la pràctica, repeteixen la paràbola del bon samarità.

És com si al seu cor hi hagués el caliu d'unes brases que esperen que algú hi bufi per revifar-se. I aquest «algú» hem de ser els catòlics «practicants».

ANTONIO MARTÍNEZ ZURIAGA
Sant Fost de Campsentelles

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Almoina

—És obligatori fer almoina? Cal ajudar els captaires del carrer? Quina opinió li mereixen els premis astronòmics que una persona pot guanyar amb els jocs d'atzar? Sé d'una coneguda meva que s'estima més ajudar primer certes ONG que l'Església; allò que em sorprèn és que es tracta d'una persona que va molt a missa...

—És interessant i oportuna aquesta pregunta sobre l'almoina. Estem en plena Quaresma i una de les pràctiques quaresmals per excel·lència és l'almoina. Em demana si és obligatòria. Si per almoina entenem una manera de compartir amb els més necessitats i compensar desigualtats injustes, li diré que sí, que és obligatòria per a un cristià digne d'aquest nom. És una expressió de la caritat envers els altres i la caritat mai no és optativa. L'almoina implica compartir béns econòmics segons les pròpies necessitats, però no s'esgota amb la donació de diners. Visitar un malalt o un ancià, consolar un afligit, ensenyar al qui no en sap, fer apostolat... són formes excel·lents d'almoina. Cal estar atents a les necessitats concretes. L'almoina econòmica cal fer-la amb generositat i intel·ligència. Amb generositat significa donar realment alguna cosa de la qual ens n'estem. De vegades en col·lectes importants de l'Església, hi ha qui hauria de donar-se'n vergonya, de les misèries que gosa dipositar a la safata. Segur que no s'atreveria a donar una propina semblant en un restaurant. També l'almoina cal fer-la de manera intel·ligent. Cal aportar les donacions a institucions que les saben gestionar bé. Penso per exemple en Càritas. No sóc partidari de donar almoina pel carrer, ja que això afavoreix molts inconvenients. Com a catòlics hem de fer les nostres aportacions a través de les institucions de l'Església.

Em sembla molt bé que les persones que no es consideren membres de l'Església expressin la seva solidaritat humana a través de moltes organitzacions laiques que duen a terme causes nobles, però em sembla d'un seny i d'una coherència ben elementals que un catòlic realitzi la caritat a través de l'Església i subvenint-ne a les necessitats, que no són poques (Càritas, Mans Unides, Missions, Seminari, finançament de l'Església). Sense jutjar les intencions de ningú, em semblaria una gran deslleialtat que un catòlic que sap allò que rep de l'Església destinés la seva caritat a finalitats o institucions alienes a l'Església. Finalment, respecte de la pregunta sobre els guanys astronòmics que reparteixen certs jocs d'atzar, li donaré la meua opinió: em semblen una tremenda immoralitat. Que una persona de cop i sense esforç rebi allò que una família sencera no arriba a guanyar durant tota una vida de treball honrat és contrari a la justícia social més elemental. Sobre aquest tema aprofundiré en una altra ocasió.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Meditació pasqual (Filipencs 2,8-9) (1)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Des del diumenge de Passió, o de Rams, fins al dissabte sant, la litúrgia proposa repetidament una part central de l'himne cristològic de la carta als Filipencs, 2,6-11. A la missa del diumenge de Passió, aquest himne es llegeix com a segona lectura de la missa. És un dels textos més venerables del Nou Testament, no sols per la seva inspiració divina, sinó també per la seva antiguitat; en efecte, si la carta als Filipencs es considera escrita a la meitat dels anys 50, i sant Pau assumeix en el text aquest himne cantat per la comunitat cristiana, això significa que la fe de l'Església sobre Crist era ja en aquells moments extraordinàriament elevada.

Crist, per nosaltres...

Ell, el Crist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no res; prengué la condició d'esclau i es féu semblant als homes. En la professió de fe ho diem així: Jesucrist, Fill Unigènit de Déu, nascut del Pare abans

de tots els segles... per nosaltres els homes i per la nostra salvació davallà del cel. I, per obra de l'Esperit Sant, s'encarnà de la Verge Maria, i es féu home.

És el misteri inefable de l'encarnació, de la condescendència de Déu envers els homes. No hem estat nosaltres, amb les nostres forces, la nostra intel·ligència, les nostres bones intencions i bones obres, àdhuc amb la religiositat de tants homes piadosos a través dels segles, els qui hàgim merescut l'encarnació del Fill de Déu. Ha estat el seu amor i la seva misericòrdia, per la qual, quan nosaltres érem encara pecadors, Déu ha enviat el seu Fill al món. Ho ha fet per nosaltres, els homes, i per la nostra salvació. Ningú no podia salvar-nos sinó Ell mateix.

S'ha fet obedient fins a la mort

Tingut per un home qualsevol, s'abaijà i es féu obedient fins a la mort.

La imatge més freqüent de l'Antic Testament que trobem en els evangelis

referida a Jesús, és la del Servent. Sigui citant explícitament els textos del profeta Isaïes en què es parla del misteriós servent de Déu, enviat per Ell per ésser aliança i expiació per a tots els homes, sigui implícitament a través de les mostres explícites d'obediència a la voluntat del Pare. La litúrgia de la Setmana Santa és una explicació d'aquesta imatge: les primeres lectures del diumenge, dilluns, dimarts, dimecres i divendres, són els textos esmentats d'Isaïes.

Jesús és el Fill de l'amor del Pare, i fa sempre allò que agrada al Pare. El Pare, per part seva, mostra als homes el Fill i els diu que l'escoltin. Tota l'existència de Jesús està sota el signe d'aquesta relació entre el Pare i el Fill, viscuda intensament, que arriba als moments dramàtics de Getsemaní, però que pot afirmar, al final, que «Tots s'ha complert!»

Professar l'obediència del Crist al Pare fins a la mort no és indiferent a la nostra fe, i a la nostra vida cristiana. Sant Pau introdueix l'himne amb aquesta indicació: «Tingueu els mateixos sentiments que tingué Jesucrist.» El camí de

l'obediència a Déu és l'únic que ens permet refer el camí de la desobediència inaugurat al paradís. I el camí de l'obediència és Jesucrist. Val a dir que no som gaire propicis per escoltar exhortacions a l'obediència... I, tanmateix, això és el que Crist va fer, per nosaltres, els homes, i per la nostra salvació.

I una mort de creu!

Els últims dies de la Quaresma, i el Triduum Pasqual especialment, estan centrats en el misteri de la creu del Senyor. Mireu l'arbre de la creu, on morí el Salvador del món! Aquesta presentació de la creu, en la celebració del Divendres Sant, és l'afirmació de la fe cristiana. La història de l'Església ha vist la creu de maneres força diverses: des de l'instrument de la ignomínia fins a l'anunci de la glòria del Ressuscitat. Tot és veritat, i nosaltres assumim tota aquesta veritat de la creu, que il·lumina la nostra vida. La nostra creu és, ara, com la de la història en el calvari, però l'obediència a Déu la fa gloriosa.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ❑ Nascut a València l'any 1350
- ❑ Prevere dominic, predicador general de l'orde
- ❑ Hàbil orador, els seus sermons aplegaven multituds
- ❑ Va morir l'any 1419 a Bretanya
- ❑ Canonitzat per Pius II el 1458

Vicent Ferrer era un home singular, que va participar molt activament en la vida eclesial i política de l'època i va ser conegut tant per la classe dirigent com pel poble. Aquest sant valencià va estudiar a Lleida, Tolosa i Barcelona, i va ser ordenat sacerdot, com a dominic, l'any 1378. Gràcies a la seva personalitat forta i als seus coneixements va ser nomenat predicador general de l'orde l'any 1389. Durant el cisma d'Occident —l'existència de diversos Papes al mateix temps— es va establir a la cort d'un d'ells, Benet XIII, a Avinyó, tot i que amb els anys el sant dominic l'abandonà per l'oposició del Pontífex a resoldre el cisma. Sant Vicent Ferrer també es va ficar de ple en la qüestió espinosa de la successió al tron de la Corona d'Aragó. En aquest

Sant Vicent Ferrer

assumpte el predicador es va posicionar clarament pel candidat castellà Ferran d'Antequera, i en contra de l'aspirant català Jaume d'Urgell. La seva posició va ser la que finalment va acabar adoptant el Compromís de Casp, el 1412. Pel que fa a la predicació, l'àmbit en què és més conegut, sant Vicent va demostrar una habilitat excepcional, capaç d'embadalir grans masses de fidels. Segons testimonis contemporanis, per allà on passava —Castella, França o Itàlia— feia les prediques en català i era perfectament entès. Alguns dels seus sermons van ser recollits a l'època i ens han pogut arribar. Però moltes d'aquestes predicacions, sobretot als darrers anys de la seva vida, anaven adreçades a convertir jueus i musulmans, que sovint eren obligats assistir-hi.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 2)

ABRIL

4. Diumenge

Diumenge de Rams. Vermell. Lectures: Isaïes 50,4-7 / Salm 21 / Filipencs 2,6-11 / Lluç 22,14-23,56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Plató, ab.; Benet de Palerm, rel.

5. Dilluns

Dilluns Sant. *Morat.* Lectures: Isaïes 42,1-7 / Salm 26 / Joan 12,1-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vicent Ferrer, prev.; Santes, Emília, vg. i mr.; Maria-Crescència Höss, rel.

6. Dimarts

Dimarts Sant. *Morat.* Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 70 / Joan 13,21-33,36-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel·lí, mr.; Sixt I, p. i mr.; Guillem, ab.

7. Dimecres

Dimecres Sant. *Morat.* Lectures: Isaïes 50,4-9a / Salm 68 / Mateu 26,14-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Bta. de La Salle, prev. i fund.; Epifani, b.; Germà, monjo.

8. Dijous

Dijous Sant. Blanc. Missa de la Cena del Senyor. Lectures: Èxode 12,1-8,11-14 / Salm 30 / Hebreus 4,14-16; 5,7-9 / Joan 18,1-19,42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan d'Organyà, monjo; Santes, Macària, vg.

9. Divendres

Divendres Sant. Blanc. Celebració de la Passió del Senyor. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 30 / Hebreus 4,1-16; 5,7-9 / Joan 18,1-19,42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel, b.; Santes, Maria de Cleofàs.

10. Dissabte Sant

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ezequiel, prof.; Dimes; Terenci, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge de Rams

Lectura primera

Is 50,4-7

*No he amagat la cara davant les ofenses
i sé que no quedaré avergonyit*

Lectura del llibre del profeta Isaïes:

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre, em desvetlla l'orella, perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

Salm responsorial

21,8-9,17-18a,19-20,23-24 2a

Tots els qui em veuen es riuen de mi,
amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa:
«S'ha adreçat al Senyor; que l'alliberi, doncs;
que el salvi, si tant se l'estima.»

R. Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?

M'envolta una munió de gossos,
em rodeja un estol de malfactors,
m'han lligat les mans i els peus,
puc comptar tots els meus ossos. R.

Es reparteixen entre ells els meus vestits,
es juguen als daus la meua roba.
Almenys vós, Senyor, no us allunyeu;
força meua, cuiteu a defensar-me. R.

Anunciaré als meus germans el vostre nom,
us lloaré enmig del poble reunit.
Fidels del Senyor, lloeu-lo,
fills de Jacob, glorifiqueu-lo,
revereu-lo, fills d'Israel. R.

Lectura segona

Fl 2,6-11

Jesucrist s'abaixà. Per això Déu l'ha exalçat

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant a captar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

Vers abans de l'evangeli

Fl 2,8-9

*Crist es féu per nosaltres obedient
fins a la mort i una mort de creu.
Per això Déu l'ha exalçat
i li ha concedit aquell nom
que està per damunt de tot altre nom.*

Evangeli

Lc 22,14-23,56

Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Lluç:

Llavors (els notables del poble, els grans sacerdots i els mestres de la Llei) s'alçaren tots i el dugueren a Pilat. I començaren així la seva acusació: «Hem trobat aquest home que subleva el nostre poble, prohibeix de pagar tribut al Cèsar i pretén que és el Messies, el rei.» Pilat l'interrogà: «Ets tu el rei dels jueus?» Ell li respongué: «Sí,

teniu raó.» Pilat digué als grans sacerdots i a la gent: «No trobo res en aquest home per a poder-lo inculpar.» Ells insistien: «Somou el poble, escampant les seves doctrines per tot el país dels jueus. Havia començat a Galilea i no ha parat fins aquí.» Quan Pilat sentí això, preguntà si aquell home era galileu. En saber que pertanyia a la jurisdicció d'Herodes, l'hi envià. Precisament aquells dies Herodes es trobava a Jerusalem. Herodes s'alegrà molt de veure Jesús: feia temps que ho desitjava, perquè en sentia parlar i confiava veure-li fer algun miracle. Li feia moltes preguntes, però Jesús no li contestà res. Els grans sacerdots i els mestres de la Llei hi eren presents i l'acusaven amb força. Però Herodes amb seva tropa, el menyspreà i, per riure's d'ell, li posà un vestit sumptuós i l'envià altre cop a Pilat. Aquell dia Herodes i Pilat, que havien estat enemistats, es reconciliaren. Pilat cridà els grans sacerdots, les autoritats i la gent i els digué: «M'heu portat aquest home com si sublevés el poble, però jo, que l'he interrogat davant vostre, no trobo que hagi comès cap dels delictes de què l'acuseu. Ni tampoc Herodes, que ens l'ha tornat a enviar. Ningú no ha trobat res que mereixi la pena de mort. Per tant, li donaré un càstig per escarmentar-lo, i el deixaré anar.» Però tota la multitud cridà: «Mateu-lo, aquest; indulteu-nos Bar-Abàs.» Bar-Abàs havia estat empresonat amb motiu d'una revolta i d'un assassinat que hi havia hagut a la ciutat. Pilat tornà a parlar-los amb el desig de deixar lliure Jesús. Però ells cridaren: «Crucifiqueu-lo, crucifiqueu-lo.» Pilat respongué per tercera vegada: «Per què? Quin mal ha fet? Jo no trobo que hagi comès res que pugui merèixer pena de mort; li donaré un càstig per escarmentar-lo i el deixaré anar.» Però ells insistien demanant amb grans crits que el crucifiquessin. I s'imposaven a força de cridar. Llavors Pilat es decidí a concedir-los allò que demanaven: indultà aquell que era a la presó per revolta i assassinat, i entregà Jesús a la pena que ells volien.

Quan se l'enduien, agafaren un tal Simó de Cirena, que venia del camp, i li carregaren la creu perquè la portés darrere Jesús. El seguia una gran gentada del poble, i també moltes dones endolades, que el planyien. Jesús es girà cap a elles i els digué: «Dones de Jerusalem, no ploreu per mi: ploreu per vosaltres i pels vostres fills. Perquè vindran dies que la gent dirà: "Felices les que no tenen fills, les entranyes que no han posat ningú al món i els pits que no han criat." Llavors diran a les muntanyes: "Caieu damunt nostre", i als turons: "Cobriu-nos." Perquè si a un arbre verd fan això, què serà de l'arbre sec.»

En portaven dos més: uns criminals que havien de ser executats amb ell. Quan arribaren a l'indret anomenat Gòlgota, el crucificaren juntament amb els criminals, un a la dreta i un altre a l'esquerra. Jesús deia: «Pare, perdoneu-los, que no saben el que fan.» Es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. La gent s'ho estava mirant. Les autoritats deien, rient-se'n: «Ell, que en salvava d'altres, que se salvi ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit.» Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix.» Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus.» Un dels criminals penjats a la creu, també li deia insultant-lo: «No ets el Messies? Salva't a tu mateix i a nosaltres.» Però l'altre, renyant-lo, li respongué: «Tu que estàs sofrint la mateixa pena tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixiem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal.» I deia: «Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne.» Jesús li respongué: «T'ho dic amb tota veritat: avui seràs amb mi al paradís.»

Ja era cap al migdia quan s'estengué per tota la terra una foscor fins a mitja tarda: el sol s'havia eclipsat. La cortina que tancava el santuari, s'esquinçà per la meitat, i Jesús cridà amb tota la força: «Pare, confio el meu alè a les vostres mans.» I havent dit això, expirà.

El centurió, després de veure el que havia passat, en donava glòria a Déu i deia: «És veritat: aquest home era innocent.» I tota la gent que era present en aquell espectacle després de contemplar tot el que havia passat se'n tornava donant-se cops al pit. Tots els seus coneguts i les dones que l'havien seguit des de Galilea es mantenien a distància mirant-s'ho.

Lleida

diòcesis

Ordenació diaconal del president de l'Hospitalitat de Lourdes

■ Martí Sandiumenge també està vinculat amb la Fràter i amb la Comissió Diocesana pro canonització de Francesc Castelló

LLEIDA.— «Estimat Martí, vols donar-te plenament a Déu i participar del ministeri pastoral amb la recepció de l'orde del diaconat? Ara rebràs la força de la gràcia de Déu per servir el poble de Déu en la litúrgia, la predicació

i la caritat.» Amb aquestes paraules va iniciar el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, l'homilia d'ordenació de diaca del president de l'Hospitalitat de Lourdes de la diòcesi de Lleida, Martí Sandiumenge Merola.

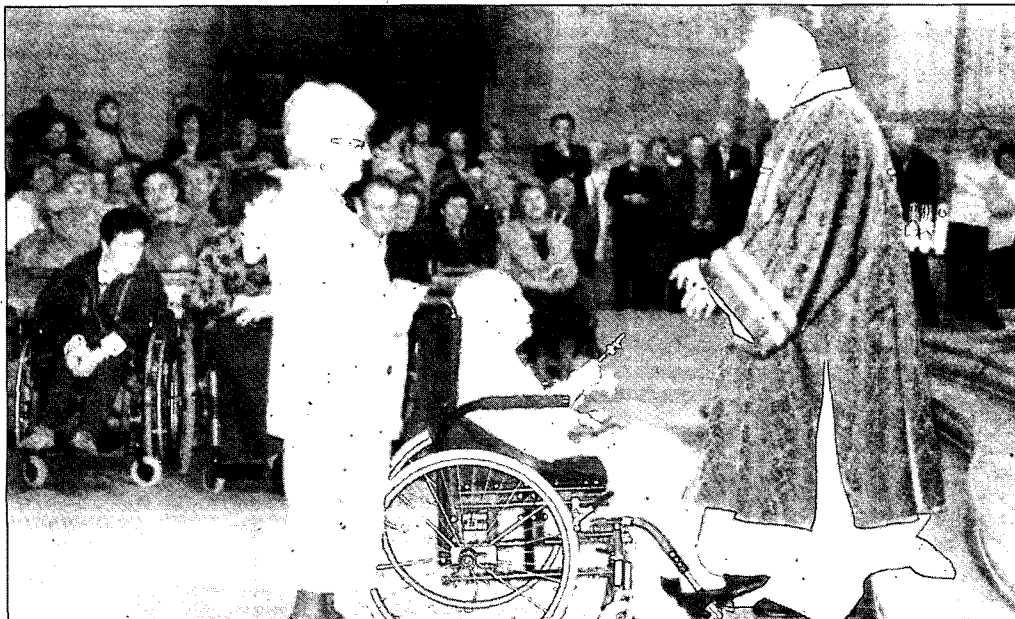
lliurar al nou diaca el llibre dels evangelis, «perquè cregui allò que llegeix, ensenyi allò que creu i practiqui allò que ensenya». El ritu va acabar amb el bes de pau.

La celebració va continuar tot seguit, i Martí Sandiumenge ja va actuar com a diaca en preparar l'altar per a la celebració de l'Eucaristia, després de rebre les ofrenes del pa i del vi de mans dels seus germans. El moment de la comunió va ser també d'emoció continguda, quan Martí va apropar el cos de Crist als seus germans de la Fràter, que amb cadira de rodes havien seguit la celebració des de les grades de l'altar major.

Abans d'acabar la celebració, els moviments cristians en què treballa Martí van voler obsequiar-lo amb un seguit de regals per testimoniar-li així la seva joia i el seu afecte. La Fràter li va lliurar un joc d'estoles amb els colors litúrgics i els rituals del sagrament del Baptisme i del Matrimoni. L'Hospitalitat de Lourdes li va fer entrega d'una talla de la Mare de Déu de la gruta de Lourdes, portada des d'aquell santuari maria, i la Comissió Diocesana pro canonització del beat Francesc Castelló li va fer lliurament d'un petit reliquiari que conté un tros de roba del beat, que amb llàgrimes als ulls li va lliurar Teresina Castelló.

Martí Sandiumenge, en unes breus i intenses paraules finals, va dir un fort «Gràcies!», que va fer extensiu a tots els que l'acompanyaven. Finalment, va convidar els joves a seguir el camí de la vocació, tot recordant el lema del Dia del Seminari d'enguany: «Fa mes feliç donar que rebre.»

Jordi Curcó

Teresina Castelló va lliurar a Martí Sandiumenge una relíquia del seu germà Francesc.

El nou diaca té 58 anys d'edat i és una persona molt arrelada i coneguda a Lleida, ja que, a més de la seva militància cristiana, regenta una botiga de roba al carrer Cavallers de Lleida, al barri antic de la ciutat.

La celebració eucarística, concelebrada per 40 preveres i tres diaques, va tenir lloc el diumenge 21 de març passat, en plena jornada del Dia del Seminari. Nombrosos fidels van omplir de gom a gom les naus cardenalícies per participar activament en l'ordenació diaconal.

Els primers bancs del temple eren ocupats pels germans i la resta de familiars de Martí Sandiumenge, així com per membres de l'Hospitalitat de Lourdes, que ell presideix, a més de nombrosos components de la Fràter, entitat cristiana de la qual és membre col·laborador. També va ser destacada la presència de la Comissió Diocesana pro canonització del beat Francesc, a la qual l'ordenand pertany, encapçalada per la germana del màrtir, Teresina Castelló, que amb 94 anys va voler acompanyar Martí Sandiumenge en el dia de la seva ordenació diaconal.

Mons. Ciuraneta va centrar l'homilia en l'amor de Déu, «que se'ns manifestarà com a misericòrdia». I dirigint-se a Martí li va dir: «Ara Déu t'ofereix de poder fer allò que feies però assumint el ministeri de Crist, primer en el diaconat i després en el presbiterat: lliurar-te plenament al servei dels altres amb un amor plenament gratuït,

sense esperar-ne cap compensació humana. No vols res per a tu; vols ser, com Jesucrist, tot per a Déu i els germans. Gràcies per la teva generositat.» I centrant les darreres paraules en el Dia del Seminari, Mons. Ciuraneta va convidar els joves a plantejar-se quin camí els té preparat Déu: «No tingueu por!»

Ritu d'ordenació

Finalitzada l'homilia, va tenir lloc el ritu propi de l'ordenació diaconal. El bis-

be va preguntar a Martí Sandiumenge si volia viure en el celibat, per causa del Regne del cel, durant tota la vida; si volia servir l'Església amb humilitat i amor; si volia guardar, predicar i viure l'Evangelí i la tradició de l'Església; si volia mantenir i augmentar l'esperit d'oració i imitar Crist. Aquesta part va finalitzar amb la promesa d'obediència que l'ordenat va fer davant del bisbe.

Tot seguit i mentre Martí Sandiumenge es va prostrar a terra, es van cantar les lletanies dels sants i també dels beats, i van ressonar amb força els més propers com el patró de Lleida, sant Anastasi, la també lleidatana i fundadora santa Teresa Jornet o els beats Francesc Palau i Francesc Castelló.

El ritu va continuar amb la imposició de les mans i la pregària d'ordenació i, un cop finalitzada, els tres diaques presents van revestir Martí Sandiumenge amb l'estola en forma diaconal i la dalmàcia pròpia d'aquest ministeri. Finalment, el bisbe va

Les campanes de la Seu Vella toquen per primera vegada a difunts des del 1967

LLEIDA.— Les campanes de la Seu Vella de Lleida van tocar a difunts el dissabte 13 de març passat, a partir de les set del vespre. Era la primera vegada que es feia des del 1967 i va coincidir amb la manifestació de rebuig al terrorisme i en record de les víctimes de l'atemptat de Madrid. El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, es va sumar a la capçalera de la manifestació, que va congrega més de 35.000 lleidatans pels carrers de la capital.

El toc a difunts va ser acordat per la permanent de la Confraria de Campaners de Catalunya, que presideix Mn. Vicenç Alfonso Miret, com a record i homenatge a les víctimes mortals de l'atemptat de Madrid. «La Confraria volia sumar-se com a tal al dol que viu tot el país, de la manera com els campaners ho saben fer: fent plo-

rar les campanes com una oració a Déu pels que han mort», explica el president dels campaners. L'acord de la Confraria va ser comunicat al bisbe de la diòcesi i al delegat de Cultura de la Generalitat, en qualitat de president del Patronat de la Seu Vella.

Es dona la circumstància que aquest toc especial de difunts no s'havia fet mai més a Lleida des de la mort del bisbe Aureli del Pino, ocorreguda l'any 1967. Per aquest motiu va ser necessari que el tècnic instal·lador de campanes Carvajal, amb seu a la població d'Alcoletge, adequés el carilló de la torre campanar per poder fer amb precisió el toc de difunts. Toc a dol que es va repetir el dilluns dia 15, amb motiu del funeral que es va celebrar a la catedral de Lleida en sufragi dels morts en l'atemptat, presidit pel bisbe de Lleida. (J.C.)

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.
Dirigida per Psicòloga col·legiada.
Garantia JAC Generalitat de Catalunya.
Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
<http://www.agenciamatrimonial.com>

VOLEU DONAR SENTIT A LA VOSTRA VIDA?

Us hi ajudaria una trobada amb Déu.

EXERCICIS ESPIRITUALS

Dirigits per un sacerdot de la Unió Sacerdotal Lumen Dei. Inspirats en sant Ignasi, en règim d'internat i silenci.

8 - 11 D'ABRIL
(Entrant el dia 7 a la nit)

Tel. 933 013 194

c/ Xuclà, 19 - 08001 Barcelona
Recessos externs els 2ns diumenges de cada mes

Barcelona

«Aquest aniversari és un gran estímul i una generosa acció de gràcies»

■ El P. Santos Játiva ens parla del centenari de la tornada a Espanya dels Franciscans Menors Conventuals

GRANOLLERS.— L'any 1904 els Franciscans Menors Conventuals van tornar a Espanya després de la seva expulsió, el segle XVI. Si bé Terol va ser el seu primer destí, no van tardar a instal·lar-se al convent de Granollers (1905), considerat des de llavors la seva «casa mare». El P. Santos Játiva Mateo (Caudé, Terol, 1939), encarregat de difondre la celebració d'aquest

centenari als mitjans de comunicació, ens explica detalladament tots els ets i uts del restabliment dels Franciscans Menors Conventuals. Els actes de celebració s'obriran oficialment el proper 25 d'abril, a les 12.30 h, amb una Eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles a la parròquia la Mare de Déu de Montserrat de Granollers (Pl. Mn. Jacint Verdaguer, 7).

—Què va motivar la seva expulsió del territori espanyol?

—El fenomen de la nostra expulsió d'Espanya s'ha d'enquadrar en l'ambient polític, eclesial i religiós de la societat espanyola dels segles XV-XVI. Es pot afirmar que, en general, es va deure a la indisciplina regnant i al relaxament en els ordes monàstics i mendicants, inclòs el nostre. Això no obstant, no és fàcil determinar amb claredat els veritables motius de la nostra expulsió. Hi havia, també llavors, molts interessos creats: polítics, socials, eclesials, religiosos i econòmics. Els conventuals o claustrals eren certament una potència, ambicionada i envejada, en tots els sectors... Els estudiosos de la nostra història conventual encara tenen avui un camp d'investigació ampli en aquell període nefast de la nostra expulsió, que va tenir lloc entre els anys 1566-1568 amb Felip II i el papa dominic, tendenciosament informat, sant Pius V. Expulsió que es va allargar més de tres segles, fins al 1904, any de la nostra tornada a Espanya.

—Per què van decidir tornar i van escollir Terol com a primera destinació?

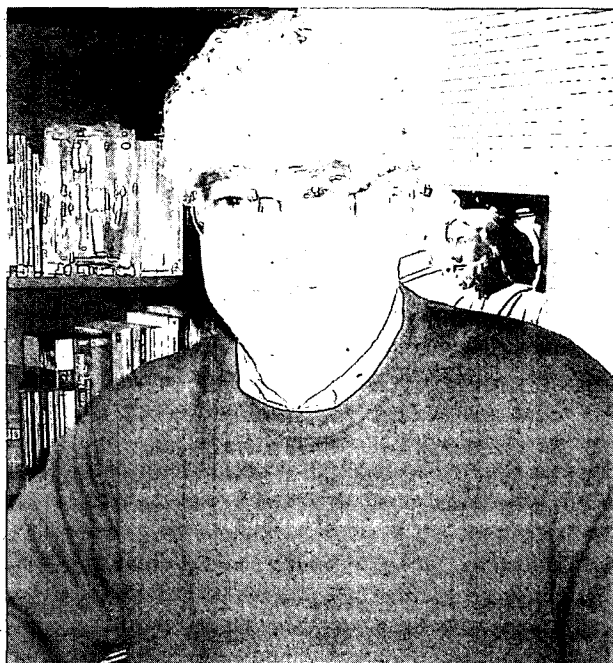
—Hi va haver altres intents de tornada, però, per raons diverses, es van frustrar al llarg d'aquests segles. Déu ens ha donat el do de la llibertat i respecta la nostra manera de fer encara que sigui incorrecta, però, al final, Déu escriu recte amb ratlles tortes. L'orde estava esperant la seva oportunitat i aquesta va arribar providencialment. Hi havia a Roma (segona meitat del 1800) un camaldulenc de Caudé (Terol) anomenat Fr. José Játiva i, en una de les seves visites al seu poble, es va endur a Roma com a aspirant del seu orde al també caudetí, de 29 anys, Carlos Salvador Remón. Poc temps després, aquest va passar als conventuals, i va professar la seva regla l'any 1879 amb el nom de Fr. Miguel Salvador Remón, que, al seu torn, l'any 1892, després d'una visita als seus familiars, també es va endur a Roma alguns aspirants: Àngel Salvador Remón, nebot seu, i Dionisio Vicente Remón. Tots dos, després de la preparació adequada, van ser ordenats sacerdots el 1898. La llavor, així, estava sembrada i indubtablement donaria fruit.

La procedència terolesa de tots aquests religiosos explica la raó d'haver estat escollit Terol com a bressol de la restauració: Fr. Miguel Salvador Remón, considerat el pare de la restauració, tenia amistat amb el bisbe de Terol, Mons. Maximiano Fernández, des de jove terciari franciscà i delerós que els conventuals tornessin a Espanya. Fr. Miguel va comunicar la disponibilitat del bisbe al llavors ministre general conventual (L. Caratelli 1891-1904) i, després d'altres intents de restauració, significativament sempre a santuaris de Terol dedicats a la Mare de Déu, a finals del 1904 els conventuals ja es troben al santuari de la Mare de Déu de la Vega a Alcalá de la Selva (Terol), on es van estar uns nou mesos fins a l'obertura definitiva del convent a Granollers (1905), des de llavors considerat la nostra «casa mare» i entre nosaltres anomenat el «rivortorto espanyol». Comença així la nostra estada secular a Catalunya.

—Per què aquests religiosos de Terol van decidir traslladar-se a Catalunya?

—A Alcalá de la Selva van sorgir dificultats socials i eclesials, i no era fàcil resoldre-les. Llavors es va començar a afrontar la situació pensant fins i tot d'obrir-hi un seminari, fundar-hi un col·legi o escola elemental «per als fills dels pagesos dels voltants», però a Alcalá, per manca de mitjans, eren plans clarament irrealitzables. S'imposava la necessitat d'obrir en altres regions. Va sorgir, així, la idea d'es-

sibilitat d'obrir a Catalunya, afirma: «Crec que ha estat providencial per mitjà d'un jove senyor de Barcelona. És un propagandista catòlic extraordinari i un apassionat del nostre orde.» Es referia indubtablement

El P. Santos Játiva.

a Pere Màrtir Bordoy, a qui, en una altra carta (30 d'agost del 1909), se l'anomena «pare d'aquesta fundació». Però, qui va ser aquest «jove senyor»? Neix a Sant Genís de Vilassar (Maresme) el 1877. Fa la carrera de Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona. Va ser col·laborador de Mn. Jacint Verdaguer a la revista *La Creu del Montseny* i va col·laborar en revistes prestigioses: *Estudis Franciscans*, *Crèterion*, *La Paraula Cristiana*... Va escriure estudis valuosíssims sobre l'Escolàstica, sant Bonaventura i el pensament franciscà, dominic i carmelita... Els problemes orientals també van despertar el seu interès intel·lectual i en va escriure diverses obres: *Aplec d'estudis bíblics i orientals* (1901), *Els pobles de l'Orient* (1919) i *La civilització bizantina*. Va ser secretari-redactor de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans i animador incansable de l'enyorada Societat Catalana de Filosofia. Era un home d'una cultura àmplia i d'una profunda vida interior o espiritual que, en enviuar del segon matrimoni (1932), va optar pel ministeri sacerdotal (1934) i es va dedicar, al Seminari de Barcelona, a l'ensenyament i al ministeri sacerdotal com a confessor i director espiritual dels seminaristes. Va morir a Badalona la nit de Nadal del 1951.

—Com van ser els vostres primers anys a Granollers?

—A mitjans de juliol del 1905 el P. Miguel diu que «s'aproparà a Granollers per poder-hi fundar». Era bisbe de Barcelona el cardenal Casañas i arxiprest de Granollers, D. Onofre Maria Viada. Els tràmits burocràtics de la fundació els va fer el P. Àngel Salvador, ja que el P. Miguel es trobava afectat per algunes xacres que l'acompanyarien fins a la mort (18 de març del 1908). A primers d'octubre del 1905 comencen les sol·licituds oficials al bisbat i el 21 de novembre del 1905 el cardenal Casañas atorga al P. Àngel el document de

fundació: el «permís i llicència perquè es pugui establir canònicament a la vila i parròquia de Granollers una comunitat de religiosos de l'orde de Menors Conventuals». A començament de febrer del 1906 es firma el conveni entre l'orde i la parròquia de Granollers. La tramitació burocràtica s'havia acabat. Comença la vida concreta i real, la lluita de cada dia per fer possible la restauració a terres catalanes. La capella es va obrir al culte el 18 de gener del 1906; l'església, el Diumenge de Rams del 1908; el convent, «tot és pobre però decent», està acabat per finals de maig del 1909. Tot semblava anar vent en popa i van aparèixer les nuvolades. La Setmana Tràgica va arrasar amb tot el que s'havia edificat i va dispersar la petita comunitat. Era el 27 de juliol del 1909. Quantes il·lusions estroncades!

—Com viuen avui els Franciscans Menors Conventuals l'esperit i el missatge de Francesc d'Assís?

—Aquesta és la pregunta del milió... El Vaticà II, la nova Pentecosta, va suposar un revulsiu impressionant a tota l'Església. El nostre orde i la nostra província també van sentir la forta sacsejada de l'Esperit, i, després d'actualitzar els nostres documents normatius, aspecte extern i fàcil de la renovació, es va afrontar, considero que amb il·lusió i coratge evangèlics, el repte profund i real de la vivència del nostre carisma llegint els «signes dels temps», com des del principi havia fet el nostre orde. El «retorn a les fonts» va constituir un imperatiu ineludible en la nostra tasca de conscienciació i renovació postconciliar. Després d'una anàlisi socioreligiosa seriosa de la nostra realitat provincial, van quallar i es van intensificar trobades formatives diverses: cursos de franciscanisme, trobades per sectors, programa rivortorto...

—Què significa la celebració d'aquest important aniversari?

—Molt senzill: un gran estímul i una acció de gràcies generosa a Déu, acollits com sempre sota el mantell blau de la Moreneta, Mare de Déu de Montserrat.

Carme Munté

«El retorn a les fonts va constituir un imperatiu ineludible en la nostra tasca de conscienciació i renovació postconciliar»

criure en alguns diaris exposant la disponibilitat dels religiosos conventuals a fundar en altres diòcesis. Segons sembla, la premsa catalana es va fer ressò de la notícia i va ser així com va sorgir la figura de Pere Màrtir Bordoy i Torrents, que va comunicar als pares Miguel i Àngel la possibilitat de fundar a Catalunya.

—Qui va ser Pere Màrtir Bordoy i Torrents?

—El P. Miguel, en una de les seves cartes (29 d'agost del 1905) parlant de la pos-

Barcelona

Ha mort el monjo Salvador Solé

■ Va néixer a l'Havana fa noranta anys i va entrar a Montserrat el 1949

MONTSERRAT.— El dimecres 10 de març, va morir a Montserrat el Gmà. Salvador Solé i Prat, de 90 anys. Havia nascut a l'Havana (Cuba), el 2 de novembre del 1913, de pares catalans. Va entrar a Montserrat el 1949, va fer la professió simple el 1951 i la perpètua, el 25 de juliol del 1954.

De molt petit, el Gmà. Salvador Solé es va traslladar amb la seva família a Manresa. De jove, va ser un militant molt actiu de la Federació de Joves Cristians, així com de l'Acció Catòlica manresana. L'any 1944 va contreure matrimoni, però al cap d'un any i mig va morir la seva esposa, «a la qual sempre més va estimar i recordar amb tendresa», segons paraules pronunciades pel P. abat de Montserrat, el P. Josep M. Soler, durant l'homilia del seu enterrament, que va tenir lloc a la basílica de Santa Maria de Montserrat.

L'any 1949 va ingressar al monestir de Montserrat, «mogut per la seva confiança en Déu i pel seu desig de donar-se totalment a Jesucrist». Després d'haver fet la professió perpètua, va ser destinat al monestir de Santa Maria de Medellín, a Colòmbia. Va ser l'any 1958 i allà hi va estar fins al 1989, quan va tornar a la comunitat de Montserrat. La seva contribució a aquella fundació de Montserrat es va desenvolupar principalment en l'administració del monestir i del col·legi, com a comptable i caixer, i també, com a professor de cal·ligrafia.

En les limitacions de la seva malaltia, el Gmà. Salvador Solé demanava

El Gmà. Salvador Solé.

que el Senyor el tragués de la seva dissort i de la seva aflicció. I, en la seva fe, implorava la misericòrdia de Déu. És un reflex d'aquesta pregària un escrit seu que diu: «Coratge! La vida de cada persona té els seus alts i baixos. Teixida entre alegries i penes, coneixes moments intensos de gaudi, que àvidament desitjaríem retenir. Però, més ràpid del que voldríem, vénen les adversitats i preocupacions. Llavors, quan ens esguardem les hores tristes, hem de ser capaços d'exclamar [amb l'apòstol]: "Estic decidit a tot, gràcies a Aquell que em sosté" (Fl 4,13).» (C.C.)

Visita del general dels Fraterns Caputxins

BARCELONA.— Fr. John Corriveau, ministre general dels Fraterns Caputxins, va visitar recentment els germans de Catalunya i Balears. Resident a Roma, Fr. Corriveau va néixer a Zurich (Ontario) el 1941, és germà de la província del Canadà central, va ser elegit ministre general en el capítol general de l'orde el 1994 i va ser reelegit el 2000.

La visita de Fr. John Corriveau va durar tres dies. Així, el Dimecres de Cendra va rebre els religiosos i les religioses, i molts laics membres de les comunitats cristianes dels caputxins a casa nostra. El seu missatge de pau i bé demanava fer més atenció a la pobresa de Francesc, a l'acolliment dels més pobres i a la humilitat del servei. L'endemà es va reunir amb els guardians i els vicaris de tots els convents, i els va parlar de la vida espiritual i fraterna, de l'animació, del testimoni, de la participació, de la solidaritat...

El divendres es van trobar a Arenys de Mar els germans caputxins vinguts de tot Catalunya i de les Illes, que van poder escoltar com Fr. Corriveau els animava en la seva vida franciscana a ser escola de santedat i fidelitat amb el poble i amb ells mateixos, tenint una gran fe en l'Església. La trobada va acabar amb una eucaristia celebrada en la intimitat de la cripta arenyense, i amb un dinar de fraternitat.

Actualment els Frares Caputxins són 10.902 germans presents a 93 nacions. (C.C.)

Via Crucis a la Rambla Catalunya

BARCELONA.— El proper divendres 9 d'abril, Divendres Sant, es farà el Via Crucis, «camí de pregària al cor de la ciutat», organitzat per les parròquies de Sant Ramon de Penyafor i de la Mare de Déu dels Àngels. Tindrà el seu inici a les 10.30 h a la parròquia de Sant Ramon i seguirà el seu recorregut per la Rambla Catalunya i el carrer València fins arribar a la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels. Per a més informació: tel. 932 150 237 (parròquia de Sant Ramon de Penyafor) i tel. 932 152 730 (parròquia Mare de Déu dels Àngels). (C.C.)

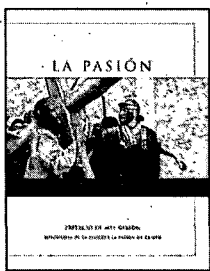

Cloenda del 550 aniversari del monestir de Santa Maria de Jerusalem

BARCELONA.— El 24 d'abril vinent, a les dotze del migdia, tindrà lloc la celebració d'una eucaristia amb motiu de la cloenda del 550 aniversari de la fundació i l'erecció del monestir de Santa Maria de Jerusalem de Barcelona (passatge Mare de Déu de l'Estrella). L'Eucaristia, oferta en acció de gràcies pels molts beneficis que el Senyor ha concedit a la comunitat de les monges clarisses durant aquests 550 anys, serà presidida pel cardenal Ricard M. Carles. Amb la seva presència, es recorda que va ser el també bisbe de Barcelona, Mons. Jaume Girat, el qui va acollir bondadosament la fundació del monestir de Santa Maria de Jerusalem a la diòcesi de Barcelona. (C.C.)

Aproximació històrica a Jesús de Natzaret

BARCELONA.— La GOAC (Germania Obrera d'Acció Catòlica) de Barcelona organitza el dissabte 24 d'abril un curset sobre *Jesús de Natzaret. El seu projecte comunitari alliberador. Una aproximació històrica*. El curset, que va dirigit a totes les persones que cerquen un sentit profund a la seva existència i que somien un món més just i fraterno, vol ajudar a descobrir la figura històrica de Jesús: com va viure?, què va fer?, què proposava?, quins conflictes va provocar en la societat del seu temps?, per què els poderosos, els grans sacerdots i l'imperi romà, el van assassinar?, per què l'Evangeli de Jesús continua sent subversiu? Per a més informació, podeu trucar als telèfons 936 546 319 i 936 613 013, o escriure a hoac.santboi@terra.es (C.C.)

- 160 páginas a todo color en cartón y papel couché mate.
- 152 fotografías de escenas de la película.
- Selección de textos explicativos de la Sagrada Escritura.

Libro de fotografías de la película

Las últimas 12 horas de Jesús con toda la fuerza de unas imágenes impactantes.
Un libro para contemplar y guardar las mejores escenas de la película

(Con licencia eclesial de la Arzobispado de Madrid)

Ediciones Palabra

Paseo de la Castellana, 210 • 28046 MADRID • Teléfono: 913 50 77 39 y 913 50 77 20 • Fax: 913 59 02 30

e-mail: comercial@edicionespalabra.es • www.edicionespalabra.es

Claus pastorals per veure «La Pasión» segons Mel Gibson

Peio Sánchez, professor de Martí-Codolar, ofereix algunes pistes per entendre millor la pel·lícula

Comptem amb una producció extensa de pel·lícules al voltant de la persona de Jesucrist. La que ens ocupa s'estrena aquest 2 d'abril al nostre país. Va precedida d'una polèmica sense precedents i d'una gran expectativa, certament més moderada a Europa que als EUA, o a Amèrica Llatina. L'acompanyament de la reflexió teològica del cinema tant en cinefòrums com en classes m'anima a proposar de forma prèvia algunes claus d'interpretació. Esperem que siguin pistes que ajudin a una visió positiva i crítica alhora de la pel·lícula.

Immersió en el misteri

«Però ell era malferit per les nostres faltes, triturat per les nostres culpes: les seves ferides ens curaven.» Amb aquestes paraules profètiques del llibre d'Isaïes s'inicia la darrera i esperada pel·lícula de Mel Gibson, *La Pasión de Cristo*. Són la seva millor carta de presentació, el pròleg que explica i dona sentit a les més de dues hores de llargmetratge que a partir de llavors se succeiran a la pantalla. Només des d'elles es pot entendre la terrible cruesa d'unes escenes que mostren sense censura la mort atroz a què va ser sotmès el Fill de l'Home.

Ja fa una setmana que vaig veure *La Pasión* de Mel Gibson i encara avui estic commocionat, astorat. Escenes i diàlegs de la pel·lícula em vénen una vegada i una altra a la ment, com d'imprevist, sense que pugui fer res per reviure-les i anar-les fent meves. Sento unes ganes terribles de parlar-ne, de recomanar-la, d'explicar alguns dels tresors que hi he vist... He de fer un esforç per contenir-me.

Davant la incapacitat de trobar un adjectiu que la defineixi, només em queda el recurs davant el qual molts s'han hagut de rendir: impressionant! I és que *La Pasión*, observada des de la fe, és molt més que una pel·lícula... És posar imatges —imponents en aquest cas— a unes escenes repassades una i mil vegades en la ment i el cor. És submergir-se en el misteri per excel·lència del cristianisme i, ja en ell, ser endut per aquesta allau d'amor que baixa de la Creu. *La Pasión de Cristo* constitueix una bogeria a la llum de la raó, violència cruel i gratuïta que no condueix enlloc...

Només des de la fe, des de l'experiència profunda de l'amor de Déu, com la que ha viscut el seu autor, aquest film pren sentit veritable i pot ser acollit com un regal, com una oportunitat de submergir-se en el misteri de la Passió.

Independentment de la qualitat artística de la pel·lícula —que també la té—, *La Pasión* és una obra de fe, l'expressió artística d'un catòlic convençut que se sent realment salvat per Crist. Amb valentia, amb coratge, sense pretendre pontificar... Gibson ha dut a la gran pantalla l'única raó de la seva esperança, Crist, que amb la seva mort ens ha donat la vida.

En una època en què, fins i tot a l'Església, la creu s'ha convertit en tema tabú, el cineasta australià li dedica més de dues hores de llargmetratge. Per això la pel·lícula de Gibson resulta incòmoda, com també ho són els evangelis. La creu repel·leix, no és atractiva, llevat que sigui viscuda com a acte de redempció, com la clau que ens obre les portes del cel. A la creu Jesús fa el seu gest d'amor més gran, i només al peu de la creu, patint juntament amb Maria, podem descobrir la magnitud d'aquest amor. En aquesta perspectiva, com no podem restar astorats? La Passió és el que Jesucrist ha passat per mi, per tu, per la humanitat sencera..., opció vivificant que s'actualitza en cada Eucaristia, com molt bé ha sabut plasmar Mel Gibson a la pel·lícula.

Quina és avui la meua resposta davant de tant d'amor? *La Pasión de Cristo* interpel·la amb una força colpidora, remou la consciència i no et deixa indiferent... En aquests temps de catolicisme *light* i d'indiferència religiosa, almenys a Occident, *La Pasión* segons Mel Gibson és una invitació a més fidelitat, a seguir Jesús en esperit i veritat, sense mitges tintes, amb radicalitat... i amb Maria. La pel·lícula recorre amb ella, com cap altra ho havia fet fins ara, el Via Crucis, el camí que ens du de la mort a la vida. Ella ens convida amorosament a apropar-nos a la creu, amb valentia, sense por, ens proposa patir amb ella i el seu fill, per poder després també gaudir de la glòria de la resurrecció. I és tan seductora la seva proposta, és tan encertada la recreació duta a terme per Mel Gibson, que gairebé és impossible dir-li que no... (Samuel Gutiérrez)

Gibson aposta per una Passió punyent.

Possibilitats i límits d'una representació cinematogràfica de Jesucrist

Els creients al llarg de la història han valorat positivament la presència de representacions de Jesús en l'art, sigui en la pintura o en l'escultura, en el drama, en la novel·la i fins i tot en la música. La pel·lícula de Mel Gibson és una proposta nova.

Tracta sobre les últimes dotze hores de Jesús, des de la pregària a l'hort fins a la crucifixió, amb un epíleg sobre la resurrecció. La pel·lícula incorpora les noves tecnologies i procura seguir fidelment els relats evangèlics. Però aquestes possibilitats no ens han de fer oblidar els límits inherents a tota representació artística de Jesús. Cap imatge cinematogràfica pot de forma única i absoluta representar Jesús. El rostre de Jesús supera qualsevol intent de descripció.

No dubtem que *La Pasión* segons Mel Gibson donarà a conèixer a molta gent la vida i el lliurament de Jesús. I com tota obra d'art serà un indicador, entre aspectes suggeridors i límits, d'un misteri que va més enllà del que el cinema pot imaginar (en el sentit de fer imatge).

Es presenta de manera semblant al camí del Via Crucis

La tradició de la pietat ens ha deixat el Via Crucis com a acompanyament de Jesús durant el Divendres Sant. Aquesta pel·lícula vol ser una invitació a seguir Jesús juntament amb Maria, la Magdalena, Joan o el Cireneu en el seu lliurament per nosaltres.

Les declaracions del director i de l'actor protagonista ens han advertit del marcat caràcter militant de l'obra. Es tracta de transmetre una experiència de fe. Per això, abans que una pel·lícula sobre la història és una pel·lícula sobre Jesucrist el Fill de Déu que és el nostre Salvador.

El fet que els actors parlin en arameu i llatí així com que s'hagi intentat recons-

truir amb fidelitat l'ambient de la Palestina del segle I no marca l'òptica general del film. Es tracta abans que res d'una confessió de fe feta des de la confessió de fe dels evangelis però també interpretant-la. Qui hi pretengui veure una rigorosa reconstrucció històrica del que va passar no quedarà satisfet.

La cinta s'apropa a la pietat popular (com la presència de la Verònica-verolicon) o adapta les visions de l'agustina alemanya Anna Caterina Emmerich (1774-1824) en el seu escrit místic *La dolorosa passió de nostre Senyor Jesucrist*. El director recorre a símbols de l'expressió cinematogràfica que estan carregats d'intenció creient però que no poden ser presentats sense més com a històrics. I tampoc no cal. Tota representació té un component legítim d'interpretació amb possibilitats i límits.

La intenció del film és que cada espectador faci al costat de Jesús el camí espiritual de comprendre el sentit de la seva mort.

La mort de Jesús, entre la seva vida i la resurrecció

El director se serveix d'una sèrie de *flash back* en forma de records de Jesús o dels personatges propers per indicar com el sentit de la seva mort es descobreix des de la veritat de la seva vida. En aquesta direcció, les mirades enrere ens permeten explicar el sentit del seu lliurament. Aquesta opció és adequada per no aïllar la passió de la vida.

El breu epíleg sobre la resurrecció emmarca que el patiment i la mort tenen sentit en la resposta del Déu de la vida que ressuscita Jesús. Encara que sens dubte ha estat una gosadia extrabíblica passar la línia del misteri i intentar mostrar en pantalla el moment mateix de la resurrecció. Els relats evangèlics ens han deixat un indicador, el sepulcre buit i l'experiència de la trobada amb el ressuscitat dels deixebles. Probablement aquí hauria estat més bé una opció més propera als evangelis. La pretensió de la pel·lícula és ressaltar l'objectivitat de la resurrecció però el llenguatge de les imatges hauria d'haver suggerit més que no pas filmat directament.

El caràcter universal del mal i el pecat

La pel·lícula insisteix en el mal que causa patiments desmesurats sobre Jesús innocent. Qui pateix és una víctima del poder del mal que neix de les decisions dels homes. Els símbols d'un diable androgín, de la serp, del corb o dels nens embogits tracten de mostrar la presència en la història del misteri de la iniquitat.

Convé que veiem associats als patiments de Jesús la passió de tantes víctimes innocents de la injustícia o la violència. El dolor i el patiment de tants que experimenten el dolor físic en la seva pròpia carn o la profunditat del patiment psicològic. La insistència en la violència vol ser un indicador perquè no perdem de vista el poder generador de destrucció de les decisions dels homes. D'altres han presentat el patiment en la bellesa serena (vegeu, per exemple, tants crucifixos del romànic) però sens dubte totes dues representacions es necessiten mútuament. No hem de posar roses massa ràpidament a la creu. Encara que potser s'hauria d'haver limitat la seqüència de la flagel·lació.

Amb tot el que hem dit, és un desencert considerar que la pel·lícula té intencions antisemites. És cert que el director ha fet prevaldre l'acusació de blasfèmia dels jueus així com la seva iniciativa en el procés. És veritat que des del punt de vista històric és qüestionable. Certament que altres pel·lícules han estat més atentes per no provocar sentiments antijueus. Però també és veritat que la culpabilitat que presenten els relats evangèlics de la Passió és universal.

Recordar que tots som culpables del mal de la història concentrat en la Passió de Jesús és essencial.

La perspectiva de Maria

Una novetat respecte dels evangelis és l'acompanyament de Maria en tot el camí de patiment del Fill. Aquest tema prové de la mística Emmerich. Aquesta aportació interpretativa resulta molt interessant des del punt de vista de la identificació de la humanitat amb el camí del Fill.

Vegem algunes d'aquestes influències. Així «Maria i Magdalena es van apropar al lloc on Jesús havia estat assotat, i van netejar per tot arreu la sang sagrada de Jesús amb el llenç que Clàudia Procla —la dona de Pilat— havia enviat» (visió XV n. 30). Durant la segona caiguda Maria es va apropar a Jesús «va caure de genolls al seu costat i s'hi va abraçar. Vaig sentir aquestes paraules: Fill meu! - Mare meua!» (visió XXI n. 36). També en el davallament la sang del Fill tancarà el rostre de Maria, que es convertirà en una pietat ensangonada.

Maria és la representació del millor de la humanitat que ens ha estat mostrada en el seu Fill. Des d'ella i amb ella estem cridats a contemplar i sentir el misteri de la Passió. Durant la via dolorosa han aparegut en contraposició Maria i el símbol de Satanàs. La fidelitat de Maria ja és una anticipació de la resurrecció del Fill i que la nostra fidelitat és possible des de la gràcia.

La presència de Maria cobreix tot el film.

El sentit del patiment

El patiment per ell mateix no té cap sentit. Jesús no busca patir, el patiment és una conseqüència de l'amor. La pel·lícula no pretén fer una exaltació del patiment en ell mateix. Que durant la crucifixió es faci un *flash back* sobre l'últim sopar amb la institució de l'eucaristia i el mandat de l'amor als enemics vol mostrar el sentit del patiment.

El patiment és redimit per un amor més

gran, i aquest amor només el podia posar per a nosaltres el Fill de Déu. La Passió és la història d'un patiment que mostra que cap sofriment té la darrera paraula. L'epíleg de la resurrecció ha d'il·luminar tota la pel·lícula. Per molt metratge que s'hagi dedicat al patiment, la resposta està en els últims minuts. Des de Déu la vida és més forta que la mort.

El rostre trinitari de Déu

Tota la pel·lícula, seguint els rastres de l'Evangeli, deixa veure el misteri pasqual. I s'hi desvetlla des de Jesucrist el misteri de Déu i el seu ésser trinitari. Mel Gibson ha presentat un Jesús en el procés que s'assembla al Jesús ja glorificat de l'evangeli de Joan. Un Jesús que coneix la seva condició de Fill de Déu i que assumeix tota la humanitat d'una carnalitat punyent i sofredent. Un Jesús en què s'equilibra la forta visió de la seva humanitat amb la consciència de la seva divinitat.

També hi ha a la pel·lícula instants on se'ns mostra la presència de l'Esperit i hem d'estar atents als picats que ens col·loca en la perspectiva de la mirada de Déu. És molt significatiu contemplar la primera llàgrima de Déu en la història del cinema. El Pare plora el Fill en el seu amor quan contempla des del cel la creu de Jesús. Aquesta escena val per ella mateixa per animar a veure la pel·lícula.

Una pel·lícula que s'estrena en un moment propici per interioritzar el patiment i deixar-nos trobar per Aquell que el va redimir des de la solidaritat plena amb els homes.

ELS AMICS D'ELIOTEL 40 ELS OFEREIXEN

APROFITEU ARA LES OFERTES ESPECIALS PER A SETMANA SANTA

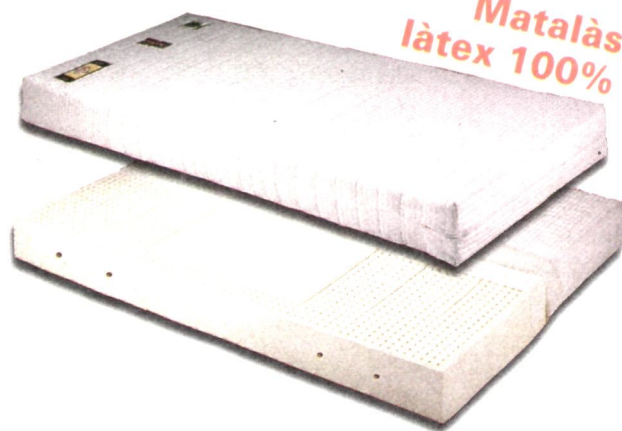
Matalàs Eliotel 40

Amb la compra de qualsevol dels nostres matalassos li regalem

un altre matalàs o un somier articulat pel cap i pels peus i amb possibilitat d'adquirir-lo amb motor

Matalàs làtex 100%

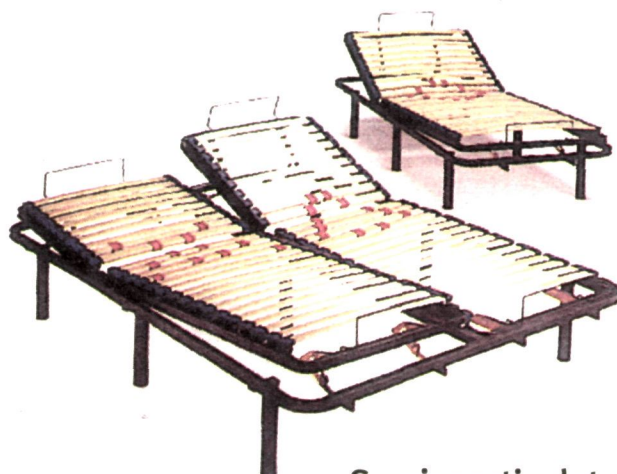

CONTINUEM MANTENINT LES OFERTES MAGNÍFIQUES PER A AQUESTA SETMANA SANTA

L'OPERACIÓ RENOVE:

Li donem 90 euros pel seu matalàs antic quan en compri un de nou i si vol ens emportem l'antic

Somier articulat metàl·lic

Les 20 primeres trucades podran escollir 1 regal entre els següents:

- o coixí terapèutic
- o minicadena amb CD
- o TV color 14"
- o càmera fotogràfica digital
- o DVD

Truqueu al telèfon 902 10 10 23

i concreteu una visita sense compromís passarem per casa vostra (tot Catalunya)

Barcelona

XI Trobada d'Escolans al Seminari Conciliar

■ S'adreça als nens i nenes que ajuden en les eucaristies parroquials de la diòcesi o en les activitats infantils

BARCELONA.— La propera Trobada d'Escolans ja té data i indret. Serà el dissabte 24 d'abril i tindrà lloc al mateix recinte del Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231). Enguany es compleix l'onzena edició d'una celebració que comença a tenir ja la seva pròpia tradició i arrelament i que, per a no poques parròquies, esdevé un sa costum d'animar els infants de l'esplai a participar-hi.

La Trobada d'Escolans esdevé una ocasió excel·lent per a aquells nens que per primera vegada entren en contacte amb el Seminari Menor, que és l'encarregat d'organitzar la trobada, i que fins i tot en desconeixien l'existència. No en poques ocasions hi ha nens que expressen el desig de mantenir d'una o altra manera la relació amb el Seminari.

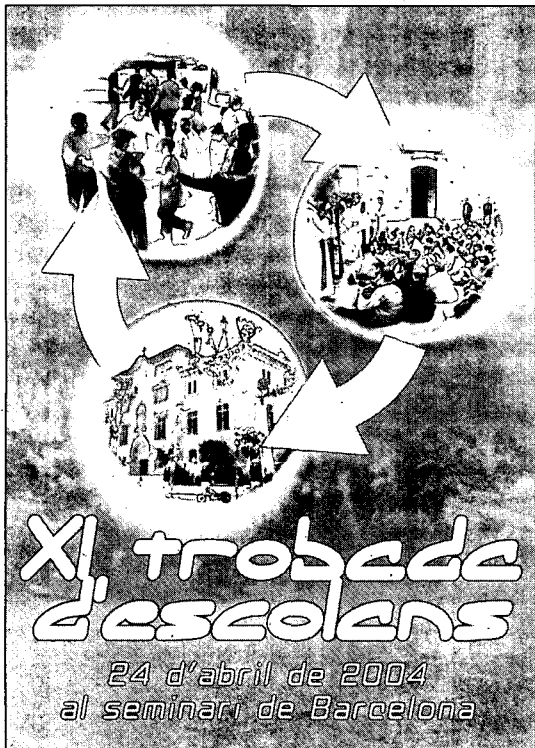
Si bé l'objectiu principal és que hi participin aquells escolans que fan el servei d'ajudar el prevere en les celebracions litúrgiques, la trobada s'obre a tots aquells nens i nenes que d'una manera o altra ajuden en les Eucaristies parroquials de la diòcesi o en les activitats infantils diverses de les comunitats cristianes.

Per tant, no hi ha una edat específica ni una edat mínima ni màxima, però evidentment va dirigida més aviat a la franja d'edat dels adolescents i, més en concret, als que estudien Educació Secundària Obligatoria i els darrers cursos de Primària.

Pel que fa a l'horari previst, serà el següent: 10.30 h, benvinguda i presentació de la trobada; 11 h, inici de les activitats lúdiques; 13 h, celebració de l'Eucaristia; 14 h, dinar (cadascú se'l porta); 15.15 h, preparació de l'espectacle de la

tarda; 15.30 h, espectacle infantil, i 16.30 h, comiat.

Les parròquies interessades a participar en aquesta XI Trobada d'Escolans poden adreçar-se al telèfon 934 517 432 o a l'adreça de correu electrònic seminarimenor-montalegre@yahoo.es, indicant la parròquia i el nombre aproximat de participants. (C.C.)

Rètol informatiu de la trobada.

VIII Trobada de Consells Pastoral de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol

BARCELONA.— El 20 de març passat prop d'un centenar de persones es van aplegar a la parròquia de Maria Mitjancera per celebrar la VIII Trobada de Consells Pastoral de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol de Barcelona. El tema de la trobada va ser *Sabem viure amb esperança?*, desenvolupat pel P. Lluís Armengol, s.j., director de l'Escola Activa de Pares del Clot.

El P. Armengol va destacar que els cristians tenen l'obligació de viure amb esperança, cosa que no sempre fan. Sense esperança, deia, la vida perd el sentit. Segons el conferenciant, l'esperança es pot definir com «un valor de maduresa humana; no és negar la realitat, sinó ser capaç d'intuir que hi ha una realitat millor i fer passes per apropar-nos-hi tot confiant en nosaltres mateixos i en el Senyor, que no falla mai». L'esperança, afegia, és «tenir un estat d'ànim que, malgrat les dificultats i els fracassos, fa que no ens enfonsem; mantenir la pau al cor; pensar que cada dia que comença et permet poder estimar els altres i deixar un rastre de Déu».

Lluís Armengol també va donar unes pautes per ajudar a viure amb esperança. En primer lloc, va parlar de «saber assumir amb pau la pròpia situació». Per això va dir que «el creient mai no pot ser fatalista. Podem orientar el nostre futur. Cal evitar l'enyorança de situacions que no tornaran». Un altre aspecte que va subratllar va ser el bon humor i va assegurar que «Déu no permetrà que ens arribin coses que no podem aguantar, que superin les nostres forces». A més, va constatar, hi ha signes que conviden a confiar i a tenir confiança, perquè sense esperança ningú no se sent mogut a actuar: «Mentre hi hagi gent que esti-

mi, el món està salvat; mentre hi hagi sensibilitat pels patiments dels altres, hi ha esperança. Hem de ser portadors de pau, d'amor i d'esperança al nostre entorn.»

Una altra actitud que va destacar el P. Armengol va ser el fet de «saber valorar i gaudir d'allò que tenim», per la qual cosa va convidar a «no deixar-nos enganxar per la febre consumista. El que omple és estimar». Finalment, va subratllar la importància de ser «persones positives, que són transformadores, irradien pau i bonhomia».

La xerrada va acabar amb una invitació a confiar en el Senyor: «La nostra vida i tota la història humana estan en mans del Senyor. Ell té la darrera paraula: una paraula de gràcia i de bondat. Passi el que passi, somriu perquè Déu t'estima.»

Després d'una estona de col·loqui, la trobada va continuar amb una eucaristia presidida pel vicari episcopal Joan Galtés, que en l'homilia va fer referència a una idea que es va repetir al Sínode de Bisbes europeus: «Si Europa perd la fe, és que ha perdut l'esperança.» Així, va parlar d'alguns signes de desesperança de la nostra societat i es va referir a l'esperança cristiana, «que ve de Déu, del Senyor. No prové dels nostres càlculs, previsions o estadístiques. És un do de Déu i ens hem de posar sempre a les seves mans i confiar-hi. Hem de fonamentar la nostra esperança en la fidelitat de Déu cap a nosaltres. Un bon exemple és Maria, ella és la imatge més perfecta de l'esperança perquè s'ha recolzat en Déu en la seva vocació».

Després de l'eucaristia, un pisolabís posava punt final a la VIII Trobada de Consells Pastoral de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol. (R.M.J.)

TARRAGONA

Exposició de diorames sobre la Passió i la Setmana Santa

TARRAGONA.— L'Associació Pessebrista de Tarragona, completant el programa d'activitats commemoratives del 75è aniversari del naixement de l'entitat, ha preparat una exposició extraordinària de diorames sobre la Passió i la Setmana Santa de Tarragona que es pot visitar fins al 18 d'abril al nou local de l'associació, ubicat al carrer de Girona.

La mostra té el propòsit de recuperar una iniciativa experimentada ja fa més de seixanta anys i ofereix el treball de diferents artistes locals en la construcció de nou diorames de dimensions considerables. Les representacions, que incorporen diverses tècniques del pessebrisme, proposen l'observació d'alguns moments de la Passió de Jesucrist citats a l'Evangeli i d'una processó imaginària que el visitant podrà associar a una localització concreta de la ciutat.

El tractament precís dels materials i de

la il·luminació en escenaris amb una profunditat propera als dos metres; la qualitat de les figures, confeccionades pels prestigiosos germans Castells, i la rigorosa fidelitat dels «passos» reduïts escrupolosament a escala a partir dels models originals, aconsegueixen crear l'atmosfera adient per submergir-se en un univers particularment proper per als tarragonins. Les evocacions plàstiques de la Passió i d'unes celebracions religioses que a la ciutat tenen especial vitalitat donen compliment al propòsit de l'associació, que vol aproximar-se als punts fonamentals que defineixen el calendari cristià amb una mirada atenta a la tradició i oberta a la fe.

L'exposició pot visitar-se els dissabtes, els diumenges i els altres dies festius de 12 a 14 h i de 18 a 21 h. També obrirà les seves portes, durant la Setmana Santa, els dies 5, 6, 7 i 8 d'abril. (C.C.)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Tortosa

Restauració de l'orgue de l'arxiprestal de Vinaròs

■ Coincideix amb la celebració del centenari del naixement del musicòleg i compositor Mn. Vicent Garcia Julbe

VINARÒS.— L'arxiprestal de Vinaròs té un orgue romàntic construït per Pere Palop, de València, entre el 1922 i el 1923. Durant la guerra civil del 1936 va patir moltes espoliacions de tubs i flautes, per la qual cosa va

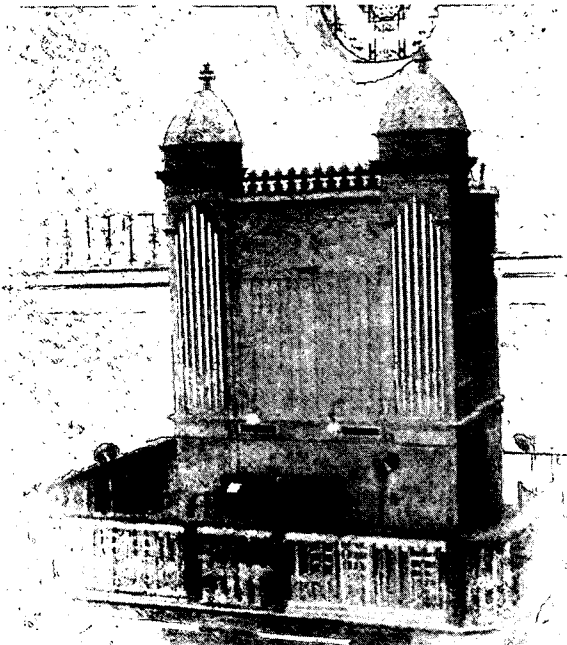
quedar inutilitzat fins al 1942, quan, a impuls del llavors arxiprest de Vinaròs, Vicente Enrique i Tarancon, va ser parcialment restaurat: 7 registres dels 15 que en tenia originalment.

Allò que ara s'ha realitzat és finalitzar la primera fase de la reconstrucció: s'han incorporat tres nous registres, de manera que ara n'hi ha un total de deu i només en manquen cinc, així com s'ha dut a terme la neteja de tot el mecanisme de l'orgue, treballs d'ajust, d'harmonització i d'afinació que des de l'any 1942 no s'havien fet. És l'obra que la parròquia li va encomanar a Rossend Aymí, orguener i organista de Tortosa.

En aquest moment són un total de 620 tubs els que sonen, però encara en manquen 280. Quan estiguin col·locats completaran l'orgue original de 900 tubs que va construir Palop en el primer quart del segle xx.

Els tres nous registres que s'han afegit són la flauta cònica, al segon teclat, la quinzena plena i la trompeta reial, al primer teclat. Només amb aquests tubs, l'afinació i l'ajustament de tot l'instrument han fet de l'orgue una nova peça que dona molt de relleu a les celebracions.

L'ocasió per a la restauració ha estat la

L'orgue va ser construït entre el 1922 i el 1923.

celebració enguany del centenari del naixement del musicòleg i compositor fill de Vinaròs Mn. Vicent Garcia Julbe. Ell, que tan bona música va compondre al servei de l'Església i de manera molt especial al

servei de la litúrgia de la catedral de Tortosa i del Seminari Diocesà, bé que desitjava aquesta restauració i reconstrucció.

Com a cosa interessant i curiosa, cal dir que els tres registres que s'han col·locat han estat construïts a Alemanya, a la mateixa casa que va construir els que es van col·locar l'any 1942. Ara ja s'ha demanat el pressupost dels altres cinc registres i s'espera que es pugui completar amb la generosa col·laboració d'institucions i persones de la ciutat.

El pressupost complet puja a 40.000 euros i per finançar-lo són molts els qui han fet la seva aportació, a més de l'organització de concerts per part de les quatre corals de la ciutat i de la Banda Municipal.

Encara que ja es fa sonar en les celebracions més reeixides de la litúrgia, hi ha programat, a curt termini, un concert d'inauguració d'aquesta primera fase a càrrec de l'organista Rossend Aymí.

Víctor-Manuel Cardona

Els EMD han preparat la Pasqua

AMPOSTA.— En el camí de la Pasqua, els Equips de matrimonis de la Mare de Déu (EMD), de la zona centre, van celebrar el 7 de març el recés de preparació per a la Pasqua. Trenta parelles de les parròquies d'Amposta, de Sant Carles de

algú vol ser deixeble meu, que s'oblidi d'ell mateix, prengui la seva creu cada dia i em segueixi.»

Tot seguit, Mn. Honorato Badenes, consiliari dels EMD, va desglossar el missatge evangèlic en tres meditacions. En primer

lloc, va dir que Déu està amb nosaltres i que ens cal conversió. La temptació seria oblidar el Senyor i escoltar el món, per això cal afinar la vida immersos en el silenci. En segon lloc, va dir que les benaurances han portat la promoció dels febles. L'amor dels seguidors de Crist ha

de manifestar-se en el testimoni de cara al proïsme. Finalment, sota l'epígraf «Jesús i jo», Mn. Honorato Badenes va dir que Déu es regala i, en aquest sentit, la pregunta a fer és: «L'acceptem a cor obert?»

Van ser abundants les estones de silenci a nivell de parella. Una eucaristia intensament viscuda va ser la cloenda d'aquest recés de preparació per a la Pasqua. (J.B.B.)

El col·legi del Sagrat Cor va acollir el recés.

la Ràpita i de Tortosa hi van participar. El lloc triat va ser el col·legi del Sagrat Cor d'Amposta, que per cert inicia la celebració del seu centenari.

Els responsables de la pregària inicial van ser el diaca permanent Jesús Cid i Conxita Aranda, veterans en el moviment, que van convidar a reflexionar i fer pregària sobre l'afirmació radical de Jesús: «Si

Ràdio Estel des de Tortosa

TORTOSA.— L'emissora Ràdio Estel vol fer partícip el conjunt de les diòcesis catalanes de la celebració del seu desè aniversari, i per això ha preparat una programació especial que acostarà als oients la realitat més pròxima de la seva diòcesi. Si la setmana del 1 al 7 de març va ser el torn de l'arquebisbat de Tarragona, en aquesta ocasió és el del bisbat de Tortosa. Així, el programa *Qui tingui oïdes*, dirigit i presentat per Jordi Cabanes, entrevistarà Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa.

D'altra banda, l'espai *El primer cafè*, editat i presentat per Emili Pacheco, comptarà com a tertulians amb Manel Tomàs, portaveu de la Plataforma en Defensa de les Terres de l'Ebre; Lluís Martín, segon tinent d'alcalde de Tortosa, i Ferran Bel, president del Consell Comarcal del Baix Ebre. Finalment, el programa *Catalunya actualitat*, que edita i presenta Aure Farran, tindrà com a convidats Lluís Salvadó, delegat de la Generalitat a les Terres de l'Ebre, i Joan Sabaté, alcalde de Tortosa.

Aquestes emissions especials es faran el 2 d'abril des del seminari de Tortosa. (C.C.)

val la pena

des del si de la mare jo ja t'he conegut

Portada de la nova revista.

Primer número de la revista «Val la Pena»

TORTOSA.— Amb el títol *Val la Pena* s'ha editat el primer número de la revista de Pastoral Vocacional de la diòcesi de Tortosa, amb gran colorit, bon paper, bona maquetació i un total de 20 pàgines. Informar i formar per créixer en la vida cristiana i per aprofundir en la vocació són els propòsits que es marca *Val la Pena* a l'editorial.

Mn. Xavier Vilanova, delegat diocesà de Pastoral Vocacional, i l'equip que anima tota aquesta pastoral s'han decidit a presentar aquesta publicació, que té com a propòsit sortir tres vegades l'any (inici, mig i final del curs escolar), per tal d'animar aquesta pastoral tan necessària a la nostra Església i oferir tot un seguit de materials que puguin ajudar els qui aprofundeixen en la seva vocació o fan acompanyament vocacional.

Després de l'editorial, a la pàgina 3 apareix un article de Mons. Xavier Salinas. El bisbe de Tortosa recorda la importància i la necessitat que té l'Església de sacerdots i, per tant, la necessitat que té de la Pastoral Vocacional. Una catequesi per a adults, una per a joves i una per a infants, un pòster, referències a la pel·lícula *La Pasió*, de Mel Gibson, ressenyes literàries, un raconet de pregària, un testimoni, informacions i una entrevista al capellà més recent, són els apartats que configuren tota la revista. (V.M.C.)

SANTA MARTA

SERVEIS ASSISTENCIALS A DOMICILI

- Assistència en postoperatoris, malalts crònics i temporals.
- Companyia a avis, desplaçaments a la consulta mèdica, etc.
- Tenim cura de nadons.
- També servei en clíniques
- Infermeres, auxiliars de clínica, puericultores, cuidadors/es

Tel. 932 453 758 / 932 315 227

Menorca

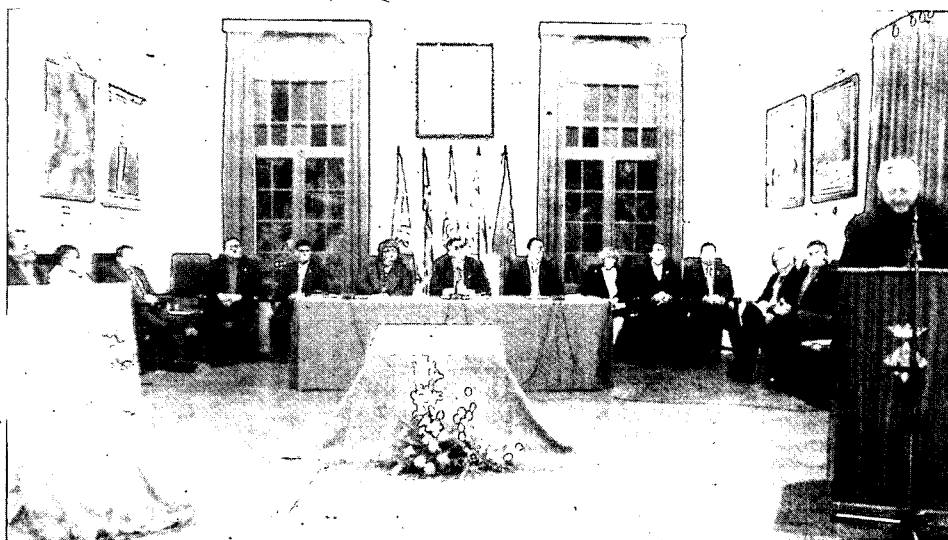
Medalla d'or a una vida sacerdotal

■ L'Ajuntament de Ciutadella ha atorgat el mèrit municipal, a títol pòstum, a Miquel Anglada

CIUTADELLA.— L'Ajuntament de Ciutadella de Menorca ha atorgat el mèrit municipal, a títol pòstum, a l'exvicari general de la diòcesi, Miquel Anglada Gelabert, que va morir el gener del 2003 després d'una malaltia sobtada. La corporació va agrair la seva tasca pastoral i ciutadana.

L'homenatge, que va tenir lloc el 19 de març passat, festa de Sant Josep i aniversari de la seva ordenació sacerdotal, va reunir els familiars, membres de la diòcesi, així com una àmplia representació de les entitats culturals i nombroses autoritats polítiques.

L'arxiver de l'Ajuntament i capellà diocesà, Mn. Florenci Sastre Portella, va glossar la semblança biogràfica de Miquel Anglada. L'aportació de l'historiador va desxifrar la vida, la semblança, el caràcter i la tasca pastoral de l'exvicari general de la diòcesi menorquina. Mn. Sastre va elogiar el vot de pobresa evangèlica de Miquel

L'homenatge va tenir lloc el 19 de març.

Anglada, el seu caràcter irònic, la seva destresa manual, el do de l'entrega sacerdotal i litúrgica, així com les seves innombrables qualitats literàries, entremesclades entre la filosofia, la teologia, la cultura catalana i les arrels adoptives italianes.

L'alcalde, Llorenç Brondo, va afirmar que Mn. Miquel Anglada ha estat «model

de clergue i de ciutadà», i que va ajudar a situar Ciutadella «en el punt intermedi entre l'arcaisme i el futurisme».

El bisbe de Menorca, Mons. Joan Piris, va dir que Miquel Anglada «mai no va amagar els seus defectes, però davant la seva voluntat de servir l'Església de Menorca amb un cor gran, jo sent un

agraïment gran de cor».

Durant l'acte es van llegir les adhesions del govern balear, del Cercle Artístic de Ciutadella, de l'Ajuntament des Migjorn Gran i de l'àrea de Cultura del Consell.

Assumpta Juan Anglada, neboda de Miquel Anglada, va agrair en nom de la família les múltiples mostres d'estima cap al seu familiar. Va manifestar que «des de l'enyorança, del cel estant, avui tindrà un somriure per a tots nosaltres».

Mn. Miquel Anglada Gelabert, nascut a Ciutadella el 1933, va destacar per la seva vessant literària, d'acompanyament espiritual i litúrgic a l'Església de Menorca. Vinculat estretament al Seminari Diocesà, del qual va ser rector durant 23 anys, va ser també rector del Roser de la catedral i president del Capítol de l'església mare de la diòcesi. El juliol del 2002 el bisbe Joan Piris el va nomenar vicari general. Només set mesos després, una malaltia sobtada el traslladava al seu nou destí, vora el Pare del cel.

Guillem Ferrer Monjo

Fotos: «Diari Menorcan»

Jornada informativa de Càritas interparroquial

CIUTADELLA.— Càritas interparroquial de Ciutadella va organitzar el 20 de març passat una jornada informativa entre voluntaris i professionals de la seva associació. El director de Ciutadella, Agustí Anglada, va ajudar a centrar la reflexió que, a petició del voluntariat, va oferir una visió global de tots els serveis socials que ofereix Càritas a la ciutat.

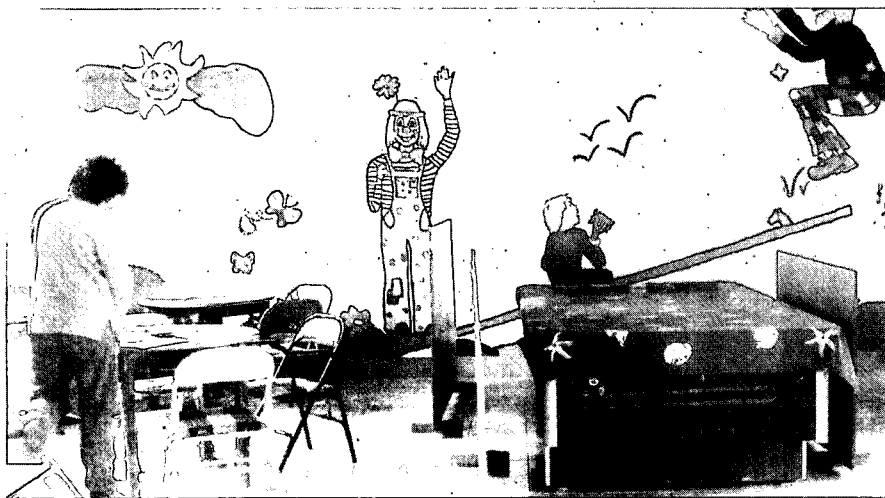
Entre els participants hi havia el director de Càritas diocesana, Sebastià Marqués, a més del consiliari, Francesc Triay, i altres membres de la directiva. Hi havia voluntaris de Càritas Ciutadella, professionals de l'entitat, així com també un grup de joves escoltes de Mallorca que passen uns dies a Menorca i que es van interessar pel treball que fa Càritas a l'illa.

Anglada va posar sobre la taula tot el que es troba el qui toca a la porta de Càritas: des dels primers passos a la Casa d'Acollida, després de la primera entrevista amb l'assis-

tent social, fins al taller ocupacional de Mestral, l'assessoria legal i laboral, l'Ecoparc, les tendes de Comerç Just, i tot el treball de suport del voluntariat en l'àmbit arxiprestal i des de l'atenció a les parròquies.

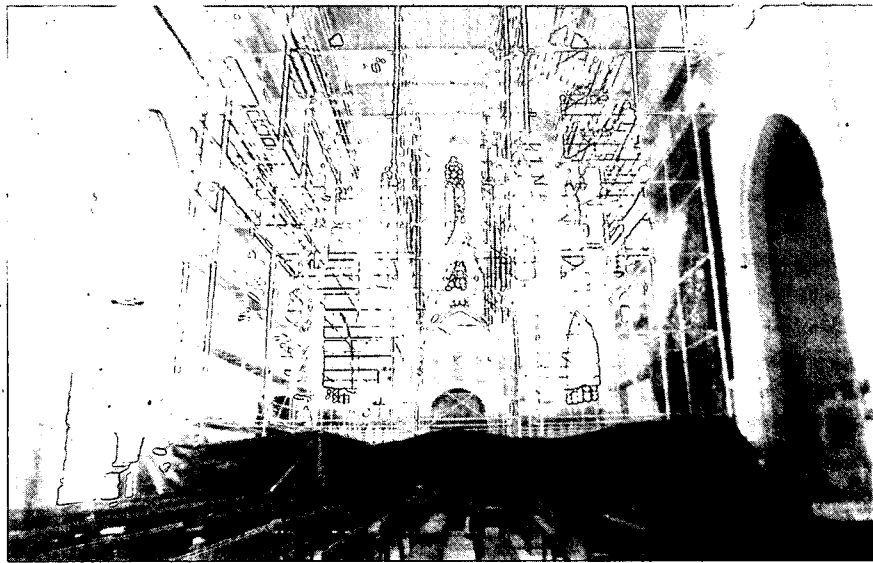
El director de Càritas Ciutadella va destacar que avui és més necessari que mai el «relleu generacional entre el voluntariat, com a compromís des de la fe cristiana i animat des de les comunitats cristianes». Anglada es va mostrar satisfet per la trobada, que va respondre a la demanda del voluntariat. «Estic il·lusionat perquè veig que alguns joves es queden a Càritas, i açò ens ha d'animar a seguir endavant.» Durant la trobada va tenir lloc un diàleg fluid entre els participants per enfortir la comunicació interna entre tots els membres de Càritas.

Els joves escoltes mallorquins van visitar, posteriorment, el taller Mestral i la botiga de Comerç Just, per veure de prop els projectes socials de Càritas. (G.F.M.)

Centre obert Es Barracó, un dels projectes socials de Càritas.

Obres espectaculars a la catedral

La bastida ocupa la meitat de la nau de la catedral.

CIUTADELLA.— Hi ha llocs que a pesar de ser molt coneguts proporcionen sorpreses gratificants. Aquesta és la sensació en visitar les obres que es duen a terme a la catedral de Menorca. L'actuació té per objecte el repicat manual de tota la pedra de la nau. Es tracta d'una iniciativa de la diòcesi-finançada íntegrament pel Ministeri de Cultura i adjudicada a l'empresa CPA SL, de Burgos.

Una poderosa bastida ocupa la meitat de l'ampla nau de la catedral. Una plataforma que impressiona i permet observar imatges inèdites de la seu episcopal de Menorca.

En el recorregut es pot contemplar de primera mà la necessitat de l'actuació i el treball artesanal dels restauradors. Cop a cop, des de la professionalitat, la calç, la sal acumulada i la pintura donen pas a la pedra natural.

Les previsions indiquen que el mes de maig es podrà observar la meitat de la nau ja restaurada. Mentrestant, la catedral no ha tancat les portes al culte i a les celebracions. Els treballs es van iniciar el 1986 amb la restauració de les primeres capelles, sota la direcció d'Agustín Petschen i Jordi Pons, directors del Pla Director de la catedral.

Després d'aquesta actuació, que és previst que s'acabi a principis de l'any que ve, li tocarà el torn al presbiteri, una de les actuacions més delicades i que està en fase de preparació. Una tasca que dirigeix la Comissió de Patrimoni de la diòcesi. (G.F.M.)

Girona

XIV Trobada Diocesana de Vida Creixent

■ El santuari de la Mare de Déu del Camp de Garriguella va acollir els participants

GARRIGUELLA.— El dimecres 17 de març passat va tenir lloc a Garriguella la XIV Trobada Diocesana de Vida Creixent. Mons. Carles Soler, bisbe de Girona, va presidir l'Eucaristia.

Els participants, durant la celebració de l'Eucaristia.

El santuari de la Mare de Déu del Camp va aplegar tots els assistents a la trobada, que va ser organitzada pels grups de vida Creixent de les parròquies de Sant Gil de Vilamaniscle, de Sant Julià i Santa Basilsa de Rabós, i de Santa Eulàlia de Garriguella, que pertanyen a l'arxiprestat de l'Alt Empordà, tres parròquies en les quals des de fa uns quants anys ja s'ha fet realitat l'agrupació de parròquies que promou la diòcesi de Girona.

Mn. Jaume Angelats, rector de Garriguella, Rabós i Vilamaniscle, va donar la benvinguda als participants. Va expressar l'alegria per acollir aquesta trobada i va desitjar l'esperança i la pau que tots anhelem, així com que la trobada esdevingués una experiència d'amistat gratificant per a tothom i alhora ocasió privilegiada de trobada amb Déu.

Vida Creixent és un moviment que agrupa gent gran en una acció de pastoral i de servei a les comunitats on treballen, bàsicament dins de les seves parròquies res-

pectives. També fan una tasca d'atenció a les persones de la seva mateixa edat que pateixen alguna mena de limitacions.

Aquest moviment té una gran implantació a la nostra diòcesi. El trobem estès per tota la Tarraconense. Un dels promotors va ser el gironí Joan Viñas Bona, traspasat recentment.

Com recordarem, el mes d'octubre es va presentar el llibre *Mirada cristiana als fets de la vida* a la casa d'espiritualitat de la població de Banyoles. Aquest llibre conté els temes d'estudi per al curs actual 2003-2004 de Vida Creixent. Va comptar, llavors, amb la participació d'un centenar de membres provinents de tota la diòcesi i els actes els va presidir Mn. Pere Domènech, delegat de Pastoral de Laics de la diòcesi de Girona.

La propera trobada, que serà interdiocesana, es farà el mes de maig a Montserrat.

Merche Ginés

Almoina penitencial per a educació

GIRONA.— Càritas diocesana de Girona destinarà al seu programa de suport a l'educació l'almoina penitencial d'aquest any 2004. Aquest programa s'adreça a nens i adolescents que viuen en contextos desfavorits i tenen dificultats per continuar el procés educatiu. Formen part d'aquest programa 15 serveis d'intervenció educativa i 6 reforços escolars a diferents parròquies de la diòcesi de Girona. En aquest curs participen 450 alumnes en edats compreses entre 6 i 16 anys, 150 voluntaris i 15 tècnics contractats a temps parcial. (M.G.)

Calendari de Quaresma

GIRONA.— La Delegació de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona ha editat un calendari de Quaresma que serveix com a eina pastoral. L'objectiu és ajudar a la reflexió espiritual fent un recorregut diari que va començar el 25 de febrer, Dimecres de Cendra, i que finalitzarà el Diumenge de Pasqua. (M.G.)

Jornada Diocesana d'Espiritualitat d'Apostolat Seglar

GIRONA.— La Delegació d'Apostolat Seglar de la diòcesi de Girona va convocar el 13 de març passat a la parròquia de Sant Salvador d'Horta de la ciutat de Girona un recés de Quaresma. Estava adreçat a laics i laiques de parròquies i moviments diocesans.

Mn. Miquel Àngel Ferrés, rector de Santa Maria de Blanes, va parlar sobre el tema *Deixem-nos tocar per la Paraula*. Després d'un temps de silenci i reflexió, Mn. Ferrés va continuar amb el tema de la meditació. La jornada va acabar amb la celebració de l'Eucaristia.

La Delegació d'Apostolat Seglar afirma que els recessos de Quaresma són un servei que contribueix a enfortir-nos espiritualment cap a la Pasqua. Respo-

Mn. Miquel À. Ferrés va animar a deixar-se tocar per la Paraula.

nen a la voluntat expressada al Concili Provincial Tarraconense d'oferir espais d'interiorització i d'espiritualitat a partir de la pròpia vida i de la Paraula de Déu, i ajuden a seguir unes pistes de reflexió, una actitud d'escolta i de silenci interior i la participació en l'Eucaristia. (M.G.)

Residencia Geriátrica Bonavita

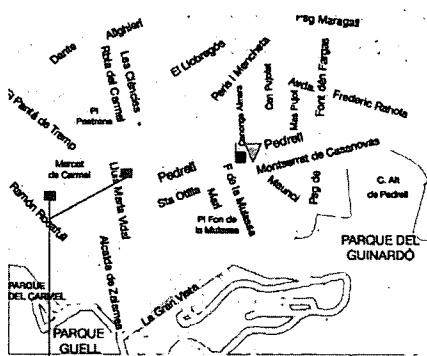
¿Busca lo mejor?

Las mejores instalaciones. Los mejores profesionales

51 plazas residenciales en un edificio de nueva construcción.

El más moderno equipamiento geriátrico. Habitaciones exteriores con Calefacción, Aire acondicionado, Teléfono, Hilo Musical y Televisión.

- Módulo de demencias
- Atención Sanitaria
- Fisioterapia
- Animación
- Dietas especializadas
- Estancias permanentes y temporales

Visitenos o solicite información en :

RESIDENCIA BONAVITA

C/ Pedrell, 111 - 08032 - Barcelona

Tel. 93 357 00 55 - Fax 93 357 03 20

www.residenciabonavita.es

email: info@residenciabonavita.es

Parada autobús 39

Testimoni

BARCELONA.— L'església de Sant Jaume de Barcelona, al cor de la ciutat, és una església habitada per la pregària. La presència des de fa més de cinc anys de la Comunitat de l'Anyell l'ha convertit en un potent focus d'espiritualitat al qual molts acudeixen per reil·luminar les seves

vídes. Les germanetes viuen de la pregària, de la intimitat amorosa amb Jesús, i aquesta experiència resplendeix al seu voltant, als edificis on viuen, i sobretot en les persones amb les quals es creuen cada dia. Aquesta Setmana Santa el temple barceloní serà un dels tres llocs en els quals

arreu del món es reuniran els membres de la Comunitat de l'Anyell per viure junts la Pasqua. Aquesta proposta atractiva, que es perllongarà durant tota l'Octava pasqual, està oberta a tothom: «De dia i de nit, seguim Jesús, pas a pas, en la seva Pasqua, al ritme de l'Evangeli.»

LES GERMANETES I ELS GERMANETS DE TOT ESPANYA CELEBREN A BARCELONA LA SETMANA SANTA

Pasqua viscuda amb la Comunitat de l'Anyell

Les germanetes de l'Anyell semblen tretes d'un relat medieval. Al seu pas pels carrers sinuosos del barri gòtic barceloní, la seva presència no passa desapercebuda. Sovint se les pot veure aturades al costat d'un jove marginat, una persona sense sostre, un immigrant o qualsevol altra persona sumida en l'adversitat, compartint amb elles, en una trobada tan gratuïta com «fortuïta», l'amistat i la seva pròpia esperança.

Darrere dels llargs hàbits blaus s'amaga un profund enamorament de Jesús.

L'adoració serà un dels pilars de l'experiència de Setmana Santa que proposa la Comunitat de l'Anyell.

Fins al punt de sentir-se cridades a deixar-ho tot i seguir-lo des de la vida contemplativa i de missió itinerant enmig dels pobres. Les germanetes formen part d'una

jove família religiosa dominica, la Comunitat de l'Anyell, que ja fa més de 18 anys que dona testimoni de Jesús pels carrers de Barcelona. A la Ciutat Comtal han trobat un lloc excepcional per viure la seva vocació. Al centre mateix del barri antic, la seva presència a l'església de Sant Jaume (c/ Ferran, 28), als locals on viuen i celebren actualment, els permet tenir un espai molt missioner, en contacte estret amb els més pobres, i al mateix temps obrir les portes de la seva acurada litúrgia a molta gent.

Aquest context tan especial ha fet de Barcelona un lloc idoni per celebrar-hi enguany la Pasqua al costat de la resta de comunitats presents a Espanya, les de Còrdova, Granada i València. També vindran algunes germanetes des de França i set o vuit germanets, entre ells dos sacerdots, que presidiran els oficis. En total, es trobaran una trentena de germanets i germanetes que durant dues setmanes celebraran junts la Pasqua, «el centre i el cor de la litúrgia anual», com assegura la germaneta Cristina, responsable de les comunitats a Espanya.

Celebrar la Pasqua és viure-la

La Comunitat de l'Anyell ha sentit des de sempre una crida molt forta a l'evangelització a través de la litúrgia. Al llarg de trenta anys s'ha treballat —i encara es treballa— amb esforç en l'elaboració d'una litúrgia molt acurada,

desenvolupada a partir de la Paraula de Déu i de textos patristics, on la música polifònica té un paper important. «No inventem res —afirma la germaneta Cristina— tot neix a partir de la tradició de l'Església, amb algun element inspirat de l'Orient. Donem molta importància als signes sensibles, com l'encens, les icones, els cants, les processons... Els ulls han de veure-hi, l'oïda ha de sentir-hi.» «El desig de les germanetes —afegeix— és que la litúrgia es converteixi en aliment substancial, font de vida i de vida cristiana.»

Durant tot l'any, la Comunitat de l'Anyell de Barcelona ja celebra diferents dies a la setmana la seva litúrgia a la parròquia de Sant Jaume. La gent que,

Les germanetes Cristina i Marie-Ange.

d'una manera particular durant tota la Setmana Santa, amb oficis i celebracions més llargues i elaborades, on tot estarà pensat perquè des de la litúrgia, des de la seva bellesa, «Déu parli als cors». «Els nostres oficis són unes catequesis litúrgiques per al poble de Déu, que ajuden a entrar més fàcilment en el misteri que se celebra», explica la superiora de la Comunitat a Espanya.

A la Pasqua, els germanets i germanetes reunits a Barcelona viuran gairebé a l'església, on de dia i de nit acompanyaran Jesús en la seva Passió, mort i resurrecció. I és que, per a la Comunitat, celebrar la Pasqua és viure-la: «La litúrgia, si està ben celebrada, realitza el que diu. Si celebrem amb tot el cor, sense calcular el temps, la Paraula és realment eficaç.»

El centre de la vida cristiana

Les celebracions de Setmana Santa preparades per les germanetes i germanets de l'Anyell s'iniciaran el dissabte 3 d'abril, vigília de Rams, com la porta d'entrada a la gran setmana de la vida cristiana. A partir d'aleshores, cada dia, a diferents ho-

res, els germanets i germanetes envairan l'església de Sant Jaume per aixecar els seus braços i el seu cor al cel, i prolongaran la seva pregària en l'adoració eucarística després dels oficis monàstics.

El tridu intensificarà encara més aquesta dimensió contemplativa, allargada aquests dies durant gairebé tota la nit, especialment el Dijous i el Dissabte Sant. La Vetlla Pasqual, que s'iniciarà a les 21.00 h, serà viscuda i celebrada amb tota solemnitat, fins ben entrada la matinada, vivint amb goig la gràcia de la resurrecció. Aquesta alegria s'estendrà durant l'Octava de Pasqua, setmana en la qual a través de la litúrgia es farà ressonar una vegada i una altra la gràcia de salvació celebrada durant els dies sants. Serà a partir d'aleshores quan cada comunitat torni al seu lloc d'origen i continuï, enmig de la seva quotidianitat, encara submergida en el goig pasqual, oferint aquest testimoni tan radical de pobresa i d'humilitat evangèlica.

Samuel Gutiérrez

Acollida de joves

Les germanetes i germanets de l'Anyell tenen pensat habilitar per als dies de Setmana Santa un espai en el qual els joves d'entre 18 i 30 anys puguin compartir amb ells la seva experiència pasqual. Aquesta acollida tindrà forma de recés de pregària i vida fraterna, en la qual podran conèixer la Comunitat més de prop, al mateix temps que fer experiència de la seva vocació mendicant-contemplativa. Per a qui estigui interessat a unir-se a la Comunitat durant la Setmana Santa es pot posar en contacte amb les germanetes al tel. 933 170 937.

moltes vegades, sense cercar-ho, aterra en la cèntrica església barcelonina se sorprèn quan troba en un lloc com aquest una comunitat mendicant-contemplativa amb una litúrgia que emana tanta bellesa. Aquesta experiència podrà ser viscuda

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS - RETAULES - IMATGES RELIGIÖSES - MEDALLES - RESTAURACIONS - MIRALLS - ICONES - ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: sugerencias@articulo religioso.com
www.articulos religiosos.com

El català com a llengua d'acollida

■ «Voluntaris per la llengua» ajuda a reforçar l'aprenentatge del català

«Voluntaris per la llengua» és un programa dut a terme per la Secretaria de Política Lingüística, que pretén posar en contacte persones catalanoparlants, les quals, voluntàriament estiguin disposades a destinar

una hora a la setmana a conversar amb persones que volen reforçar l'aprenentatge del català. Es tracta de potenciar l'ús del català oral tant en gent de fora de Catalunya com entre els mateixos catalans.

El que va començar com unes trobades entre universitaris per a intercanvi d'idiomes (català-anglès, català-francès, català-rus...) ha esdevingut una iniciativa institucionalitzada i que realitzen actualment 4.000 persones arreu de Catalunya. «Voluntaris per la llengua» consisteix a aplegar durant una hora a la setmana, al llarg de 10 setmanes, una persona, que està aprenent català i vol practicar-lo i una de catalanoparlant que vol que la seva llengua no es perdi. És una necessitat social palpable, ja que el programa porta en actiu des del mes d'octubre del 2003 i ja són 500 les parelles lingüístiques formades tan sols a Barcelona i 2.000 arreu de Catalunya.

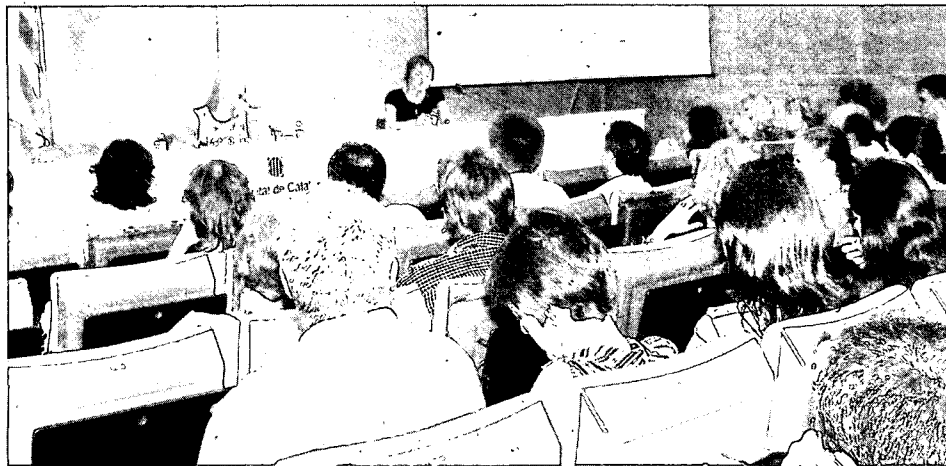
Són dos els objectius principals de «Voluntaris per la llengua»: que la gent que estigui aprenent el català el pugui practicar fora de les aules i que la gent catalana s'acostumi a no canviar de llengua quan parla amb algú de fora de Catalunya; s'intenta consolidar la idea que el català és, i ha de ser, la llengua d'acollida. I és que molts dels que s'hi han apuntat es queixen que en la seva vida quotidiana, tot i que s'esforcen a parlar en català, quan l'interlocutor veu que tenen dificultats, canvia al castellà.

La gent que majoritàriament va a la recerca d'aquesta pràctica del català prové de l'Estat espanyol. Es tracta, en molts casos, de gent que fa anys que viu a Catalunya però que per circumstàncies diverses no té ocasió de practicar la llengua catalana. Per exemple, ens comentava una de les organitzadores del programa de la Direcció General de Política Lingüística, Laura Jaime, que s'han trobat casos com el d'un senyor al qual les seves filles i esposa, catalanoparlants, no els agradava parlar-li en català i entre elles sempre ho feien. «Són gent que tenen un català passiu importantíssim», assegurava, «i això no obstant, no poden convertir-lo en actiu». Els llatinoamericans són el segon grup d'emigrants que més acudeix a aquesta iniciativa (equatorians, peruans, colombians, etc.) i després en menor

mesura nord-americans, anglesos, magribins, francesos, etc.

No s'enseny, es practica

Una cosa que des de l'organització s'intenta deixar clar en un primer moment és que aquestes 10 hores de pràctica no són per aprendre català. Les persones que

Trobada formativa on se'ls donen les pautes bàsiques.

es presten voluntàries per conversar no són professionals de l'ensenyament, per la qual cosa no se'ls pot carregar amb aquell compromís, aquella responsabilitat. Donat aquest fet, no cal que tinguin una formació específica, ja que la missió no és ser professors, sinó conversadors. El que se'ls demana és una tasca d'aproximació del qui aprèn a la realitat lingüística catalana, mitjançant situacions quotidianes i reals. El perfil de voluntaris catalans és molt variat: des d'estudiants, gent en actiu, fins a jubilats; és gent normal, per això les persones que sol·licitin aquests intercanvis han de ser capaços de seguir mínimament una conversa. En els cursos d'ensenyament del català realitzats pel Consorci per a la Normalització Lingüística, es difon l'existència de «Voluntaris per la llengua» a partir del Nivell bàsic 3.

Després de rebre les peticions de la gent, formen les parelles atenent als criteris següents: els horaris que prefereix cada

persona; l'edat, perquè tinguin més temes en comú de què parlar; el sexe, ja que hi ha gent que prefereix xerrar amb algú de seu mateix sexe, i també per raons culturals, i finalment, es té en compte el barri on viu la persona, perquè preferiblement no s'hagi de desplaçar gaire.

Un cop construïdes les parelles, s'organitza una reunió on se'ls informa, tant

amistats, «i ens truquen agraint-nos haver-los juntat».

Des del punt de vista organitzatiu, se'ls facilita una relació dels llocs on es poden trobar i se'ls ofereix la possibilitat de posar-se en contacte amb persones de la institució, que sempre els poden ajudar a aclarir dubtes. Pel que fa als llocs de trobada, la Conselleria de Benestar i Família posa a disposició dels usuaris d'aquest programa una llista de centres cívics, arreu de Catalunya. També se'ls ofereix el suport de dos manuals amb vocabulari i expressions bàsiques del català. Se'ls proposa fer activitats com anar a comprar, demanar informació per fer alguna cosa específica, anar a una biblioteca, a un museu... I de la mateixa manera, temes de conversa: presentació mútua (nom, procedència, professió, motiu de la vinguda a Catalunya, etc.), quins són els gustos de cadascú (gastronòmics, aficions, lleure, televisió, etc.), costums del país d'origen, funcionament dels serveis públics (anar al metge, transports, escola, correus, llocs del barri, etc.).

«Voluntaris per la llengua» pretén ser un programa que ens acosti, a partir del fil conductor del català, la llengua d'acollida, a una convivència basada en el coneixement, la comprensió i el respecte de l'altre. La diversitat es viu com un factor d'enriquiment mutu. S'estableixen uns lligams, s'aproximen cultures i es promou la pertinença a una col·lectivitat, amb el català com a factor clau de comunicació i arrelament.

Consuelo Chaves Mejuto

**VOLUNTARIS PER LA
LLENGUA**
SECRETARIA DE POLÍTICA
LINGÜÍSTICA

C/PASSATGE DE LA BANCA, 1-3

08002 BARCELONA

TEL. 935 671 033

FAX: 935 671 001

voluntaris.cultura@gencat.net

<http://cultura.gencat.net/llengcat/voluntaris>

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

La veu del metge

La relació metge-pacient (23)

Quan el pacient és metge

En una situació de rol tan antiga com la de «metges» i «malalts», el rol de tots dos té tantes connotacions històriques que, certament, posseeix una aurèola de conducta que el diferencia d'altres tipus de consultoris professionals. En aquest context, semblarien rols excloents: el pacient mai no és metge i el metge mai no és pacient... potser perquè «hauria de saber» com no emmalaltir o, si així ha estat, «hauria de saber com guarir-se». Aquestes creences no tan sols estan arrelades en la població «pacient», sinó que de vegades els facultatius assumeixen conductes sanitàries envers ells mateixos que no recomanarien als seus pacients. També és una creença errònia entre la població que els metges, potser pel fet de poder accedir als mitjans de diagnòstic i tractament amb més facilitat per la seva feina diària, esti-

metge/essa que consulta un altre metge pels seus símptomes?, quins són els sentiments d'un metge que atén un altre col·lega?, què sent un acompanyant metge a la consulta d'un col·lega?

Es percep que, en ser un pacient que disposa *a priori* de coneixements mèdics o de més capacitat per entendre'ls i jutjar-los, la relació amb el seu facultatiu queda més igualada en aquest aspecte i, secundàriament a això, es genera el risc de qüestionar amb més facilitat els consells i les decisions que se li ofereixen. De vegades, no de manera verbal, sinó simplement no complint-los de la manera indicada. Així mateix, l'elecció del metge que tracta ja no depèn tant del sistema ni del procediment organitzatiu, sinó que obeeix més a proximitat laboral o amistat, triant sense adonar-se'n facultatius amb la percepció esbiaixada per la familiaritat col·legial prèvia. També s'ha detectat que pot passar que consulti amb diversos col·legues el mateix problema i de manera seqüencial —no en equip—, sense que aquesta actitud sigui deguda a una actuació insuficient del metge previ.

Demanar opinió als col·legues

La situació de consulta també es pot veure afectada de manera important. Així com amb «pacients-pacients», els facultatius no atenen de forma natural fora dels consultoris; en canvi, els metges entre ells poden demanar opinió sobre la seva salut als seus col·legues de manera més informal, en llocs de pas o en trobades casuals a l'hospital. Aquesta forma d'accessibili-

tat ocasiona que, amb molta facilitat, no es faci una història clínica reglada completa, una exploració física i —si no s'està ben alerta— s'oblidi excloure unes quantes malalties greus que requereixen ex-

guir així indicacions múltiples, que no es el recomanable.

És difícil també la situació del facultatiu que atén un «familiar del metge». La tendència natural és un intervencionisme excessiu de l'acompanyant i el reflex —que cal evitar— d'oferir les explicacions al «acompanyant-col·lega» i que —si no es reconduïxen— provoquen —sense voler-ho— un sentiment de «menor d'edat» en el pacient.

El metge malalt, un cop valorat, diagnosticat i tractat, pot tenir més predisposició que els ciutadans per abandonar el ritme de les visites de control i no seguir les indicacions de manteniment que se li han donat. És una autopercepció diferencial de falsa seguretat que no té base científica.

Confiança en el coneixement de la informació

És possible que els metges quan emmalalteixen siguin poc curosos amb la seva pròpia documentació mèdica, malgrat ser-ho molt amb la dels seus pacients.

En el cas d'emmalaltir, pot passar que la seva història clínica i les pautes de procediments no s'hagin seguit amb el mateix rigor que les dels pacients. La confiança en el coneixement de la informació fa que el suport físic del cas —és a dir, la història clínica i els informes— puguin ser incomplets i no validats.

Un altre defecte que pot passar és que sorgeixi la tendència a evitar les exploracions físiques o íntimes entre el metge que tracta i el seu col·lega o el familiar malalt. L'afecte emocional traïx així una eina bàsica del diagnòstic i la valoració completa del cas.

Si la seqüència de conductes diferencials s'encadenés, pot esdevenir-se que la manca d'una atenció reglada deguda a la «confiança» laboral, juntament amb el no-seguiment del protocol diagnòstic habitual, provoqui la realització de diagnòstics «ràpids» sense completar el diagnòstic diferencial complet amb altres malalties. Així les coses, si afegim la possible tendència a consultar amb diversos metges en episodis diferents, pot portar que el cas no tingui prou estructura de procediment mèdic.

Aquest i altres fenòmens propis de l'assistència —les noves epidèmies del *burn out*, la medicina defensiva i l'augment progressiu de les agressions dels pacients— fa que sorgeixin cada vegada guies de recomanacions internes més bones per mantenir una guia de procediments per a «un mateix» en un col·lectiu que fa que hi treballa millorant procediments amb tota la cura cap als seus pacients, des de fa centenars d'anys.

Dr. Ferran L. Tognetta

(22324fa@comb.es)

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

Ser metge de «metges-pacients» requereix tenir molta cura amb el procediment de la consulta.

ploracions doloroses o complexes.

El metge que atén un altre metge —en un entorn com el descrit i com a conseqüència— pot no sentir-se responsable directe del seu col·lega-pacient, sinó que tendeix a orientar-lo i deixar una amplitud de llibertat perillosa que no se sol permetre amb els seus pacients no-metges. Si això passa —i és un error— moltes vegades no hi ha formalment receptes i els informes d'assistència poden ser només orals.

A causa de la més gran llibertat de moviments que té dins del sistema sanitari, el «pacient-metge» podria —si es dona el cas— atendre el mateix problema amb diversos metges de diferents equips i se-

«És possible que els metges quan emmalalteixen siguin poc curosos amb la seva pròpia documentació mèdica, malgrat ser-ho molt amb la dels seus pacients»

guin rebent una atenció més completa.

Estudis recents mostren el que pot estar passant amb la salut de les persones que treballen de metges o infermeres i les seves recomanacions són sorprenents. No és que hi hagi uns paràmetres de salut diferents, sinó que el que s'ha detectat és una sèrie de defectes de procediment que —si es donen— poden provocar que l'atenció global que reben sigui deficient en relació amb la de la mitjana de la població de la seva zona.

Quins poden ser els sentiments d'un/a

Concerts de Setmana Santa

El 30 de març, a les 19.00, el cor de cambra *Ars Animae* ofereix un concert coral de Setmana Santa, sota la direcció d'Eugenio Malm, a la Secció Col·legial de Metges Jubilats (passeig Bonanova, 47 - Barcelona) amb obres de F. Schubert, M. Haydn, G. P. Palestrina, F. Sors, etc. Per la seva banda, el Diumenge de Rams, 4 d'abril, a les 21.00, l'Escolania de Montserrat i l'Orquestra Barcelona Sinfonietta interpretaran un concert de Setmana Santa, sota la direcció de Francesc Llongueres, a la basílica de Santa Maria de Montserrat. El programa del concert inclou peces de J. S. Bach i de G. B. Pergolesi. L'entrada en tots dos concerts és gratuïta. (C.C.)

Joan Pau II demana que els mitjans de comunicació fomentin els valors humans

ROMA.— Joan Pau II va demanar ajudar els professionals dels mitjans de comunicació perquè expressin les seves «enormes» possibilitats en la promoció dels valors humans i familiars. Aquesta va ser la consigna que va deixar als participants a l'assemblea plenària del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, que va celebrar al Vaticà el quarantè aniversari de la seva fundació. L'assemblea va celebrar també els quaranta anys de la publicació del decret conciliar *Inter mirifica* sobre els mitjans de comunicació social.

En el breu discurs que va dirigir als membres del Consell vaticà, que van ser presentats pel seu president, l'arquebisbe nord-americà John P. Foley, el Papa els va encoratjar «a prosseguir la vostra missió d'ajuda als qui treballen en aquest vast

àmbit i a modelar amb «esperit humà i cristià» els mitjans de comunicació». «D'aquesta manera —va reconèixer—, els mitjans de comunicació podran expressar més bé el seu enorme potencial per promoure valors humans i familiars sans i contribuir a la renovació de la societat», va afirmar el Sant Pare, el qual va recordar el tema central del missatge per a la Jornada Mundial per a les Comunicacions Socials.

El Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, segons l'article 169 de la constitució *Pastor bonus*, promulgada per Joan Pau II el 1988, «es dedica a les qüestions relatives als instruments de comunicació social, amb la finalitat que, també a través d'ells, el missatge de la salvació i el progrés humà contribueixin a fomentar la civilització i els costums». (Zenit)

cultura

«La nostra "Passió" és austera i catequètica»

■ Mn. Jordi Figueras, autor del text de «Pàgines de Passió» d'Albinyana

Pàgines de Passió és la representació sacra que, des de fa quinze anys, es representa el Diumenge de Rams a l'església parroquial de Sant Bartomeu, a Albinyana (Baix Penedès). Mn. Jordi Figueras i Jové, rector de les parròquies d'Albinyana, de Bonastre i de les Peces, és l'autor del text de *Pàgines de Passió*. Mn. Figueras també és vicerector del Seminari Major Interdiocesà de Barcelona.

—Quina va ser la gènesi de *Pàgines de Passió*?

—L'inici va tenir lloc l'any 1990, quan a la parròquia d'Albinyana estàvem en plena campanya per recollir diners amb l'objectiu de posar un àngel nou al campanar. Aleshores vam dur a terme una sèrie d'activitats. Una d'aquestes va ser la representació de *Pàgines de Passió*. Un cop acabada la qüestió econòmica (que va durar dos o tres anys), la representació s'ha

ra i vol que es faci.

—Quins són els trets característics d'aquesta Passió?

—Una característica és l'austeritat. Aquesta *Passió*, com l'Evangeli, està escrita d'una manera molt simple. També és molt catequètica, atès que un dels propòsits és que la gent aprengui textos de memòria de l'Evangeli perquè després els pugui recitar. *Pàgines de Passió* és un bon pròleg per començar la Setmana Santa i així celebrar la Pasqua. Cal esmentar que la directora de *Pàgines de Passió* és Mercè Sardà, llicenciada en Teologia i directora d'art dramàtic a Tarragona. L'originalitat d'aquesta representació és que entre el públic hi ha uns personatges que responen i comenten el que passa a l'escena per tal de desvetllar l'espectador i fer-lo també actor del que s'escenifica. Un dels moments de l'obra que més m'agrada és aquell quan Jesús, després de pregar a Getsemaní, troba els deixebles adormits i diu: «Simó, dorms? No has estat capaç de vetllar una hora? Vetlleu i pregueu, per no caure en cap temptació; l'esperit prou està a punt, però la carn és feble.» Llavors, des del públic una persona exclama: «Simó, Jaume, Joan, dormiu? Església; bisbes, preveres i laics, encara dormiu? No sou capaços de vetllar en aquests moments de crisi? No podeu pregar en aquests moments de desànim? No sabeu confiar en aquests moments de foscor?» Un text ben actual que interpel·la el públic.

—Hi participen tres grups de persones.

—Sí. Un primer grup són els actors (uns

çament (Diumenge de Rams) i el final (la resurrecció) de l'obra. Per a aquesta darra escena, fan ús dels elements dels signes dels sacraments i de la litúrgia per representar la presència del Ressuscitat: l'aigua del Baptisme, el ciri pasqual, l'oli del crisma, el pa i el vi de l'Eucaristia, l'estola... Un tercer grup és el cor, format per gent gran, que interpreten diverses cançons d'Església. Al final, canten el *Victimae paschali laudes*, la gran peça de la resurrecció litúrgica. El director del cor és Josep M. Guittart, antic escolà de Tarragona. També hi ha dues noies que toquen el violoncel.

—Com va ser l'elaboració del text de *Pàgines de Passió*?

—Jo estic acostumat a fer les coses —les homilies, els escrits per a un diari...— d'una manera molt espontània. Diria que es tracta d'un text més aviat col·loquial, que no pas literari. Les meves fonts per elaborar-lo van ser, no cal dir-ho, els quatre evangelis. Anava agafant idees de l'un i de l'altre...

Mn. Jordi Figueras.

Per exemple, per al judici de Jesús davant Pilat, em vaig basar fonamentalment en l'Evangeli de sant Joan.

—Enguany quantes representacions hi haurà?

—Les representacions, que tenen una durada d'una hora i mitja, tindran lloc el dissabte 3 d'abril, a les deu del vespre, i el Diumenge de Rams, 4 d'abril, a les vuit de la tarda. *Pàgines de Passió* compta amb suport econòmic de la Diputació de Tarragona, de l'Ajuntament d'Albinyana i de la Cooperativa Agrícola i Caixa Agrària d'Albinyana. Qui vulgui més informació, pot adreçar-se al telèfon 977 687 825.

Miquel Àngel Codina

«Un any més la parròquia d'Albinyana representa les *Pàgines de Passió*. És el poble qui les representa i les contempla. Tots són actors. Tots se senten a prop de Jesús en la seva Passió i mort, sense oblidar la resurrecció. Fa dos anys jo també vaig ser actor de les *Pàgines de Passió*. Assegut en els bancs de l'església parroquial, contemplant i escoltant els actors, em vaig sentir interpel·lat per la Passió, mort i resurrecció de Jesús. I és que avui també hi ha pàgines de passió; n'hi ha moltes. Hi ha dolor, sofriment, injustícies, guerres, fam, marginació. Tantes pàgines de passió que plantegen grans interrogants i moltes preguntes sobre el sentit de tot això. I tot troba resposta en la Passió de Jesús, perquè el misteri de la vida i de la mort només s'aclareix de debò en el misteri del Fill de Déu encarnat.»

(Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat)

anat consolidant any rere any com un acte popular, religiós, cultural i artístic per a la població d'Albinyana. Cal dir que, en total, hi participen una seixantena de persones i que enguany hem invertit uns diners per millorar la il·luminació.

—Quin balanç faria de la participació de la gent?

—La resposta és desigual. Hi ha persones que s'ho prenen amb molt d'interès i que hi treballen de valent i d'altres que tan sols fan una actuació puntual el dia de la representació. Globalment, però, la gent s'ho estima, ho valo-

vint-i-cinc), que dramatitzen la Passió, mort i resurrecció de Jesús, els quals segueixen el text de l'Evangeli portat per un narrador que el llegeix. Un altre són els infants (de 9 a 14 anys), els quals emmarquen el comen-

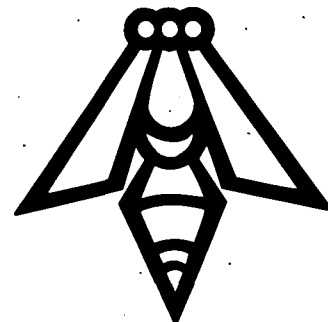
Escena en la qual Jesús renta els peus als deixebles.

Foto: Didac Berran

CERABELLA

zona industrial, A
ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN
t. 934 41 09 07 / fax. 934 41 70 47

CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferriusa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41
NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

Visites guiades a l'entorn de Montserrat

COLLBATÓ.— El 20 de març va començar la temporada de primavera de les visites guiades que l'Associació Cultural de Montserrat ofereix per tal de donar a conèixer el patrimoni natural, històric i cultural de Montserrat. Aquest any l'oferta de visites, adreçada a un públic familiar, s'amplia a diferents pobles: Collbató, el Bruc, Esparreguera i Olesa de Montserrat. A cada població hi ha la possibilitat de conèixer-ne el nucli històric i els indrets més significatius de l'entorn: les Agulles de Montserrat, el camí vell de Collbató al monestir, la serra del Mas Moneder i Sant Pere Sacama. L'oferta es completa amb visites a les coves del Salnitre i al museu Coses del Poble, de Collbató.

La temporada turística de primavera s'allargarà fins al 21 de juny. Durant aquests tres mesos hi haurà un servei permanent de visites a Collbató els caps de setmana i un calendari de visites puntuals als altres pobles, cada diumenge. Les visites guiades tenen una durada d'entre dues i quatre hores. Més informació: Oficina de Turisme, plaça Era, s/n - Collbató, tel. 937 779 076, web: www.infomontserrat.com i Associació Cultural de Montserrat, Cañ Martí Joan, s/n - Collbató, tel. 636 640 111. (C.C.)

Les coves del Salnitre, a Collbató, serà un dels indrets visitats.

Exposició sobre piques baptismals

VIC.— Fins al 25 d'abril, es pot visitar a L'Albergueria, Centre de Difusió Cultural del Bisbat de Vic, l'exposició *On hi ha aigua, hi ha vida. La pica baptismal*. La mostra s'estructura en dos espais. En el primer, amb un mòdul de grans dimensions, hi ha el text que descriu l'evolució de la pica baptismal al llarg de la història, amb una descripció detallada de cadascuna de les piques que formen part de l'exposició. En el segon espai s'ha propiciat l'ambient per visionar-les, emfasitzant dos dels elements del ritual: l'aigua i el vestit blanc.

A la mostra es dona a conèixer l'evolució de les formes de les piques baptismals, paral·lela sempre a la dels estils artístics. En l'època romànica són freqüents les piques de forma semiesfèrica, amb el receptacle

considerablement gran. En el gòtic les proporcions de les piques baptismals es fan més esveltes. El peu s'eleva i es fa molt més visible mentre es redueix la profunditat de la pica pròpiament dita. Sense variar substancialment les formes i les proporcions de les piques establertes en l'època gòtica, les dels segles XVI, XVII i XVIII es caracteritzen per la seva decoració d'arrel classicista amb canaladures, estries, cornises, orles, etc. El retorn als estils històrics medievals que es produeix en l'art del segle XIX és ben palès en la pica baptismal de Santa Maria de Ripoll, esculpida durant la gran restauració del bisbe Morgades, que tracta de reproduir les característiques de l'escultura romànica de plenitud. Més informació: L'Albergueria, c/ de l'Albergueria, 1 - 08500 Vic, tel. 938 891 857. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

P. Cícero Romão Batista

Brasil va emetre el 1994 un segell dedicat al P. Cícero Romão Batista amb motiu del 150è aniversari del seu naixement. Nascut a Crato el 24 de març del 1844, va fer el vot de castedat amb tan sols 12 anys. Li agradava llegir els escrits de sant Francesc de Sales. Va estudiar al Seminari de Fortaleza. Va ser ordenat sacerdot el 30 de novembre del 1870. Dos anys més tard entrava a la residència de Juazeiro. Aquí la seva tasca pastoral va ser immensa i excepcional.

El 10 de març del 1889, a la capella de la Mare de Déu dels Dolors, va tenir lloc un fet miraculós mentre ell donava la comunió. La beata Maria de Araújo va rebre la sagrada forma, però no va poder empassar-se-la, ja que es va transformar en sang. Es va considerar que es tractava del vessament de la sang de Jesucrist i que era un miracle. El P. Cícero Romão Batista va fundar, entre altres institucions, l'Apostolat de l'Oració al Brasil i l'Associació d'Empresaris del Comerç. Va morir el 20 de juliol del 1934, als 90 anys.

La ràdio amable

Freqüències

90.1	Tortosa
91.3	Vic
91.5	Lleida
93.7	Catalunya central
96.8	Garraf
100.6	Tarragona
103.4	Girona
106.6	Barcelona

104.4	La Cerdanya
105.0	La Seu d'Urgell
107.5	Andorra

www.radioestel.com

Voluntaris de l'Esplai d'Altafulla restauren obres d'art de la parròquia

■ Es tracta d'un equip format per una trentena de jubilats

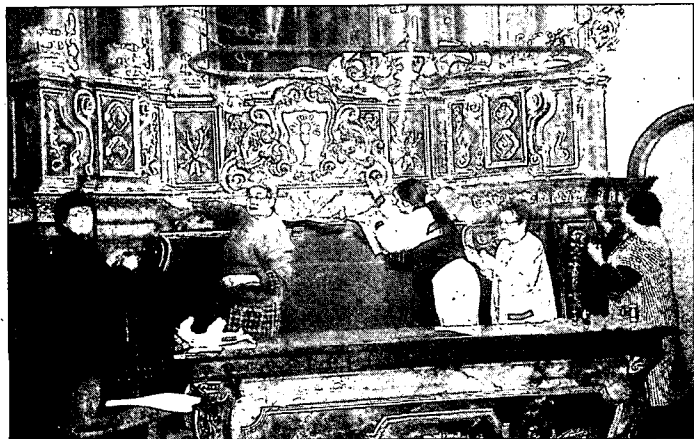
ALTAFULLA.— Un nodrit grup de voluntaris del Col·lectiu de Gent Gran d'Altafulla treballa, des de fa un temps, en la restauració i la recuperació d'objectes d'art i imatgeria de la parròquia de Sant Martí d'aquesta

localitat. Diverses peces són rescatades i classificades amb l'objectiu de poder-les mostrar al públic, en un futur, per a la qual cosa disposen d'un petit espai museístic a la mateixa església.

Sabedors que l'avorriment és dolent per a la salut, els jubilats de l'Esplai d'Altafulla s'han organitzat per desenvolupar diverses activitats socials, però últimament s'han aplegat per dur a terme una encomiable tasca en benefici del patrimoni artístic de la població. La iniciativa consisteix a fer feines de neteja i de restauració de retaules, pintures i imatges de l'interior de l'església parroquial de Sant Martí.

Un equip format per una trentena d'homes i de dones s'apleguen periòdicament per treballar desinteressadament en la tasca restauradora de les peces d'art de l'església. Gent gran que «sent la necessitat de saber-se útil, amb la satisfacció d'haver fet alguna cosa per l'església», indica José I. Cellier, president de l'associació de jubilats.

Tot va començar fa un parell d'anys quan l'aleshores rector d'Altafulla, Mn. Isidre Saludes, va suggerir als jubilats que s'encarreguessin de mostrar l'església als visitants que ho sol·licitessin, «però calia un prospecte explicatiu i tenir-ho tot en condicions», apunta Cellier. Va ser aleshores quan es va començar a treballar, netejant les talles dels altars i les estacions del

Els jubilats se senten satisfets de fer alguna cosa per la seva església parroquial.

Via Crucis, i restaurant quadres del pintor Viladomat que quedaven a la capella del Santíssim o a la dels Dolors —en part van ser cremats durant la guerra civil—, i que durant un temps es van guardar a la sagristia, per evitar-ne possibles robatoris, com ja va passar una vegada.

Absorts en aquest tràfec, els restauradors de l'Esplai van descobrir a l'església una mena de golfes on hi havia imatges originals: talles del segle XVIII de fusta policromada de sant Joan Baptista i de santa Magdalena, tres àngels i dos plafons

de l'antiga capella del Carme i de les Ànimes. Aquests elements han estat traslladats fins al lloc que des de fa ben poc ocupava la sagristia, amb el beneplàcit de l'actual rector, Mn. Joaquim Gras. Tot el material trobat, un cop enllustrat, ha estat col·locat en armaris a l'antiga sagristia, «al qual s'uniran diferents objectes que encara romanen a les golfes, com làmpades, llibres o rajoles, amb la intenció de muntar un petit museu», explica José I. Cellier.

L'activitat restauradora se centra ara en el retaule de la capella del Santíssim i es treballa també en la neteja del cambril. La capella, que forma un cos separat de l'església, va ser construïda el 1744 i el retaule, un any més tard. La construcció va ser motivada per Ramon

Franquès i Martí, besavi del científic altafullenc Anton Martí i Franquès. L'església d'Altafulla atresorava tretze retaules, però només el del Santíssim es va salvar de la crema durant la guerra civil.

Recentment, un alt càrrec del Servei de Restauració de Béns Immobles de la Generalitat va visitar les feines que fan els jubilats, i les va qualificar de molt correctes, però la part superior del retaule del Santíssim haurà de restaurar-la personal qualificat a petició de la parròquia, «així com passa amb els quadres de Viladomat», assenyala el president de l'Esplai. El mateix Cellier afegeix que «tenim al grup gent molt capacitada, com a professionals que van ser en actiu o persones que tenen parentiu amb especialistes». Els materials emprats en aquesta feina són sufragats per les aportacions dels mateixos jubilats, del Patronat Municipal de Turisme, del de Cultura i de la família Martí.

Recentment, la junta de l'Associació de Jubilats s'ha posat en contacte amb la Fundació de Caixa Tarragona i altres institucions per tal de recaptar aportacions econòmiques que els ajudin a sufragar les despeses.

Joan Boronat

Inaugurada la Biblioteca Xacobeu

SANTIAGO DE COMPOSTELA.— L'arquebisbe de Santiago de Compostela, Julián Barrio, va inaugurar el 18 de març, a l'Arxiu de la Catedral de Santiago, la Biblioteca Xacobeu, que inicia el seu camí amb tres mil llibres ja catalogats. Aquest important centre de documentació i de bibliografia especialitzat neix per satisfer les necessitats dels investi-

gadors interessats en el tema xacobeu i les inquietuds i les recerques d'informació dels pelegrins que arriben a Santiago. Mons. Barrio va assegurar que la Biblioteca Xacobeu «és una eina valuosíssima i imprescindible». Els fons provenen de diversos arxius d'Espanya i de l'estranger, així com del mateix Arxiu de la Catedral de Santiago. (C.C.)

Espanya plora

Hola, amics! El dijous 11 de març tot el país es va tnyir de sang i es va omplir de dolor i de desesperació. Fins quan hauré de suportar aquesta barbàrie? Infants que perden els pares, matrimonis desfets, petits morts, gent treballadora que no va arribar al seu destí, immigrants que tenien l'esperança de millorar el seu estatus social... Gent de totes les edats i condicions. Els terroristes són els nous «Herodes», que segueixen la vida d'infants, com la petita Patricia, de només set mesos. Dones embarassades i els seus nadons, que encara no han arribat al món, ja saben el que és la maldat.

Però també vull posar l'accent en l'altra cara de la moneda: la bondat i la solidaritat de voluntaris, entitats, psicòlegs, capellans... que ajudaven els ferits. Els ciutadans, agermanats per una causa comuna, van sortir al carrer per manifestar-se en contra del terrorisme. M'agradaria infondre ànims a tots els afectats, dir-los que girin la mirada vers Déu i que li demanin ajuda. Ell, amb la seva misericòrdia, els confortarà. Vull acabar amb aquesta frase: «Senyor, perdona'ls perquè no saben el que es fan.»

Cecília Aranés Mallol

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Les cabres

El pastor de cabres, amb un transistor vermell en una mà, i el bastó de fusta a l'altra, observa com s'alimenta el ramat. El pastor està al meu costat i, més allunyat, hi ha el boc amb aquella pudor característica. Aquelles cabres no són de la raça de Caixmir, amb la llana de les quals es confeccionen teles de gran qualitat. De la raça Angora s'elabora el moher. No només les ovelles porten llana, sinó també algunes espècies de cabres com les que he esmentat. A banda de la carn, amb la llet es fa el famós quefir, i ja sabeu que el cabrit té gran acceptació gastronòmica. Pau, el pastor, se m'adreça: «Amic Joan, quan anem a la masia, la meua dona et regalarà un formatge que t'agradarà molt», em deia. «Tens raó, Pau, sobretot si és curat.»

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Monografia sobre el pintor Santiago Rusiñol

■ El P. Laplana, monjo de Montserrat, és l'autor d'aquesta obra en tres volums

Des de fa molts anys, el P. Josep de C. Laplana, monjo de Montserrat i director del museu montserratí, té la dèria dels quadres de Rusiñol. Ja fa vint anys que va començar a recollir i ordenar notícies sobre aquest pintor que el va «fascinar». Una cosa una mica estranya, atès que Rusiñol no era un home de missa i per al P. Laplana, la fe és molt important en la vida de l'home.

El P. Laplana va escriure el 1995 un llibre voluminós sobre aquest personatge, publicat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Ara, amb la col·laboració de la historiadora de l'art Mercedes Palau-Ribes, acaba de publicar *La pintura de Santiago Rusiñol. Obra completa* en tres volums i profusament il·lustrada, que constitueix la monografia més completa del seu gènere.

Tot va començar el 1984, quan preparava la catalogació dels quadres de la donació Josep Sala Ardiz a Montserrat. El P. Laplana, que és historiador de l'art, va trobar que existia un garbuix de dates, anècdotes, quadres, textos, cartes i documentació diversa d'aquest pintor que no quadraven i va voler estudiar el problema acudint a les fonts: les hemeroteques i els epistolaris.

Al cap de poques setmanes, Laplana va quedar encisat per la murrieria i la

complexitat rica de matisos humans i culturals d'aquell home, i va voler conèixer-lo més a fons llegint també les seves obres literàries. A poc a poc, s'anava fent la llum. La biografia que havia escrit Josep Platenia molta raó en les descripcions del caràcter del personatge, però de vegades queia en la caricatura. Com que al Museu de Montserrat la pintura de Rusiñol comença amb l'època de Montmartre, Laplana va estudiar primerament aquesta etapa, però aquesta no s'entenia gaire sense conèixer el Rusiñol més jove, i és en aquesta joventut quan Rusiñol va prendre les determinacions que el van condicionar tota la vida, en bé i en mal.

Rusiñol, pintat per Casas.

Laplana descriu Rusiñol cristianament descurat. El seu avi, del qual va rebre l'educació familiar, era un cristià liberal. A casa dels Rusiñol es passava cada dia el rosari, però sense massa devoció. Anaven a missa a Sant Cugat del Rê o a Santa Maria del Mar, però si un diumenge no hi anaven no passava res. Quan Rusiñol es va fer més gran i es va apuntar a una societat excursionista, va començar a observar els costums populars de Catalunya i va trobar que la gent de muntanya era profundament catòlica. Ell ho constata amb admi-

ració; en canvi, altres companys seus d'opinions republicanes blasfemaven com a retrògrads aquells costums. Malgrat les giragonses de la vida, Rusiñol sempre va mantenir una actitud respectuosa envers la pietat popular. Les seves invectives no seran mai adreçades al poble creient, sinó als descreguts materialistes incapaces de creure en res més que en els seus negocis.

El jove Rusiñol es va casar quan tot just començava a descobrir un món inquietant que li obria horitzons i abismes insospitats. Va abandonar la seva dona i la seva filla de pocs mesos i va seguir un camí que ell creia que era l'únic per trobar-se ell mateix com a home i com a artista.

Es va fer bohemí a Montmartre i va voler experimentar les aventures més arriscades de la vida. La seva vida de Montmartre va estar marcada també pel dolor. Va acollir a casa seva el pobre gravador Ramon Canudas, que era físic, amb el qual es va portar com es faria amb un germà. Rusiñol, en contrast amb el seu amic Ramon Casas, amb el qual també compartia l'apartament, era un home amb un gran sentit de la misericòrdia. De vegades, quan el dolor era massa punyent, prenia l'actitud de burlar-se'n com a sortida fàcil, però al darreré sempre hi havia una profunda actitud de commiseració.

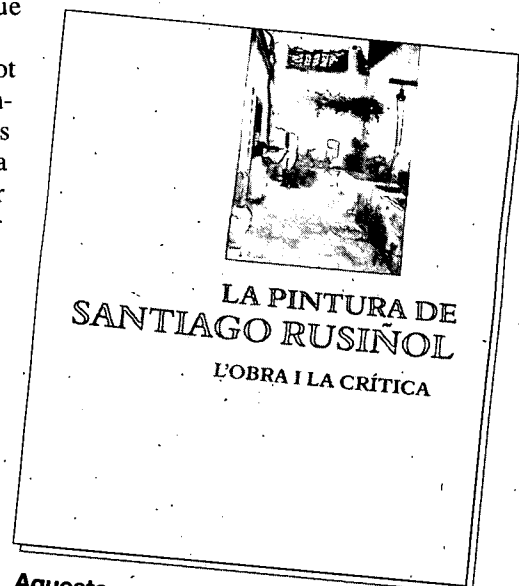
La mística de Rusiñol

El P. Laplana, després de l'època naturalista de Rusiñol, col·loca la descoberta del simbolisme, és a dir, que totes les coses naturals amaguen un missatge que només és vist amb els ulls de la poesia. L'amic de Rusiñol, el canonge Collell, poeta i amic d'artistes, quan va veure que Rusiñol pintava a Montserrat i va fer aquell gran quadre *L'Angelus* a Santa Cecília de Montserrat, i pintava la sèrie dels novicis místics, va creure que Rusiñol es trobava a un pas d'una conversió positiva al cristianisme. Al cap de pocs mesos va editar el seu llibre *Oracions*, que és una prosa poètica adreçada a tots aquells

elements poètics que enalteixen la vida ordinària i a tots aquells fets artístics que han enriquit la cultura humana. Unamuno també va sentir-se molt unit a aquell Rusiñol místic, però la mística de Rusiñol discorria per un camí molt diferent del de l'autèntica fe cristiana. Li agradava més parlar de la religió de l'art, com a succedani per calmar el dolor d'aquells que no poden tenir una altra religió. Això constituïa el cor vital del modernisme esteticista que predicava Rusiñol i que era acollit com a aigua baixada del cel pels elements populars, molts dels quals mai no posaven els peus a l'església.

No tothom entenia la sinuositat del seu pensament. Quan va anar a València, els seus amics republicans i laïcistes es van quedar decebuts en veure que Rusiñol pintava calvaris, és a dir, uns paratges amb les catorze capelletes del Via Crucis. Per a ells, aquest tema no podia ser més clerical, en canvi, Rusiñol hi veia un lloc de pau, silenci i harmonia, marcada pels grans xiprers que evoquen eternitat.

Els seus anhels de bellesa inassolibles se li queden bullint en el fons del fons del cor, sense sortides proporcionades. Aquesta és una font del sofriment anímic del pintor que, afegit al sofriment corporal de la malaltia, intentava calmar amb dosis de morfina. Aquesta addicció, després d'una

Aquesta monografia és la més completa publicada fins ara sobre Rusiñol.

crisi aguda, la va saber dominar i va saber conviure-hi al llarg de la seva vida. Rusiñol, un cop asserenat, va refer la seva vida matrimonial amb la dona amb la qual s'havia casat i no se separarien mai més.

El Rusiñol madur no va renunciar mai a la recerca dels seus ideals que mai no va veure assolits del tot; sempre volia plasmar nous horitzons de bellesa en els quadres de jardins que pintava. El treball de pintor va ser per a ell un camí de recerca, però també la medicina de la seva angouxa. La dimensió creativa del seu art el feia sentir protagonista de la seva pròpia història, complexa, contradictòria, plena d'anècdotes divertides i de moments d'enfonsament i de crisi. Va morir pintant a Aranjuez i va tenir un enterrament catòlic amb tots els honors ciutadans a Barcelona.

Òscar Bardají

Plàtans amb formatge

INGREDIENTS:

plàtans
oli
mantega
formatge fresc
melmelada de
maduixa
licor de grosella

PREPARACIÓ:

Després de pelar els plàtans, talleu-los. Enfarineu-los lleugerament i fregiu-los una mica amb oli i mantega al 50%. Poseu-los sobre un plat. A part, barregeu la meitat de formatge fresc amb la meitat de melmelada de maduixa. Poseu aquesta barreja damunt dels plàtans, i coroneu-ho amb un xic de licor de groselles.

LLIBRES

Per a una vida plena de sentit

Amb un estil fluid, bonic i profund, característic d'algunes de les seves obres més conegudes, Dietrich von Hildebrand (amb la col·laboració de la seva dona, Alice) descriu en aquest text algunes de les actituds morals fonamentals que una persona ha de tenir perquè la seva vida assoleixi una plenitud de sentit. La reverència, la fidelitat, la responsabilitat, la bondat o la veracitat són algunes d'aquestes actituds la importància de les quals ressalta de manera especial al nostre món contemporani dominat, en canvi, per la utilitat i l'hedonisme. El seu pensament s'emmarca en el context d'una fenomenologia realista oberta a la transcendència. «Des de la seva conversió al catolicisme el 1914 (quan tenia 25 anys), Dietrich va quedar meravellat davant de la gran novetat de la vida cristiana, per la qual cosa va adreçar gran part dels seus esforços intel·lectuals a mostrar, d'una banda, la seva grandesa i, de l'altra, com aquesta novetat constitueix la plena realització de la moral natural», escriu Aurelio Ansaldi a la introducció. Segons el cardenal Ratzinger, «va ser un home captivat per l'esplendor de la veritat i de la bellesa, i els seus nombrosos escrits el col·loquen entre els grans pensadors del segle XX». (C.C.)

Dietrich i Alice von Hildebrand, *Actitudes morales fundamentales*. Editorial Palabra, Col·lecció Biblioteca Palabra, Madrid 2003, 187 pàg.

Testimonis dels «meninos da rua»

«M'agradaria que vostè escrivís un llibre sobre els infants que viuen al carrer i m'agradaria que tothom el llegís perquè sàpiguen com vivim. També m'agradaria que el govern i els rics el llegissin i ens ajudessin a tenir una vida millor.» Són paraules de Fafá, un nen brasiler d'11 anys, que al seu dia va dirigir a Yara Dulce Bandeira de Ataíde, doctora i professora titular del Departament d'Educació de la Universitat de l'Estat de Bahía (Brasil). L'autora ha fet saber a través d'aquestes pàgines la realitat d'aquests infants marginats que, segons ella, són al mateix temps víctimes i botxins. Víctimes perquè estan excloses dels beneficis de la integració i la dinàmica social, i botxins perquè poden esdevenir un germen i desestabilitzar aquesta societat. «Comprendre les històries —escriu Yara Dulce Bandeira— d'aquests infants i la seva visió del món representava una aventura intel·lectual i un repte social. Cal trencar amb els prejudicis que encara hi ha i que consideren la visió del món i la cultura d'aquest grup, així com d'altres classes socials subordinades o excloses, com a fragments desorganitzats i marginats de la cultura dominant.» (C.C.)

Yara Dulce Bandeira de Ataíde, *Descúbreme o te devoro*. Historia oral de los niños de la calle de Salvador (Brasil). Ediciones Flor del Viento, Col·lecció De Los Cuatro Vientos, Barcelona 2003, 238 pàg.

Reptes per a la cultura cristiana

Al segle XXI, com era d'esperar, és innegable que han sorgit nous aspectes i dimensions socioculturals i religioses. Per exemple, el tema del neopaganisme, la construcció d'Europa, el sentit de l'evolució humana, els nous moviments socioreligiosos (com la New Age), les noves tecnologies (la bioètica, el món mediàtic, el de la xarxa...), la globalització, l'ecologia o el diàleg interreligiós. Joan Pau II, en els seus cinc viatges a Espanya, ens ha recordat dues realitats primordials: que la fe cristiana sense arrels culturals no és res i s'acaba morint, i que la fe, quan ho és de veritat, és totalitzant i abraça totes les dimensions (individual, familiar, social, ètica, cultural...) de la persona. «La fe coneix com ningú els valors, la dignitat i els drets de la persona humana. I està compromesa a fer realitat la civilització de l'amor i de la vida. Amb un rerefons: quan Déu mor o desapareix de l'escenari sociocultural, l'home mateix està condemnat a morir o a desaparèixer. Experiències recents ho mostren. Això, i res més, s'anomena nova evangelització», afirma l'autor, Raúl Berzosa Martínez, al pròleg. (C.C.)

Raúl Berzosa Martínez, *10 desafíos al cristianismo desde la nueva cultura emergente*. Editorial Verbo Divino, Col·lecció 10 Palabras Clave En/Sobre, Estella 2004, 337 pàg.

La realitat dels desplaçats interns

Amb aquest llibre, el Servei Jesuïta a Refugiats (SJR) té com a objectiu acostar el lector a la realitat dels desplaçats interns. No són refugiats, però tampoc no poden viure a casa seva. Es calcula que, en total, superen la xifra de 25 milions i, malgrat això, amb prou feines se'n parla. Es troben als països del Sud: a la República Democràtica del Congo, al Sudan, a Colòmbia, a Indonèsia, a Birmània... I així, en més de cinquanta països. Són les persones desplaçades a la força. El volum, que ha comptat amb el suport d'Entreculturas, Alboan i Intermón-Oxfam, pretén, en paraules de Lluís Magriñà, s.j., director internacional del SJR, «trencar la indiferència» davant d'aquest tema, que defineix com «una crisi humanitària en l'àmbit mundial a la qual hem de donar una resposta urgent». Per al seu autor, Carles Casals, periodista que treballa per al SJR, «es tracta d'un tema antic i, això no obstant, nou per als mitjans de comunicació».

El text s'estructura en dues parts. La primera, sota l'epígraf «Per què milions de persones fugen arreu del món?», ens introdueix en la realitat del desplaçament intern: com tracten aquest afer els països que el pateixen directament, com hi reacciona la comunitat internacional i quin enfoc li donen les organitzacions de la societat civil. La segona part ens porta directament a Amèrica Llatina, on les informacions de l'autor permeten esbossar la realitat dels desplaçats en un país concret: Colòmbia. (C.C.)

Carles Casals, *Expulsados de su tierra*. Editorial Milenio, Col·lecció Testimonios, Barcelona 2004, 134 pàg.

El Cantoral de Missa Dominical

Acaba de sortir una nova edició del Cantoral de Missa Dominical en cada una de les seves tres modalitats, renovades i augmentades:

- **Cantoral català amb lletra sola**, amb prop de 400 cants per a tots els moments i temps de la celebració, i els textos de l'ordinari de la missa.
- **Cantoral bilingüe amb lletra sola**, amb tots els cants del cantoral en català, i un bon nombre de cants també en castellà; també amb l'ordinari de la missa.
- **Cantoral català amb música**, amb totes les partitures dels cants catalans i dels cants de l'ordinari de la missa, i un CD-ROM que permet veure i escoltar els acompanyaments.

Un important instrument per a les parròquies i esglésies perquè les celebracions siguin més vives i participades. I un important instrument per tenir-lo a casa cada cristià, per a una millor vivència del que cantem a l'Eucaristia.

- Cantoral català amb lletra sola: 5,00€. Oferta: 50ex. 215,00€, 100ex. 400,00€
- Cantoral bilingüe amb lletra sola: 6,00€. Oferta: 50ex. 250,00€, 100ex. 425,00€
- Cantoral català amb música: 35,00€. Si es compren cantorals amb lletra, el preu del cantoral amb música és de 15€

Per comandes, adreceu-vos a:

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

c/ Rivadeneyra, 6, 7.
08002 Barcelona

Tel.: 933.022.235 / fax.: 933.184.218
web.: www.cpl.es / mail.: cpl@cpl.es

La crítica literària d'aquesta setmana

El drapaire d'Emaús

Cal que ens remuntem als anys cinquanta per evocar la gran commoció que va aclaparar Europa gràcies a la figura de l'abbé Pierre. L'home que proclamava amb valentia l'existència de milions d'homes i dones desprovistos de tot, i que vivien al nostre costat, als barris maleïts de les grans ciutats.

Conferències als centres culturals, a les esglésies, a les places de qualsevol lloc d'Europa —especialment a França— acabaven amb una crida concreta: «Deixeu aquí mateix, per als pobres, alguna de les peces que porteu en aquest moment...» I encara que fos a ple hivern, la força de persuasió de la seva paraula era tan gran, que els abrics, les bufandes, els jerseis, els guants, els impermeables i les gavadines s'amuntegaven... Era la veu dels sense veu, però encara més, la veu dels desnonats de la fortuna, arrossegats encara per l'onada de misèria originada per la guerra que havia finalitzat, o pels començaments de la gran allau de la immigració.

I ara, en forma de frases curtes, però incisives, ens arriba la síntesi del seu pensament, més encara, del tarannà que el va impulsar a entrar en aquesta carrera d'ajuda concreta, per fer més suportable per a

tanta gent la càrrega pesada de la misèria i la desesperança.

«Ser caritatiu no és només donar; és haver estat ferit, estar ferit per la ferida dels altres.» Una idea que porta al cor, una autèntica ferida que l'acompanya sempre, i que es fa realitat concreta quan parla i la comunica als que l'escolten. «Hem d'aprendre que l'únic mitjà d'estimar de veritat i de salvar, amb total respecte per la dignitat d'aquells als quals estímem, és fer-nos un d'ells i aproximar-nos-hi tant com per comprendre'n el dolor.»

I aquest va ser sempre el seu gran repte: «Somio amb una societat que sàpiga compartir, i lluito per ella», conscient de les dificultats que això entranyava «crec que el meu fracàs més gran és el que no he tingut el valor d'atrevir-me a fer, quan no he corregut el risc de ser copejat per dir "això no funciona". Però encara hi sóc a temps».

En forma d'aforismes, 279 pàgines, extretes de molts altres textos seus, i que resumeixen les seves idees força, reparti-

Confesiones del abbé Pierre.

San Pablo, Madrid 2002; 125 pàg.

des en tres capítols principals: estimar, fraternitzar, morir.

«Tot l'amor que es dona, i tot l'amor que es rep, permet alleujar els mals més terribles.»

Tot això, sens dubte, viscut amb un sentit profund de fe. «Sense el misteri, sense la humilitat d'un Déu que no s'imposa mai, el nostre acte de fe i d'amor seria massa fàcil.»

Treure el cap a aquestes pàgines amb una lectura pausada, encara que només sigui uns quants minuts cada dia, és contemplar un món diferent, conèixer una realitat que se'n escapa, i que està al costat

de nosaltres, i que ens urgeix, per sobre d'estructures i a vegades més enllà dels raonaments. Val la pena fer-ho per posar a prova la nostra capacitat de pensar en els altres i... actuar.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

El certamen Ceret-Banyoles: vint anys

Banyoles, a través del seu Foment de la Sardana, torna enguany a centrar la dinàmica del Certamen Musical que des de fa vint anys es convoca alternativament a la capital del Pla de l'Estany i a Ceret, capital de l'Alt Vallespir.

Com sempre que es fa des de Banyoles, la convocatòria és exclusivament per a obres per a cobla que no siguin sardanes i estableix l'opció a dos guardons ben diferenciats: el premi Manel Saderra i Puigferrer per a la millor composició de temàtica general presentada a concurs; i el premi Especial sobre un tema d'actualitat, que enguany s'atorgarà a la millor composició inspirada en la figura i obra de Salvador Dalí.

Pel que fa a la participació, el certamen està obert a tots els compositors que hi estiguin interessats, amb un màxim de dues obres per concursant, ja sigui amb el seu propi nom o sota pseudònim. Pel que fa a les composicions concursants, han de ser de format lliure per a cobla que mai no hagin estat interpretades públicament ni premiades en cap concurs; tot i que s'admetrà la versió per a cobla d'una obra escrita originàriament per a una altra formació orquestral, sempre que l'obra sigui del propi autor i la versió per a cobla sigui inèdita. Les obres concursants han de ser escrites per a la formació habitual de cobla d'11 a 13 instruments o bé per a més d'una cobla. S'admeten també la inclusió d'instruments de percussió o altres instruments solistes, així com de veu solista a cor. La durada de cada composició ha de ser d'entre 5 i 20 minuts, aproximadament.

Les obres premiades al llarg de 20 anys en el Certamen Musical Ceret-Banyoles són el màxim exponent del nivell i rigor

d'aquest concurs que troba un dels factors d'interès dels participants en la seva remarcable dotació econòmica. En la vintena edició del Certamen, el Premi Manel Saderra i Puigferrer té una dotació econòmica de 3.000 euros i el premi Especial amb motiu del centenari de Salvador Dalí està dotat amb 2.000 euros. Però, a més, les bases autoritzen el jurat a concedir un accésit de 1.000 euros a cadascun dels esmentats premis; si alguna de les obres presentades mereix aquest reconeixement. I també s'estableix un premi especial «Autor Jove», dotat amb 600 euros, per a la millor obra presentada per un autor o autora de menys de 30 anys. En total, 7.600 euros en premis són un bon atractiu per a tots els participants.

Les partitures de les obres concursants han d'incloure una transcripció per a piano i anar acompanyades de les partitures corresponents. Cada obra haurà d'anar encapçalada pel seu títol i per un lema. Les dades d'identitat de l'autor s'han de fer constar dins d'un sobre clos, a l'exterior del qual només hi figurarà el lema, el títol i el premi al qual opten. Les obres concursants s'han de trametre al Foment de la Sardana de Banyoles, apartat de Correus 125, 17820 Banyoles (Pla de l'Estany).

Dues dates assenyalen el desenvolupament de la 20a edició del Certamen Musical Ceret-Banyoles: el 31 d'agost del 2004, que estableix el límit d'admissió d'obres; i el 25 d'octubre del 2004, data de celebració de la Festa de la Música per a Cobla, en la qual es farà el lliurament de premis. Cal ressenyar també que durant la primera setmana d'octubre es donarà a conèixer el veredict del jurat, en un acte públic en el qual es procedirà a obrir les pliques de les obres guardonades. (C.C.)

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de
comunió
amb Déu

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€
per any

☐ Amb dos pagaments semestral
de 40,30€

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Un altre article sobre l'home de Neanderthal

El 12 de febrer passat explicàvem en aquesta plana de «Ciència» que la seqüenciació de l'ADN de l'*Homo sapiens sapiens* antic no mostrava cap indicatiu d'hibridació entre neandertalencs i cromanyonians, cosa que es posava a favor d'haver de considerar-los espècies diferents. I ara ens arriba la notícia d'una ratificació d'aquesta afirmació a partir de la morfologia. Una paleontòloga americana d'origen grec, Caterina Harvati, del departament d'Antropologia de la Universitat de Nova York, ha publicat a la revista *Proceedings* de l'Acadèmia Nacional de Ciències dels Estats Units un article exposant la conclusió a què ha arribat amb un grup de col·laboradors, que és que cal rebutjar que neandertalencs i *sapiens* siguin de la mateixa espècie.

Com ja hem dit més d'un cop en aquesta pàgina, semblava molt més probable que es tractés de dues variants de la mateixa espècie, és a dir, de dues subespècies. I així ho afirmaven molts paleontòlegs. Una raó és que els de Neanderthal donaven senyals d'intel·ligència racional (com el fet d'enterrar els seus morts i fins i tot portar-hi flors). Però ara en aquest article se'ns diu

Crani de Neanderthal.

la filogènesi d'una espècie, i concretament la humana! No creieu que si els gossos s'haguessin extingit i es trobessin els ossos d'un de raça *basset* i d'un altre de la de Sant Bernat, per la morfologia es diria que són d'espècies diferents? Crec que aquest article no té dret a donar per inqüestionable el que afirma.

que l'estudi comparatiu dels seus ossos amb els de cromanyonians i onze espècies més de primats dona per resultat que les diferències són més grans que les trobades en dues subespècies, en goril·les, per exemple. La investigació ha estat feta amb noves tècniques de geometria morfogeomètrica en tres dimensions. Les dades analitzades «ens donen proves concretes que els neandertals eren una espècie separada de la nostra dins el gènere *Homo*», diu Harvati.

Què hi podem dir nosaltres? No som especialistes en especiació per dir-hi res amb autoritat, però sí que podem recordar que la ciència en general, i més la paleontologia, difícilment pot fer afirmacions absolutament certes en qüestions com la present. Quantes vegades s'ha hagut de rectificar a l'hora d'establir la diferenciació o

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

El progrés de la medicina

18 Un metge suís innovador i extravagant

El segle XVI és de transició per a les ciències en general i especialment per a la medicina. La força del Renaixement va entrant en tots els àmbits del pensament humà i el de la ciència mèdica no podia ser-ne excepció. En aquest segle XVI ja hi va haver canvis importants gràcies a l'empenta d'uns inconformistes que van renovar-ne els mètodes. Parlarem dels més importants que van iniciar nous camins i figuren con a renovadors en la història d'aquesta disciplina. El primer, que ens ocuparà aquest capítol, va ser Paracels (1493-1541), metge molt original que de debò va ser un gran exponent de la transició si bé encara arrossegà llastres de la seva època. És interessant que el coneguem.

Una vida amb molta polèmica

Va néixer prop d'Einsiedeln (cantó de Schwyz, Suïssa) el 17 de desembre de 1493, fill d'un metge d'origen alemany. El seu nom sencer era Philippus Aureolus Theophrastus Bombast von Hohenheim, però és més conegut per Paracelsus (Paracels, en català), apel·latiu que va adoptar, segons sembla, per expressar que ell era *para-Cels*, més enllà de Cels (el metge del segle primer Aulus Cornelius Celsus, autor d'un text de medicina que encara era en ús al segle XVI), encara que diuen altres autors que «Paracels» més aviat s'ha de creure que és una simple traducció del seu cognom von Hohenheim (=de l'excelsitud). De vegades ell també signava Theophrastus ex Hohenheim, cosa que podria indicar que ho tenia per una sinònima.

El 1502 la família es traslladà a Villach (Caríntia, Àustria) i el seu pare començà a iniciar-lo en la medicina i també aprengué alquímia (que ja era química) del bisbe Everard Baumgartner i d'altres mestres. Als tretze anys ja anà a estudiar a la universitat de Basilea. Però continuà els estudis en altres universitats com Viena, París i Ferrara. I a Ferrara obtingué el doctorat.

Després de viatjar per Anglaterra, Turquia, Egipte i Espanya, tornà a Basilea el 1526 i gràcies al seu amic Ecolampadi va obtenir una càtedra a la universitat.

Començà el curs 1527-28 amb grans innovacions. Cremà públicament els textos de Gal·lè, d'Avicenna, d'Averrois i d'altres (sembla que només Hipòcrates fou indultat) i es posà a fer les classes en alemany en lloc de llatí com feia tothom. Digué que així l'entendria més gent. Manifestà la voluntat d'emprendre un nou camí. La seva eloqüència i l'entusiasme amb què parlava van fer que tingués seguidors incondicionals. I també hi contribuïren les guaricions ben notables que havia aconseguit amb els seus mètodes. Va ser honorat per nobles i prínceps i va créixer molt la seva fama.

Però no va durar-li gaire la bona vida. Se li anà formant un ambient hostil per part dels catedràtics col·legues que per gelosia li retreien molts defectes i més encara per part dels farmacèutics que se sentien al·ludits perquè denunciava els seus abusos. Aleshores ell mateix decidí deixar Basilea el 1528 i anar-se'n a Esslingen, prop de Stuttgart, acompanyat d'uns quants deixebles fidels. I també allà arribaren les persecucions dels seus enemics i hagué de fer vida errant anant d'un lloc a un altre. El trobem de professor a Sankt Gallen el 1531 fins al 1533, a Villach el curs 1538-39, i finalment a Salzburg el 1540, sempre perseguit per la polèmica. En aquesta última ciutat hi anà sol·licitat per l'arquebisbe, Ernst de Bavièra, però una malaltia ràpida (potser deguda a una caiguda en la qual s'esberlà el cap) el portà a la mort el 24 de setembre de 1541.

Algú digué que els seus enemics l'havien enverinat, però és pràcticament segur que això és infundat. Encara no havia complert els 48 anys.

Quines van ser les innovacions mèdiques de Paracels?

No es pot negar que tingué extravagàncies fora de to; però cal dir també que van ser notables els seus encerts. La crítica actual ha dictaminat que se li ha de fer justícia. En dues de les seves obres, *Paramirum* i *Paragranum* exposa una nova cosmologia: hi ha tres elements que ho componen tot, el sofre, el mercuri i la sal, i són ordenats per l'*Archaeus* del món. Les causes de les malalties són cinc: els astres, els tòxics, la constitució corporal heretada, l'ànim de cadascú i la voluntat divina. Com hom pot veure no és original del tot en aquestes idees que provenen de l'època en què vivia. Els tres «elements» que cita ja els havien introduït els àrabs, afegint-los als quatre tradicionals i la influència dels astres i de l'acció divina en la salut era encara opinió comuna a la medicina del segle XVI.

Però més importants van ser les coses que va encertar: a més de subratllar, més que cap altre, la importància de l'observació per al diagnòstic de la malaltia, va ser el promotor dels medicaments específics. No s'ha de pensar en panacees o polifàrmacs sinó en el que sigui eficaç en cada cas. Els seus coneixements d'alquímia li proporcionaren mitjans per aconseguir-ne. Tenia com a principi que sent els processos vitals processos químics, també han de ser químics els medicaments que s'hi

apliquin. Amb preparacions a base d'antimoni, mercuri i sals va obtenir guaricions de malalties que es consideraven incurables. Va curar la sífilis amb compostos de mercuri. Va veure també que certs verins en quantitat mòdica podien ser medicinals. Va descobrir que la causa del goll és la falta de iode, que la silicosis no prové dels mals esperits (com es deia) sinó d'inhalar substàncies estranyes, que l'èter era un bon analgèsic... No donà gaire importància a la cirurgia, que no va practicar mai i, ja ho sabem, en part tenia raó si-pensem en com es practicava aleshores.

Va escriure moltes obres en alemany i en llatí. A part de les que se li han atribuït però no són seves. Entre les seves, a més de les ja dites, podem citar *Practica Dni. Theophrasti Paracelsi* (Nuremberg, 1529) i *Die grosse Wundarzney* (Augsburg, 1536), o sigui *Chirurgia Magna*, que dedicà a l'emperador Ferran I.

Què dir de les acusacions dels seus detractors. No es pot negar que tenia un caràcter bastant altiu i que menyspreava els qui no pensaven com ell i això podia haver estat causa també de l'animadversió dels altres. Però no era ni un xarlatà, com es deia, sinó home dotat d'eloqüència (a més, ell va lluitar contra els massa xerraires), ni cap bruixot, ja que en realitat ja feia només química i no l'esoterisme de l'antiga alquímia. No cal dir que era una falsedat palesa la llegenda que s'havia dit d'ell que tenia un dimoni amagat en el puny de la seva espasa. Ni tampoc era ateu, ja que mostra clarament la fe en el Creador en les seves obres. I ni tan sols tenien raó en dir els seus enemics que era un ignorant que no sabia llatí i per això ho feia tot en alemany, perquè són autèntiques obres seves algunes escrites en aquella llengua.

Resumint, Paracels propugna un ordre nou de més observació i més especificitat per a la medicina i això va empènyer a una major renovació per a d'altres que li'n van fer cas.

TAG

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Germà ós***

Directors: Aaron Blaise i Bob Walker.
Guió: Steve Bencich i Ron J. Friedman.
Animació Disney.
Aventures. EUA, 2003. Color, 85 minuts.
Tots els públics.

Disney torna a la gran pantalla amb aquesta tendra història d'odis, venjances i incredulitats que, al llarg del film, es converteixen en amistat, coratge i confiança. *Germà ós* recrea les aventures d'un noi indi, Makay, que ha d'afrontar el fet que els esperits el converteixin en el mateix animal que va posar fi a la vida del seu germà: un ós. Per tornar a la seva natura d'home haurà de recórrer un llarg camí en companyia del seu nou amic, un ós petit que camina cap al salt del salmó, un esdeveniment que aplega centenars d'animals cada any.

Un film al més pur estil Disney.

Un film al més pur estil Disney que demostra, una vegada més, com n'és, d'imprescindible, una bona banda sonora, aquesta vegada a càrrec de Phil Collins, i una llarga experiència a l'hora d'explicar històries per a tota la família.

Humor: 1; acció: 2; violència: 1; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

La jove de la perla ****

Director: Peter Webber.
Guió: Olivia Hetreed.
Intèrprets: Colin Firth, Scarlett Johansson, Tom Wilkinson.
Drama. Gran Bretanya, 2003. 95 minuts.
Públic: joves-adults.

Holanda, 1665. La jove Griet (Scarlett Johansson), filla d'un matrimoni calvinista, treballa com a serventa a casa del pintor Johannes Vermeer (Colin Firth), de religió catòlica. Tot i que són totalment diferents pel que fa a l'educació i estatus social, Vermeer descobreix la intuïció de la noia per comprendre la llum i el color, i lentament la va introduint en el món misteriós de la pintura. La relació entre tots dos va del respecte i l'admiració a l'enamorament. Per aconseguir la seva sogra i la seva dona, que no volen perdre l'estil de vida al qual s'ha acostumat la família, Vermeer accepta l'encàrrec del seu patró: pintar un quadre en què només apareix Griet. El resultat serà un dels millors quadres que s'han fet mai.

El debutant director de cinema Peter Webber, fins ara responsable de telefilms, porta amb gran mestria a la gran pantalla el best-seller de Tracy Chevalier, *La jove de la perla*. Es tracta d'una història fictícia basada en el quadre del mateix títol del pintor holandès Vermeer, que ofereix la seva teoria sobre la jove adolescent que el va inspirar i li va fer de musa. I aquesta teoria inclou la relació implícita que s'hi estableix. El director aconsegueix traslladar-nos, gràcies a una fotografia impecable, a l'Holanda del segle XVII, on pintors com Vermeer van fer grans obres d'art. També ens apropa al món de la pintura i les relacions entre mecenes i artista. Cal destacar el treball dels actors.

Humor: 0; acció: 0; violència: 0,5; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

L'univers de Vermeer plasmat al cinema.

Estrena en vídeo i DVD

Master and Commander ****

Director: Peter Weir.
Guió: John Collee i Peter Weir.
Intèrprets: Ian Mercer, Paul Bettany, Russell Crowe.
Aventures. EUA, 2003. Color, 138 minuts.
Públic: joves.

Basada en la novel·la de Patrick O'Brian, la pel·lícula s'emmarca en les guerres napoleòniques. Crowe és Jack, un famós capità de l'Armada Britànica, i Paul Bettany —tots dos van treballar junts a *Una ment meravellosa*— és el cirurgià de bord Stephen Maturin. El seu vaixell, l'*HMS Surprise*, és atacat de sobte per un enemic molt superior. Amb la nau greument malmesa i gran part de la tripulació ferida, Aubrey es debat entre el deure i l'amistat quan empenen una persecució d'alt risc que el portarà per dos oceans per capturar el seu adversari.

O'Brian és, per a molts, un dels millors escriptors de novel·la històrica d'aquest segle. En les seves obres s'entrellacen la destresa per crear perfils psicològics i narrar accions trepidants. Aquest projecte cinematogràfic es va iniciar fa més de deu anys. El productor de Hollywood Samuel Goldwyn Jr. i el famós escriptor van tenir unes converses preliminars sobre la manera de traslladar a la gran pantalla algunes de les històries del capità Jack. Goldwyn va ser la primera persona que va veure l'enorme potencial cinematogràfic del treball d'O'Brian i va convèncer l'escriptor que el mitjà podria fer justícia als seus llibres. El resultat, de la mà de Peter Weir (*El show de Truman*), és una gran pel·lícula, èpica i psicològica, majestuosa i detallista, i verista i poètica alhora. I com a complement, unes treballades interpretacions.

Extres DVD: es presenta en anglès (5.1 dolby digital) i en castellà (5.1 DTS). Amb subtítols en anglès i en castellà. Com a continguts addicionals, inclou: «I Robot», accés directe a les escenes i el tràiler original de cinema.

Humor: 0; acció: 3; violència: 2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Imatge de la pel·lícula.

El món de la televisió

► **Los Fimbles**

De dilluns a divendres - 09.00 h - La 2

Des de l'11 de març passat, La 2 emet, dins del programa-contenedor *Los Lunnis*, la sèrie d'animació infantil *Los Fimbles*, produïda per la BBC. Es tracta d'un espai d'entreteniment i amb continguts educatius. És una sèrie per a nens d'edat preescolar que té com a objectiu motivar la imaginació dels més petits, així com el descobriment del món que els envolta, el seu aprenentatge i desenvolupament. El món Fimble ha estat inspirat en la recerca i la trobada, la imaginació i el descobriment; perquè cercar i trobar són dos aspectes fonamentals per al desenvolupament i aprenentatge dels nens amb edats compreses entre els 2 i els 4 anys. Un altre dels objectius educatius de *Los Fimbles* és fomentar que els més petits aprenguin cada dia noves paraules per conèixer millor els objectes, les seves formes, textures i mides.

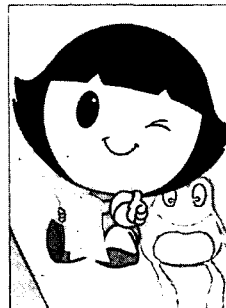
Els protagonistes són uns simpàtics personatges anomenats Fimbo, Florrie i Baby Pom, unes criatures especials que viuen en una vall màgica i tenen un talent natural per trobar coses i descobrir el món. Juntament amb els seus amics, cada dia viuen mil aventures.

Qualificació: bona.

► **La Lua i el món**

De dilluns a divendres - 08.35 h - K3

La Lua, una nena molt entremaliada, aprèn a tenir cura del medi ambient gràcies als consells dels seus pares. És una nena de dos anys que està descobrint el món. El contrast dels seus dos universos, el real i l'imaginari, juntament amb el fet que la Lua gairebé no sap parlar i pronuncia malament les paraules, dona lloc a una sèrie de malentesos i enrenous molt divertits. La companya d'aventures de la Lua és l'Ota,

una granota de peluix. Quan es troben només elles dues, l'Ota té vida pròpia, però quan arriben els pares de la nena, torna a convertir-se en una joguina. A diferència de la Lua, és prudent i realista, i fins a cert punt poruga davant de les situacions que genera la imaginació de la Lua. Són

dibuixos animats que promouen valors com la solidaritat i l'ecologia. Recomanats a partir de 3 anys.

Qualificació: bona.

TAG

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 7.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores:
 Sant Rosari, a les 7.03 hores.
 Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.10 hores.
 Pregària de Laudes, a les 7.35 hores.
 Santoral, a les 7.54 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, 9.30 hores.
 Àngelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat* (informatiu)
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna* (magazín)
 19.00-20.00 *Sessió contínua* (cinema)
 20.00-21.00 *Joc net* (esports)
 21.00-21.30 *Artilleria* (literatura)
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes* (informatiu)
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana)
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència* (selecció musical)
 01.00-02.00 *Ressons* (música en català)

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *Dóna'm la mà* (adopció)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*

14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *L'hora de la salut* (medicina)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *Temps d'oci* (lleure)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Superàvit* (economia)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *Catalunya sense barreres* (atenció a discapacitats)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*

21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Dissabte

08.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Radiofórmula*
 10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
 11.00-13.00 *Trotamundos* (turisme rural)
 13.00-13.30 *Radiomotor* (automobilisme)
 13.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *Espectacle*
 19.00-20.00 *El temps de la música*
 20.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Diumenge

08.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)
 12.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana)
 21.00-23.00 *Música cristiana*
 23.00-23.30 *Missatge en una ampolla* (reflexions)
 23.30-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana)
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-01.00 *Cova de Jazz*
 01.00-01.07 *Pregària de Completes*
 01.07-02.00 *La gran diferència*

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.15 *Informatiu matí + el temps + agenda*
 10.30 *Agenda*
 11.00 *Butlletí informatiu*
 13.00-13.15 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
 15.00 *Butlletí informatiu*
 17.00 *Butlletí informatiu*
 17.30 *Agenda*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

Dilluns

20.30-21.00 *El que més ens agrada* (selecció musical).

Dimarts

20.30-21.00 *El que més ens agrada* (selecció musical).

Dimecres

20.30-21.00 *Els Tresors de la Història*

Dijous

20.30-21.00 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

20.30-21.00 *Església d'Urgell*

Dissabte

08.00 *Agenda*
 13.00-14.00 *In Corpore Sano*
 15.00 *Agenda*
 17.00 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
 15.00 *Agenda*
 17.00 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*
 Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADA UNA ESTEL

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta, Ribera d'Ebre*
91.3 FM Osona*
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà
96.8 FM Garraf*
100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat*
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

91.5 FM Ràdio Principat: Lleida, Segrià, Garrigues, Ribera d'Ebre, Priorat*
104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

* (en període de proves)

TELEVISIÓ

2**Diumenge 4**

08.30 *Buenas noticias TV*
 Programa de la comunitat evangèlica.
 Director: José Pablo Sánchez Núñez.
 08.40 *Shalom*
 Programa de la comunitat jueva.
 Director: Benito Garzón.
 08.50 *Islam hoy*
 Programa de la comunitat islàmica.
 Director: Mohamed Chakor.
 09.30 *Últimas preguntas*
 Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 Director: M. Angeles Fernández.
 09.55 *Testimonio*
 «Hermanos cofrades.»
 Emissió protagonitzada per Eduardo del Rey, sotsresident del Consell de Germandats de Sevilla, que quan comença la Setmana Santa i les confraries viuen la seva setmana d'esplendor, parla de la intensa tasca social que aquestes entitats mantenen durant tot l'any.
 Director: Isidro Catela.
 10.00 *Santa Missa*
 Retransmissió de la Santa Missa des de la plaça de Sant Pere de Roma, oficiada per S.S. el papa Joan Pau II.

Benedicció de rams i processó.

Dilluns 5

19.00 *Pueblo de Dios*
 Els temes que tracten són, principalment, experiències, iniciatives, activitats o persones compromeses en accions de solidaritat, tant a Espanya com a l'estranger.
 Director: Julián del Olmo.

Diumenge 4

09.45 *Signes dels Temps*
 Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.
 (Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)
Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 12.20 hores pel Canal TVC Internacional.

10.30 Missa conventual de Montserrat

Cada primer diumenge de mes, TV3 retransmet la missa conventual de Montserrat amb els cants finals a càrrec de l'Escolania.

Cada divendres

20.30 *Creure avui*
 Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana també s'ofereix l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Maçoró i el temps de reflexió (comentari de l'Evangeli).
 Programa presentat per Stefí Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.
 El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

Cada diumenge

14.15 *Paraula i vida*
 Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.
 També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada quatre hores).

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

ABRIL ÉS EL MES CONSAGRAT ALS DOLORS I SOLEDAT DE LA MARE DE DÉU

Setmana Santa

• **LA PASSIÓ DE LLINARS DEL VALLÈS.**— La Passió de Llinars del Vallès fa cinc anys. Està escrita i dirigida per Reyes Barragán, amb l'assessorament de Xavier Morlans. Aquesta Passió és ideal per a grups de catequesi adolescents, grups de joves i grups de parròquia. Per a

més informació podeu consultar la pàgina web <http://tilltall-teatre.com/lapassio/>

• **SETMANA SANTA DES DE LA UNIVERSITAT.**— Del 2 al 3 d'abril, recés urbà per a universitaris sobre *L'experiència contemporània de morir i retrobar noves formes de vida*. Més informació: tel. 934 121 551 (Anna) i 933 233 368 (CCU). Lloc: Centre Cristià dels Universitaris, c/ Villarroel, 81 - Barcelona.

• **PASTORAL DEL SORD.**— Celebracions en llengua de signes a la parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68, entrada pel jardí del c/ Sant Marc - Barcelona): 3 d'abril, a les 18.30, benedicció de rams i missa; Dijous Sant:

a les 17.30, missa del Sopar del Senyor; Divendres Sant: a les 12.30, Passió del Senyor; Dissabte Sant: a les 21.00, celebració pasqual i missa.

• **GERMANETS I GERMANETES DE L'ANYELL.**— Diumenge de Rams: a les 8.00, ofici monàstic; a les 18.00, adoració; a les 19.00, missa de la Passió; Dijous Sant: a les 8.00, ofici monàstic; a les 9.00, adoració; a les 12.30, ofici monàstic; a les 18.00, ofici monàstic; a les 19.00, eucaristia del Sopar del Senyor; a les 20.30, adoració al Monument; a les 23.00, vetlla a Getsemaní; a les 2.00, l'empresonament de Jesús; Divendres Sant: a les 8.30, procés de Jesús; a les 11.00, les Set Paraules; a les 16.00, adoració de la

creu; a les 19.15, ofici de comunió i adoració; Dissabte Sant: a les 5.00, ofici monàstic; a les 21.00, Vetlla Pasqual; Diumenge de Pasqua: a les 6.00, anunci de la Resurrecció i adoració; a les 12.00, missa de Pasqua; a les 18.00, adoració; a les 19.00, II vespres de Pasqua. Parròquia de Sant Jaume, c/ Ferran, 28 - Barcelona.

• **MONGES JERÒNIMES.**— Diumenge de Rams: a les 11.00, benedicció de rams, processó i celebració de l'eucaristia; a les 19.00, vespres; Dijous Sant: a les 19.00, missa del Sant Sopar del Senyor; a les 23.00, hora santa; Divendres Sant: a les 8.30, laudes; a les 11.00, ofici de lectura; a les 17.30, acció litúrgica de la Passió del Senyor; Dissabte Sant: a les 8.30, laudes; a les 11.00, ofici de lectura; a les 19.00, vespres; a les 23.00, Vetlla Pasqual; Diumenge de Pasqua: a les 8.15, laudes; a les 11.00, eucaristia; a les 19.00, vespres. Monestir de Sant Maties, c/ Bellesguard, s/n - Barcelona, tel. 934 173 666.

• **MONESTIR DE SANTA MARIA DE JERUSALEM.**— Diumenge de Rams: a les 12.30, benedicció de rams, processó i celebració de l'Eucaristia; Dijous Sant: a les 20.00, celebració de la Cena del Senyor; a les 22.30, hora santa; Divendres Sant: a les 7.00, laudes; a les 10.00, ofici de lectura; a les 12.15, celebració de la Passió del Senyor; a les 15.00, sermó de les Set Paraules pel canonge Joan Benito Tolsau; a les 19.00, Via Crucis; Dissabte Sant: a les 22.00, Vetlla Pasqual; Diumenge de Resurrecció: a les 9.00, missa de Pasqua. Passatge Mare de Déu de l'Estrella, s/n, tel. 932 040 675.

• **PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— Diumenge de Rams: a les 19.00, vespres cantades; Dijous Sant: a les 19.00, concert de música sacra per veus del Fòrum Vocal; a les 19.30, missa de la Cena del Senyor (polifonia i solistes); Divendres Sant: a les 8.00, ofici cantat de tenebres i laudes; a les 12.00, celebració i cant de la Passió del Senyor, predicada pel carmelita pare Jordi Gil; Diumenge de Pasqua: a les 19.00, vespres solemnes amb processó a les fonts baptismals, presidides pel canonge Domènec Cols. C/ Aragó, 299 - Barcelona.

• **CASA D'ESPIRITUALITAT CLARET DE VIC.**— El 6 i 7 d'abril, Ignasi Ricart, claretà, parlarà sobre *Com es van formar els relats de la Passió del Senyor*. Més informació: tel. 938 850 544.

• **PARRÒQUIA DE SANT SEBASTIÀ DE POMAR I MAS RAM DE BADALONA.**— Dijous Sant: a les 19.30, celebració litúrgica de la Santa Cena i lavatori; reserva del Monument; a les 22.00, processó; Divendres Sant: a les 9.15, Via Crucis fins al cementiri de Sant Pere (Pomar); a les 12.00, celebració litúrgica de la Passió del Senyor; a les 19.00, celebració litúrgica de les Set Paraules; a les 21.00, processó; Dissabte Sant: a les 22.00, Vetlla Pasqual i sopar pasqual; Diumenge de Resurrecció: a les 11.00, processó; a les 13.00, missa del Diumenge de Resurrecció a Pomar. Més informació: tel. 933 954 154, a/e: parroquiadepomar@hotmail.com

• **CATEDRAL DE GIRONA.**— Dijous Sant: a les 19.00, missa de la Cena del Senyor, presidida pel bisbe Carles Soler i Perdigó; lavatori i processó eucarística del Monument; Divendres Sant: a les

Casa d'espiritualitat Claret

Vic

ACTIVITATS DE L'ANY 2004

FEBRER Dia 29	Inici a les 10 h Final a les 18 h	RECÉS DE QUARESMA	Josep Vilarrubias cmf
MARC Dia 7	Inici a les 11 h	JORNADA QUARESMAL Un grup de matrimonis joves	Ricard Toledo Lourdes Montfort
Dies 12 al 14	Inici a les 20 h Final amb el dinar	ENNEAGRAMA I EVANGELI	Antònia Cirer Jaume Sidera cmf
Dies 20 al 21	Inici a les 19.30 h Final amb el dinar	RECÉS PER A MATRIMONIS	Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic Mn. Josep M. Riba, vicari episcopal
ABRIL Dies 6 i 7 (Setmana Santa)	Inici a les 20 h Final a les 18 h	COM ES VAN FORMAR ELS RELATS DE LA PASSIÓ DEL SENYOR	Ignasi Ricart cmf
Dia 17	Inici a les 19 h	SOPAR PASQUAL / Pelegrinatges Sinai-Israel	Oriol Bou / Núria Tanyà
Dies 24 i 25	Inici a les 16 h Final amb el dinar	HABITAR EL PROPI COS CAMÍ CAP AL SILENCI (1a Edició)	Clara Cuchillo, psicòloga Àngela Porcar, massatgista Manuel Porta, metge Joan Soler, religiós claretà
Dia 25	Inici a les 10 h Final a les 18 h	RECÉS DE PASQUA	Josep Vilarrubias cmf
MAIG Dia 8 i 9	Inici a les 16 h Final amb el dinar	HABITAR EL PROPI COS CAMÍ CAP AL SILENCI (2a Edició)	Clara Cuchillo, psicòloga Àngela Porcar, massatgista Manuel Porta, metge Joan Soler, religiós claretà
Dies 21 i 23	Inici a les 20 h Final amb el dinar	Art i espiritualitat: El rostre humà i la mística de les icones	Montserrat Faura Antònia Cirer Jaume Sidera cmf
JUNY Dies 20 al 26	Inici a les 20 h Final amb l'esmorzar	EXERCICIS ESPiritUALS	Josep Vilarrubias cmf
JULIOL Dies 4 al 10		SETMANA DE FORMACIÓ CLARETIANA Per a religiosos claretians	
Dies 11 al 27		EXERCICIS ESPiritUALS INTERPROVINCIALS I Per a religiosos claretians	
Dies 18 al 25	Inici a les 20 h Final amb l'esmorzar	EXERCICIS ESPiritUALS Experiència de Déu a partir d'uns textos bíblics, saturats de paraules i assedegats de Paraula	M. Claustre Solé religiosa de la Companyia de Maria
Dies 26 a l'1 d'agost	Inici amb el dinar Final amb l'esmorzar	EXERCICIS ESPiritUALS Trobar Déu en nosaltres mateixos, en la melodia del silenci i a l'Evangeli	Antònia Cirer Jaume Sidera cmf
AGOST Dies 2 al 8	Inici amb el dinar Final amb el dinar	ENNEAGRAMA I NOU TESTAMENT Les meves relacions amb Déu i amb els altres	Antònia Cirer Jaume Sidera cmf
Dies 9 al 15	Inici a les 20 h Final amb l'esmorzar	EVANGELI I ENNEAGRAMA Iniciació a l'Enneagrama i lectura personalitzada de l'Evangeli de St. Joan	Antònia Cirer Jaume Sidera cmf
SETEMBRE Dies 6 a l'11	Inici a les 10 h Final a les 18 h	ANÀFORA Espiritualitat i cultura	Anton M. Vilarrubias cmf
Dies 26 a l'1 d'octubre	Inici amb el dinar Final amb l'esmorzar	EXERCICIS ESPiritUALS «Y me senté a escuchar a Dios»	Nicolás de M. Caballero cmf
OCTUBRE Caps de setmana: La casa d'espiritualitat estarà a disposició dels grups que ho desitgin. Els divendres: vetlla de pregària a la cripta del P. Claret Els dissabtes: visites guiades		TRÍDUUM DE PREPARACIÓ: Dijous 21: DIA DELS AMICS I DEVOTS DE VIC Divendres 22: DIA DELS MISSIONERS I MISSIONERES CLARETIANES Dissabte 23: Dia de la Família Claretiana	Festa de Sant Antoni M. Claret Diumenge 24: a les 9 h: missa a les 11 h: missa solemne a les 18 h: cant de vespres a les 20 h: missa

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:

Casa d'Espiritualitat Claret

Rambla St. Domènec, 5 - 08500 Vic — Tel. 938 850 544

casa: clarespir@interausa.com / comunitat: mic@interausa.com

Fundació Claret

Nàpols, 346, 1r 2a

08025 Barcelona - Tel. 934 761 450

info@fundacioclaret.org

Des del carrer

Com a sacerdot i fidel seguidor de Jesús, el P. Jonathan Morris, I.c., va viure la seva participació en el rodatge de «La Passió» com una autèntica gràcia. La seva missió era la d'ajudar en aspectes espirituals i teològics, i treballar freqüentment amb director, productors i artistes... Ara Mel Gibson l'ha embarcat en una nova «croada», la d'organitzar passis privats previs a l'estrena de la pel·lícula per explicar la intenció i desig de l'artista a màxims responsables de l'Església. El 18 de març passat va ser a Barcelona, on es van oferir diversos passis. A un d'ells va assistir el mateix cardenal Ricard M. Carles, el qual després de veure la pel·lícula va afirmar emocionat: «És impressionant, i tot i que resulta molt forta, realment la Passió i mort de Jesús devia ser una cosa molt semblant.»

El P. Jonathan Morris, I.c., va participar en el rodatge de «La Passió de Cristo»

«La Passió de Mel Gibson és una obra d'art i una obra de fe»

—Amb tanta polèmica no deu ser fàcil promoure *La Passió*...

—Tot i que ho sembli, la meua missió no és promoure la pel·lícula, jo sóc sacerdot, només miro de comunicar la ment de l'artista perquè els que la vegin realment puguin entendre-la més bé i així poder-ne comunicar el missatge. Va ser una petició personal de Mel Gibson, que jo vaig acollir amb entusiasme per aconseguir que l'espectador pugui enriquir-se encara més amb aquesta experiència. Crec que és important contextualitzar una mica, sobretot davant de la polèmica i les crítiques que ha suscitat, no tant per guanyar diners, com perquè pugui ser una ajuda en el seguiment convençut i radical de Jesús.

—Quines coses són importants d'aclarir abans de veure-la?

—Crec que és important no perdre de vista que aquesta pel·lícula es tracta, abans que res, d'una expressió artística d'una experiència personal. No es tracta d'un resum de la doctrina cristiana, ni d'un resum dels evangelis. És simplement una experiència de fe. Mel Gibson ha volgut representar una cosa molt personal, ha volgut comunicar el que Crist ha fet per ell. Com ell mateix explica, les ferides de Crist, en la meditació, en la seva contemplació, han guarrit les seves ferides. Unes ferides que tots nosaltres, com a homes, també tenim. Per això és una obra d'art que té valor universal: una representació del

que va patir Jesucrist per amor a tots nosaltres. Entendre tot això és fonamental per no caure en polèmiques i sortir confós del cinema. *La Passió* és una obra d'art i una obra de fe.

—Es respirava aquest catolicisme en el rodatge?

—Jo recordo moltes vegades, abans de començar a rodar, com Mel Gibson s'agenollava davant del personatge de Jesús crucificat, interpretat per Jim Caviezel, amb tot el maquillatge. Era una escena commovedora que a mi, com a sacerdot, m'ha ajudat molt. Déu va estar molt present durant tot el rodatge, i a ell es va encomanar des del principi l'èxit de la pel·lícula. Fa unes dues setmanes, també vaig tenir la gràcia de ser amb Caviezel quan va saludar el Papa a Roma i també per a ell això va ser una cosa molt impressionant. Va ser una manera d'expressar com a actor la seva vida personal i el seu compromís amb l'Església.

—La pel·lícula ha estat acusada per alguns col·lectius de violenta i brutal.

—Certament hi ha violència i hi ha brutalitat, però no és gratuïta. Si ens fixem només en això haurem perdut una mica de vista la inspiració de l'artista. Ell volia comunicar dues coses amb tot això. Primer, el terrible patiment de Crist. I segon, la reacció de Crist davant de tanta brutalitat i tanta violència. La seva resposta, com es veu amb claredat al

film, és el perdó i la tolerància.

—També hi té un paper destacat el dimoni, per què?

—Es mostra una lluita molt forta entre el Bé i el Mal. Des del principi fins al final de la pel·lícula, hi ha molts símbols força forts del mal: serp, corb, nens endimoniats... Gibson volia comunicar la vida sobrenatural que hi havia darrere d'aquest fet històric que és la crucifixió de Jesús. Per a Gibson, a la Passió hi ha més del que l'espectador podria haver vist amb els ulls naturals.

—Un altre dels elements nous del film és la Mare de Déu, què ha pretès l'autor amb aquesta presència tan especial?

—En moltes pel·lícules sobre la Passió, veiem Maria i sentim compassió. En aquesta, veiem Maria i alhora en rebem la força i el coratge. El paper de la Mare de Déu ha estat interpretat per Maia Morgenstern, persona amable, summament bona, jueva practicant, que després de veure per primer cop la pel·lícula, amb llàgrimes als ulls, deia: «Dono gràcies a Déu per haver pogut comunicar l'amor d'una mare a un fill.» Això és el que Gibson li havia demanat i això és el que ell volia comunicar. Recordo que durant el rodatge Gibson li deia: «Has d'estar patint moltíssim, però és un patiment diferent perquè Maria entenia d'una manera molt particular el que passava...»

Samuel Gutiérrez

La validesa del missatge cristià

L'amor al proïsme, tan predicat per l'Evangeli, es manifesta com un dels principis bàsics i elementals per a la convivència i el progrés de tota la humanitat. Missatges com ara estimar l'altre com a un mateix o no fer a l'altre el que no vull per a mi, 2.000 anys després de ser pronunciats continuen sent d'una actualitat inqüestionable. Aquestes són lliçons encaminades a posar de manifest, en primer terme, la igualtat de totes les persones com a fills de Déu. I en segon lloc, és clar, aquest missatge dut a la pràctica amb el temps ajuda a construir una humanitat en pau. Només cal veure que quan aquests principis són menyspreats sistemàticament en un lloc concret de la terra, la situació hi esdevé insostenible.

Això és exactament el que passa en els conflictes més candents del nostre planeta; quan hi ha dos bàndols enfrontats aferrissadament, uns i altres només veuen i ploren els propis morts, i en canvi justifiquen la mort dels altres, o fins i tot se'n alegren. En aquestes situacions el manament de «no mataràs» ha estat tergiversat de tal manera que el mateix acte de matar, doncs, té una consideració moral diferent segons qui el cometi i segons qui en sigui la víctima. Mentre el missatge evangèlic no sigui assumit plenament per totes les societats, és a dir, mentre sigui injust matar els meus però estigui justificat matar els que pensen diferent, la infelicitat està assegurada.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Un llibre estimulant

Macaba d'arribar a les mans un llibre portador de bones notícies: una generació eclesial s'hi mostra capaç de parlar-nos de la seva experiència cristiana i de la seva voluntat de fer-la comunicativa en aquest inici d'un nou segle. Són dinou els autors: homes i dones, laics i preveres, de totes les diòcesis catalanes. La majoria són nascuts els anys 50 i, alguns, els 60. Pertanyen, doncs, a la «generació intermèdia», com diu Armand Puig en el pròleg, però, atesa l'edat mitjana que predomina a l'Església, bé la podem qualificar de franja jove. El títol de l'obra, potser a primera vista no prou expressiu, és *La terra i la llavor*. La primera part fa una anàlisi del marc postmodern en què es mou el món d'avui i, en ell, Catalunya; la terra. La segona part és dedicada al missatge cristià: la llavor. Si he parlat abans de bones notícies és perquè, contrariant alguns tòpics, aquesta obra dóna fe de l'existència d'un nucli apreciable de cristians i cristianes, perfectament homologables als sectors més actius i conscients del país, que orienten seriosament la seva vida segons l'Evangeli, molt més enllà de l'etiquetatge superficial —conservadors/con-

testataris— a l'ús. En la impossibilitat de resumir en un breu espai el contingut de l'obra, diré alguna cosa de les conclusions que formulen a la fi de les dues parts, limitant-me, avui, a la primera.

L'atenció al marc, ve justificat pel fet que «la comunicació de l'Evangeli solament és possible des del profund coneixement de la realitat dels homes i les dones d'avui». El resultat de l'anàlisi els porta a subratllar l'heterogeneïtat de les societats postmodernes. S'hi dóna un cert mestissatge. No seria bo treure'n una sensació de desconcert: la diversitat de colors no equival a confusió. S'hi dóna, també, enmig d'una unificació dels sistemes de producció i de consum, una forta —sovint virulenta— reivindicació de les petites identitats que desaconsella els judicis rígids, absoluts. La globalització té lloc segons el model capitalista: d'aquí la reivindicació que un altre món és possible. Els autors observen, igualment, una crisi de la democràcia representativa. Un fenomen que demana l'exploració de noves formes de democràcia participativa. La hiperacceleració del temps concentra l'activitat en la rendibilitat: una societat rica com la catalana, anomenada, no pot desconèixer que estem creant una humanitat a dues velocitats. S'afebleixen les classes socials clàssiques i, en canvi, es va a la recerca de senyes d'identitat menors, potser una marca determinada. El concepte de *veritat* és suplert, moltes vegades, per la defensa del punt de vista personal: davant de les múltiples visions del món no caldria, així, optar per una. D'aquí la reticència a la comunicació de missatges morals. Els autors incideixen en el tema de la comunicació i fan notar que l'increment formidable dels seus mitjans i canals no significa que a la societat postmoderna hi hagi més comunicació entre els ciutadans. Sí que és cert, en canvi, que aquests mitjans, Internet especialment, arriben a les masses i creen estats d'opinió. Els canvis de la biotecnologia susciten nous reptes morals i jurídics. Cal posar-los al servei de la persona, de totes les persones.

Ara mateix

Rauxa